

ARMENIAN VOICE

VOLUME 8, NO.2

16525 SHERMAN WAY, UNIT #3, VAN NUYS, CA 91406

MAY 1999

The Voice

**Editor in Chief and
Editor of Armenian Section**

Simon Acilacoglu

**Executive Editors of
English Section**

Bitu Cetinyan
Edvin E. Minassian
Tilda Acilacoglu

Editors of English Section

Ani Oruncakciel
Aren Kavcioglu
Hera Jamgotchian
Murat Kazanci
Tanya Koseya

Graphic Design

Silva Ozohanian (Voice logo)
Talin Cetinyan (English)

Advertising

Simon Acilacoglu
(213) 629-2124

Web Home Page

www.oia.net

E-mail

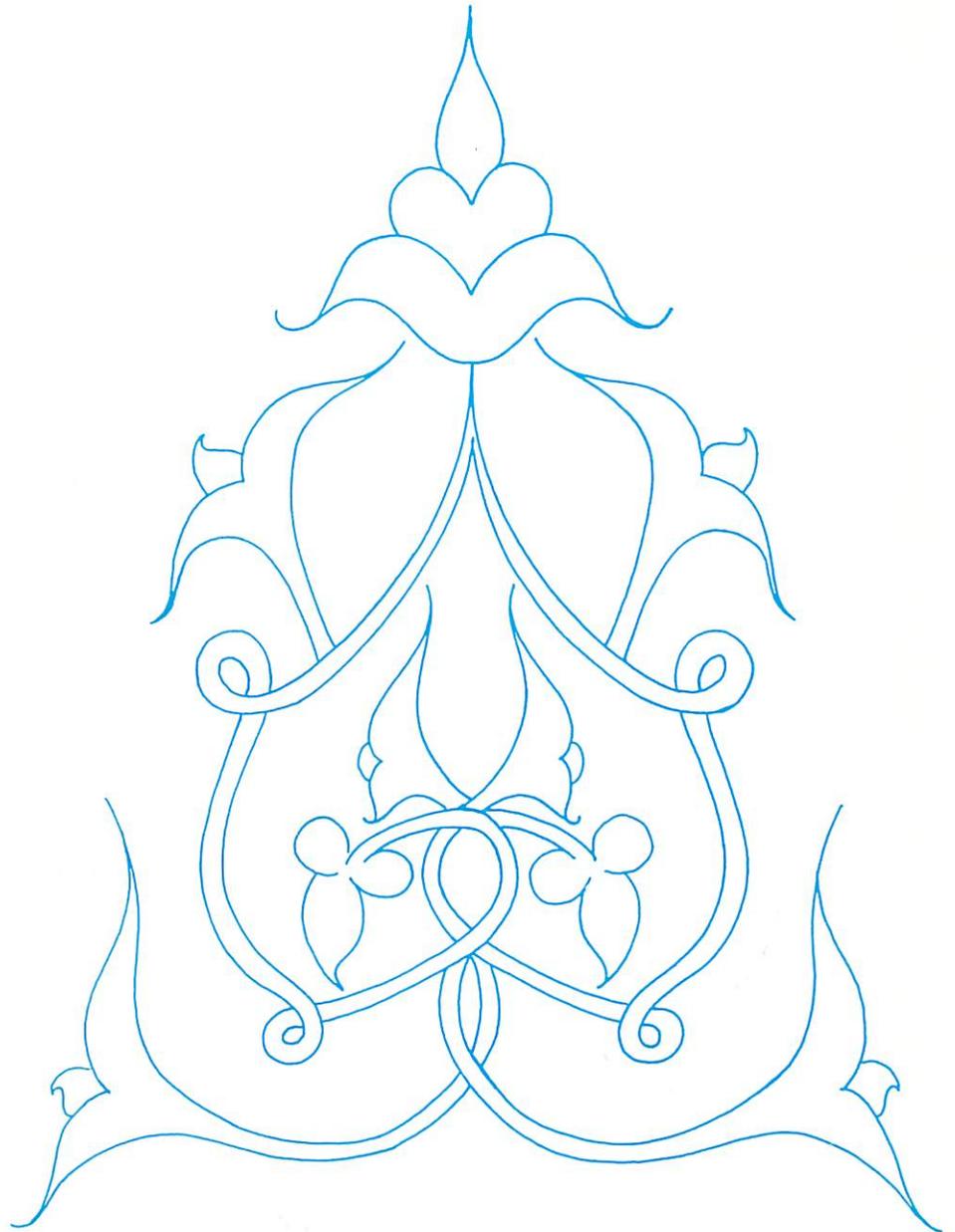
oia@oia.net

The **Voice** is published by the
Organization of Istanbul
Armenians (O.I.A.) 16525 Sherman
Way, Unit C3, Van Nuys, CA 91406
Tel.: (818) 997-9571

Subscription is **FREE** of charge to
members of O.I.A. and all those
who make a request by writing to
the above address. For placing ads,
please contact Simon Acilacoglu at
the number shown above.

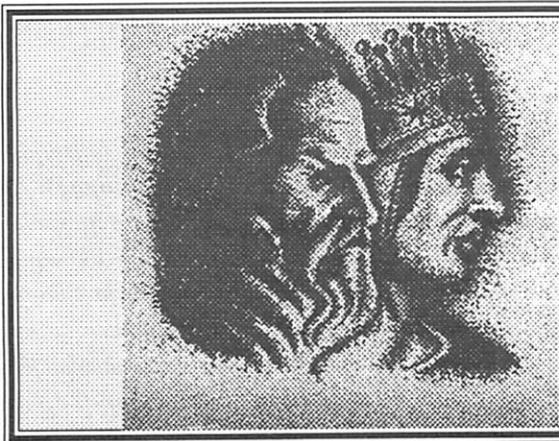
Readers are encouraged to submit
articles by writing or by sending
e-mail to the above address.
Editors reserve the right to reject
articles or make editorial
changes. Submissions and
announcements (birth, engage-
ments, marriages, deaths) must
arrive two weeks in advance of
publication in written form.

The opinions expressed in the
Voice commentaries are solely
those of authors and do not nec-
essarily reflect the views of either
the O.I.A., the O.I.A. Cultural
Committee or the editors.

Cover page by Talin Cetinyan

ԳԵՂԱՄ ԶԵՐՈՎԲԵԱՆ
 ՀԱՅՈՑ
 ԱՆԱՆԴԱԿԱՆ
 ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ
 ՀԱՅԿԱԶԱՆՅ ՇՐՁԱՆ

ՍԿԻԶԲ ԱՒԱՆԴԱԿԱՆ ՊԱՏՄՈՒԹԵԱՆ

Կը պատմուի թէ... Պարսիկներու Արքայ՝ Արշակ Մեծ, երբ ապստամբեցաւ Մակեդոնացիներու դէմ եւ յաջողեցաւ Նինուէի մէջ սպաննել Սեյւեկեաններու թագաւոր՝ Անտիոքոսը, իր տիրապետութիւնը ծաւալած եղաւ ոչ միայն Արեւելեան երկիրներու եւ Ասորեստանի, այլեւ ամբողջ աշխարհի վրայ:

Արշակ Մեծ, որ կը կոչուէր նաեւ Միհրդատ, Պարթեւական տոհմէն էր, եւ որպէսզի անխախտ մնայ իր աշխարհակալ թագաւորութիւնը, կ'ուզէր որ իր տոհմէն մէկը տիրէ Հայաստանի վրայ: Ուստի Քրիստոսէ առաջ 149 թուականին, իր փոքր եղբայրը՝ Վաղարշակը, թագաւոր կարգեց Հայոց երկրին ու անոր յանձնեց Մծբինը (Նուսայպին) իբրեւ թագաւորական քաղաք: Վաղարշակին տուաւ Ասորեստանի արեւմտեան կողմէն մաս մը, Պաղեստինը, Միջերկրականի եւ Սեւ Մովու միջեւ գտնուած հողամասը, Պոնտոսի ծովէն սկսեալ ամբողջ կովկասը՝ մինչև Կասպից ծով (Հագար տնիզի) նաեւ Ատրպատականը (Ազարպէյճան) եւ տակաւին մինչև հոն՝ ուր կը հասնին մարդկային միտքն ու քաջութիւնը, որովհետեւ, ինչպէս գիտենք, քաջերու սահմանը իրենց գէնքն է, որքան կտրէ՝ այնքան կը տիրակալէ:

Վաղարշակ, իր իշխանութիւնը հաստատելէ յետոյ ուզեց գիտնալ թէ իրմէ առաջ ովքե՞ր, կամ ի՞նչպիսի մարդիկ տիրած են Հայաստանի վրայ: Արդեօք ինք քաջերու՞ թէ վատերու տեղն է գրաւած: Եւ ան գտաւ, Մար Աբաս Կատինա անուն՝ Քաղդէական եւ Յունական դպրութեան հմուտ՝ իմաստուն Ասորի մը, եւ արժանաւայել նուէրներով զրկեց զայն իր մեծ եղբօր՝ Արշակի մօտ, խնդրելով որ արտօնէ Մար Աբաս Կատինային՝ մտնել արքունական դիւանը:

Այս առթիւ, Հայոց Վաղարշակ թագաւորը, հետեւեալ նամակը գրեց Պարսից արքայ՝ Արշակ Մեծի:

**ՀԱՅՈՑ ՎԱՂԱՐՇԱԿ ԹԱԳԱՒՈՐԻ ՆԱՄԱԿԸ
 ՊԱՐՍԻՑ ԱՐՇԱԿ ՄԵԾ ԱՐՔԱՅԻ**

«Յամաքի եւ ծովու Արշակ թագաւոր, որու անձն ու կերպարանքը նման է մեր աստուածներուն, իսկ բախտն ու յաղթանակները՝ գերազանց են քան բոլոր թագաւորներունը, եւ խելքին ընդարձակութիւնը այնպէս է, ինչպէս՝ երկիրքը երկրի վրայ: Քու կրտսեր եղբայրդ ու զինակիցդ՝ Վաղարշակը, որ քու կողմէ թագաւոր կարգուեցաւ Հայոց, արեւշատութիւն կը մաղթէ քեզի ու մշտական յաղթութիւն: Եւ որովհետեւ պատուէր ընդունեցի քեզմէ, հոգածու ըլլալ հանդէպ ամէն քաջութեան ու իմաստութեան, երբեք անփոյթ չգտնուեցայ քու խրատիդ նկատմամբ, այլ ամէն բանի խնամք եւ հոգ տարի, որքան որ ներեցին միտքս ու կարողութիւնս: Եւ հիմա քու խնամակալութեանդ շնորհիւ թագաւորութիւնս հաստատելով, մտադրեցի սորվիլ թէ ինձմէ առաջ ովքե՞ր տիրած են Հայաստանի, եւ ո՞րոյն են այս նախարարութիւնները որ այստեղ կան որովհետեւ չկան որոշ կարգեր ու մեհնեական պաշտօններ, որոնցմէ յայտնի ըլլան այս երկրի գլխաւորներուն առաջինն ու վերջինը, չկայ նաեւ որեւէ օրինաւոր բան. այլ ամէն ինչ խառնիխուռն է ու վայրենի: Ուստի, կ'աղաչեմ քեզի Ով Տէր, որ հրամայես բանալ արքունական դիւանը այն մարդուն առջեւ, որ կուգայ ներկայանալու քու հօր թագաւորութեանդ, որպէսզի քու եղբօրդ ու գաւկիդ փափաքածը գտնէ ու բերէ անմիջապէս: Վստահ եմ թէ այն գոհացումը զոր ես պիտի ունենամ քու կամքդ կատարելով, քեզի եւս ուրախութիւն պիտի պատճառէ: Ողջ ըլլայ աստուածներու մէջ քու երեւելի բնակութիւնդ»:

Եւ Արշակ Մեծ, ընդունելով Մար Աբաս Կատինայի ձեռքով եկած այս գրութիւնը, ուրախ սրտով կը հրամայէ բանալ անոր առջեւ արքունական դիւանը, որ Նինուէի մէջ կը գտնուէր միեւնոյն ատեն կ'ուրախանայ որ այսպիսի մտադրութիւն ունի իր եղբայրը, որուն վստահած էր կէսը՝ իր թագաւորութեան:

Եւ Մար Աբաս Կատինա կը պրպտէ բոլոր մատենաները ու կը գտնէ Յունարէն գրուած գիրք մը որ ունէր հետեւեալ վերնագիրը. «Այս մատենանը Աղեքսանդր Մեծի հրամանով Քաղդերէն լեզուէ թարգմանուած է Յունարէնի ու կը պարունակէ իսկական հիներու եւ նախնիքներու պատմութիւնները»:

**ՀԱՅՈՑ ԾԱԳՈՒՄԸ ՆԻՆՈՒՅԻ
ՄԱՏԵՆԱԴԱՐԱՆԻՆ ՄԷՋ ԳՏԵՈՒԱԾ ՄԱՏԵԱՆԻՆ
ՀԱՄԱՁԱՅՆ**

**ՀԱՅԿԻ ԱՊՍՏԱՄԲՈՒԹԻՒՆԸ ԲԷԼԻ
ԲՈՒՆԱԿԱԼՈՒԹԵԱՆ ԴԷՄ**

Նիւնուէի արքունական դիւանին մէջ, Մար Աբաս կատինայի գտած այս մատեանին համաձայն, Ջրհեղեղէն յետոյ աշխարհի վրայ տիրեր են՝ Ջրուանը, Տիտանը եւ Յապետոսէ, այսինքն՝ Սեմը, Քամը եւ Յաբեթը, որոնք Նոյ Նահապետի որդիներն էին:

Եւ մեր բուն նախնիքը, նոյն այս մատեանին համաձայն, գոյացեր է Յաբեթէն, որուն առաջին զաւակը եղեր է Գամեր: Գամերի թիրաքս անուն որդիին երկու զաւակները կոչուեցր են՝ Ասքանաղ եւ Թորգոմ: Իսկ Թորգոմի որդին՝ Հայկ, ըմբոստացեր է Բէլի բունակալութեան դէմ. եւ այս Բէլը, որ կը կոչուի եղեր նաեւ Նեբրովթ, Քամին՝ այսինքն Տիտանին սերունդէն է եղեր:

Ահա այսպէս սկսած է եղեր մեր ազգին հաւաստի պատմութիւնը այդ մատեանին մէջ, եւ Մար Աբաս կատինա ընթորինակէր է զայն Յոյն եւ Ասորի տառերով, բերեր է Մծբին, ու յանձներ է Վաղարշակ թագաւորին:

Վայելչակազմ եւ քաջ աղեղնաւոր արի վաղարշակը, գեղեցկախօս եւ հանճարեղ այս թագաւորը, առեր ու գանձերուն ամենակարեւորը համարեր է զայն. ուստի, հրամայեր է մեծ զգուշութեամբ պահել արքունիքի մէջ, եւ անկէ մաս մըն ալ դրոշմել արձանի վրայ:

Մար Աբաս կատինայի Նիւնուէէն բերած Հայոց Պատմութեան սկիզբն է այսպէս. – «Աստուածներէն առաջինները անհղ էին ու երեւելի, եւ կը հանդիսանային մեծամեծ բարիքներու պատճառ, աշխարհի ու բազմամարդութեան սկիզբ: Ասոնցմէ ծնաւ հսկաներու սերունդը, անհեթեթ ու յաղթանդամ մարմնով, վիթխարի մարդիկ, որոնք անբարտաւանութեամբ լղացան աշտարակաշինութեան անօրէն գաղափարը, եւ փորձեցին իրագործել: Աստուածները բարկացան, և հազարն հողմ փչեց ու կործանեց աշտարակը, եւ մարդոց լեզուները խառնակեցան. ուստի աղմուկ եւ շփոթութիւն պատահեցաւ իրենց միջեւ: Ասոնցմէ մէկն էր նաեւ Յապետոսութեան Հայկը, հաստ աղեղնաւոր ու հզօր նետաձիգ, անուանի այս նախարարը»:

Մար Աբաս կատինայի քաղած տեղեկութիւններուն համաձայն, Հայկը՝ վայելչակազմ, վիթխարի մարմնով, գանգրահեր, վառ աչքերով, հաստաբազուկ հսկայ մըն էր: Ան, քաջաբար ընդդիմացաւ բոլոր անոնց, որ կ'ուզէին տիրապետել միւս հսկաներուն եւ դիւցազուններուն վրայ. ան մերժեց ընդունիլ նաեւ Բէլի բունակալութիւնը: Եւ այս պատահեցաւ այնպիսի ատեն մը, երբ աշխարհիս վրայ ցրուած մարդկային ցեղերը կը բաժնուէին ուժեղներու միջեւ, հսկաները իրար կը խողխողէին, ու Բէլ կը յաջողէր բոլորին վրայ տիրել՝ բռնութեամբ:

Հայկ որ ազատասէր անձ էր, չուզեց ենթարկուիլ Բէլի, ուստի, Բաբելոնի մէջ իր Արմենակ որդին ծնելէ յետոյ, գաղթեց գնաց Արարատի երկիրը, որ կը գտնուէր Բաբելոնի հիւսիսային կողմերը, իր հետ ունենալով իր զաւակները, իր թոռները, թիւով երեքհարիւր զօրաւոր մարդիկ, իր ծառաները, իրեն յարած եկուորները, եւ վերջապէս իր ամբողջ տունն ու տեղով, իր բնակութիւնը հաստատեց լեռան մը ստորոտը՝ դաշտավայրի մը վրայ, ուր կ'ապրէին նախապէս եկած սակաւաթիւ մարդիկ, որոնք հնազանդեցան իրեն, եւ այս բոլորը իբրեւ ժառանգութիւն տուաւ իր թոռանը՝ Կադմոսին, եւ ինքը իր ընտանիքով ու իրեն հպատակ մաս մը մարդերով, գնաց դէպի հիւսիս-արեւմուտք, հաստատուեցաւ լեռնադաշտի մը վրայ, եւ այս տեղը անուանեց Հարք, ցոյց տալու համար թէ այստեղի բնակիչները՝ հայրերն են Թորգոմի տան սերունդին: Հոս շինեց նաեւ գիւղ մը, զոր իր անունով անուանեց Հայկաչին:

Իսկ Տիտանեան Բէլը, երբ իր թագաւորութիւնը պարտադրեց բոլորին, հիւսիսային կողմէ դրկեց իր զաւակներէն մէկը եւ իրեն հաւատարիմ մաս մը մարդիկ, որպէսզի Հայկին յայտնեն սա պատգամը «Ինչո՞ւ կը բնակիս ցուրտ սառնամանիքին մէջ, եկուր, տաքցուր ու մեղմացուր քու հպարտ բնաւորութեանդ սառուցեալ ցրտութիւնը, հնազանդէ ինձի եւ ապրէ խաղաղութեամբ իմ երկրիս մէջ՝ ո՛ւր որ կ'ուզես»: Խիստ եղաւ Հայկի պատասխանը՝ Բէլի պատգամաւորներուն, որոնք ձեռնունայն վերադարձան Բաբելոն:

Տիտանեան Բէլ, երբ մերժումի պատասխան ստացաւ, զօրք հաւաքեց Հայկի դէմ, ու հետեակ զինուորներու մեծ բազմութեամբ, արշաւեց դէպի հիւսիս եւ հասաւ Արարատի երկիրը, որ կը գտնուէր Վանայ լճի հարաւակողմը, այսինքն հոն՝ ուր հաստատուած էր Կադմոսի տան բնակութիւնը: Կադմոս, արագընթաց սուրհանդակներ ուղարկեց եւ յետոյ ինք ալ փախաւ գնաց Հայկի մօտ, եւ անոր յայտնեց հետեւեալը. «Ո՛վ դիւցազուններու մեծաւոր, գիտցած եղիր թէ Բէլը՝ յաւերժական քաջերով ու յաղթահասակ հսկայ ռազմիկներով, կուռելու կուգայ քեզի դէմ: Երբ իմացայ թէ ան՝ մօտեցած է իմ հողերուս, փախայ եւ հաւաասիկ եկայ լուր տալու քեզի. ուստի, խորհէ անմիջապէս, թէ ինչ պիտի ընես»:

Իսկ Բէլը, յանդուգն եւ յաղթանդամ իր բազմաթիւ զինուորներով, գառնվար հոսող սաստիկ յորձանքի մը պէս, կը փութար հասնիլ Հայկի բնակութեան սահմանները, վստահ ըլլալով իր զօրաւոր մարդոց ուժին ու քաջարտութեան վրայ:

Այն ատեն, ուշիմ եւ խելացի հսկան, գանգրահեր ու խայտակն Հայկը, անմիջապէս հաւաքեց իր որդիներն ու թոռները, թէեւ թուով շատ նուազ՝ բայց քաջասիրտ

աղեղնաւոր մարդիկ, ինչպէս նաեւ ուրիշներ, որ իր հպատակներն էին, գնաց՝ եզերքը հասաւ ծովակի մը (վանայ լճին) որուն ջուրը աղի է, եւ համբաւաւոր իր մանր ձուկերով: Հոն՝ սա պատգամը տուաւ իր քաջերուն. «Երբ մենք դէմը ելլենք Բէլի գօրքերուն, պէտք է ջանանք գրաւել այնպիսի դիրք մը, որ ճիշդ մեր դիմացը գուգադիպի Բէլը, կանգնած՝ իր քաջերու ամբոխին մէջ, որպէսզի, կա՛մ մեռնինք, եւ մեր ցեղը ծառայ դառնայ Բէլին, եւ կամ, անոր վրայ ցոյց տանք մեր մատներու յաջողութիւնը, ցրուենք անոր զինուորները, եւ մենք ըլլանք յաղթականը՝ այս պատերազմին»:

ՀԱՅԿԻ ՊԱՏԵՐԱԶՄԸ ԲԷԼԻ ԴԷՄ

Եւ բաւական ճամբայ կտրելէ ետք, Հայկի քաջամարտիկները հասան բարձր լեռներով շրջապատուած դաշտաձեւ վայր մը, ու գետի մը հոսանքին աջ կողմը, բարձրավանդակի մը վրայ դիրք գրաւեցին: Եւ երբ իրենց գլուխները բարձրացուցին, տեսան թէ Բէլի բազմամբոխ գօրքերը, երկրի մակերեսին վրայ տարածուած՝ յանդուգն յարձակումով կը մօտենան իրենց: Իսկ Բէլը, բազմաթիւ թիկնապահներով շրջապատուած, հանդարտ կանգնած էր գետին ձախ կողմը՝ բլուրի մը վրայ, ուրկէ կարելի էր դիտել ճակատամարտի բոլոր անցքերը: Հայկ ճանչցաւ սպառազինուած այս ջոկատի խումբը, որուն առջեւ կեցած էր Բէլը, շրջապատուած սպառազինեալ ընտիր քաջերով, բայց բաւական հեռաւորութիւն կար Հայկին ու Բէլի ջոկատին միջեւ:

Եզերքը նշաններով զարդարուած՝ երկաթէ գլխանոց մը կը կրէր Բէլ: Թիկուներին եւ լանջքին վրայ պղինձէ տախտակներ ունէր, ու սրունքներուն եւ բազուկներուն վրայ՝ պահպանակներ. մէջքէն կապած էր գօտի, ձախ կողմէն կախած էր իր երկսայրի սուրը, աջ ձեռքով բռնած էր ահագին նիզակ մը, իսկ ձախովը՝ վահան. իր երկու կողմերը կանգնած էին քաջարի թիկնապահներ:

Հայկ, երբ տեսաւ սպառազինուած Տիտանեանը եւ անոր ընտիր ռազմիկները, հրամայեց Արմենակին ու իր երկու որդիներուն, որ դիրք գրաւեն իր աջ կողմը, իսկ Կադմոսն ու իր միւս գաւակներէն երկուքը կեցուց իր ձախ կողմը, որովհետեւ ասոնք կորովի էին աղեղ եւ սուր գործածելու մէջ: Մնացեալները՝ եռանկիւնի ձեւով դիրքաւորեց իր ետին, ինքը առաջ անցաւ ու հանդարտօրէն սկսան յառաջանալ:

Երբ գետին եզերքը հասան, Հայկ իր ահեղագոչ ձայնով հարցուց Բէլին.

-Ինչո՞ւ եկար իմ երկիրս. գնա՛, վերադարձիր քու տեղդ, որպէսզի իմ ձեռքովս չմեռնիս այսօր. շատ լաւ գիտես դուն, որ նետս չի՛ վրիպիր երբեք:

-Եկա՛յ անոր համար որ (պատասխանեց Բէլ) իմ զինուորներուս ձեռքը չիցնաս դուն եւ չմեռնիս. եկո՛ւր հնազանդէ ինձի, բոլոր հպատակներուս պէս՝ իբրեւ

աստուած պաշտէ՛ զիս եւ խաղաղութեամբ ապրէ իմ հայրենիքիս մէջ:

Բէլի այս անբարտաւան խօսքերը շատ բարկացուցին Հայկը, ուստի սա եղաւ իր վերջին պատասխանը.

-Ո՛չ թէ աստուած, այլ շո՛ւն ես դուն, եւ շուներու երամակ է քու ժողովուրդդ, արդար պատիժդ պիտի տամ այսօր եւ քու գլխուդ պիտի տեղացնեմ իմ կապարճիս մէջ գտնուած բոլոր նետերը:

Յապետութեան Հայկի եւ Տիտանեան Բէլի միջեւ փոխանակուած այս սպառնական խօսքերէն ետք, երբ ճակատ-ճակատի եկան երկու կողմի հսկաները, ահ ու սարսափ պատճառեցին իրարու՝ իրենց յարձակումի վայրագութեամբ, եւ ահագին դողդիւն բարձրացաւ երկրի վրայ: Բազմաթիւ յաղթանդամ քաջեր, սուրի բերանի հանդիպելով, գետին տապալեցան դիպիւտալ, եւ երկու կողմին համար ալ անպարտելի մնաց այս ճակատամարտը:

Տիտանեան արքան զարհուրեցաւ, երբ տեսաւ այս անսպասելի հետեւանքը, եւ սկսաւ ետ-ետ բարձրանալ այն բլուրէն՝ ուրկէ իջած էր, որովհետեւ կը խորհէր իր պահակագօրքին մէջ ամրանալ, մինչեւ որ իր ամբողջ գօրքը հասնէր, եւ ինք կարենար վերստին ճակատ յօրինել:

ՀԱՅԿ ԿԸ ՅԱԶՈՂԻ ՍՊԱՆՆԵԼ ԲԷԼԸ ԵՒ ԿԸ ՀԱՍՏԱՏԷ ԻՐ ՏԻՐԱՊԵՏՈՒԹԻՒՆԸ

Աղեղնաւոր Հայկը, հասկցաւ Բէլի նպատակը, առաջ նետուեցաւ, մօտեցաւ Տիտանեան արքային, մինչեւ վերջին կէտը պրկեց իր լայնալիճ աղեղը, եւ անոր կուրծքի տախտակին դիպեցուց երեքթեւեան նետը, որ ծակեց անցաւ թիկուներին մէջքէն ու գետին միբռնեցաւ: Ահա այսպէս տապալեցաւ եւ իր վերջին շունչը փչեց գոռոց Տիտանեանը: Իսկ Բէլի զինուորները այս մեծ քաջագործութիւնը տեսնելով՝ փախան, իւրաքանչիւրը իրենց երեսին ուղղութեամբ:

Հայկ, այս յաղթանակին ի պատիւ, ճակատամարտի դաշտին վրայ շինեց աւան մը, զոր անուանեց՝ Հայք. եւ այս պատճառաւով, գաւառը կոչուեցաւ Հայոց-Ձոր: Իսկ այն բլուրը՝ ուր ինկաւ Բէլ իր քաջ ռազմիկներով՝ Գերեզմանք կոչեց Հայկ:

Մար Աբաս Կատինայի մատենանին մէջ կը պատմուի նաեւ թէ Հայկի հրամանին համաձայն, դեղերով զմուսեցին Բէլի դիակը եւ տարին Հայք, բարձր տեղ մը թաղեցին: Ի տես իր կիներուն ու գաւակներուն: Իսկ Հայոց երկիրը, մեր նախնի Հայկին անունով կոչուեցաւ՝ Հայք:

Հայկ, երբ յաղթական վերադարձաւ իր բնակավայրը, պատերազմի աւարէն մեծ բաժին մը պարգեւեց իր Կադմոս թոռան, եւ իր հպատակներէն անուանի մարդիկ տուաւ անոր: Հրամայեց Կադմոսին, որ նախկին տեղը հաստատէ իր բնակութիւնը, եւ ինք

գնաց ապրիլ հոն՝ ուր անուանած էր Հարք:

Տակաւին երկար տարիներ ապրեցաւ Հայկ, եւ ութսուն տարուան տիրակալութենէ մը յետոյ՝ երբ մահը հասաւ, իր ամբողջ տոհմը յանձնեց Արմենակին, որ աշխարհ եկած էր Բաբելոնի մէջ:

Աղեղնաւոր Հայկը, ետակցաւ Բէլի նպատակը, առաջ նետուեցաւ, մտնեցաւ Տիտանեան արքային, մինչեւ վերջին կէտը պրկեց իր լայնալիճ աղեղը, եւ անոր կուրծքի տախտակին գիպեցուց երեքթեւեան նետը, որ ծակեց անցաւ թիկունքին մէջէն ու գետին մխրձեցաւ:

Արմենակ, իր եղբայրներէն երկուքին՝ Խոռին ու Մանաւազին եւ Մանաւազի որդի՝ Բազին թողուց Հարքը իր ամբողջ շրջակայքով: Ասոնցմէ Մանաւազը ժառանգեց Հարքը, որ Մանաւազի անունով կոչուեցաւ Մանաւազակերտ (Մանազկերտ կամ Մալազկերտ), իսկ Մանաւազի որդին՝ Բազ, տիրացաւ աղի ծովու հիւսիս-արեւմտեան եզերքին (Խլաթ) ներկայիս՝ Ահլաթ եւ դէպի արեւմուտք) եւ այս գաւառը ու ծովը անուանեց իր անունով՝ Բզնունեաց ծով (Վանայ ծով): Կը պատմուի թէ ասոնցմէ ծնան Մանաւազեան եւ Բզնունեան նահապետութիւնները: Իսկ Խոռը ժառանգեց հիւսիսային կողմը (Նազիկ լճի շրջակայքը՝ մինչեւ Բուլանլիս. ներկայիս՝ Նազիկ կէօլ եւ Պուլանլը) հոն բազմացաւ իր ընտանիքը, եւ Խոռ հիմնեց աւաններ, ու անկէ սերեցաւ Խոռխոռունիներու տոհմի մեծ նախարարութիւնը, քաջ եւ անուանի մարդիկ՝ որոնք միշտ երեւելի եղած են մեր պատմութեան մէջ:

Եւ Արմենակ, Մանազկերտի դաշտավայրը իր եղբայրներուն թողելէ ետք, հաւաքեց իր ընտանիքի մնացեալ անդամներն ու հպատակները եւ ճամբայ ելաւ դէպի հիւսիս-արեւելք:

Ան գնաց բնակութիւն հաստատել՝ բարձրագագաթ լեռներով շրջապատուած խորունկ դաշտավայրի մէջ, որուն արեւմտեան կողմէն կարկաչահոս գետ մը կուգայ կը կիսէ գաջն, եւ արեւելեան մասը դաշտէն՝ արեւուն տակ փոռած՝ կ'երկարի իր ամբողջ տարածութեամբ. լեռներու ստորոտներէն կը բխին բազմաթիւ վճիտ աղբիւրներ, որոնք կը միանան, գետեր կը կազմեն ու դաշտի եզերքէն կը հոսին հեզաբար, այնպէս՝ ինչպէս պատանիները կը պտտկին աղջիկներուն շուրջ, իսկ հարաւային երկնասլաց լեռը՝ իր սպիտակափառ գագաթով, երկրէն բուսածի պէս ուղիղ կը բարձրանայ դէպի վեր:

(Շարունակելի 1)

Մասնակցէ՛ Պոլսահայ Միութեան Ազգանուէր Չեռնարկներուն:

**ԳԱՐԵԳԻՆ Ա. ՎԵՀԱՓԱՌ
ՀԱՅՐԱՊԵՏԻ ՀԱՆԴՊՈՒՄԸ
ՀՌՈՄԻ ՊԱՊԻՆ ՀԵՏ**

Հոռմի Քահանայապետ՝ Յովհաննէս Պօղոս Բ. Պապը իր աշխատասենեակին մէջ առանձին-առանձին հանդիպումներ ունեցաւ Ամենայն Հայոց Գարեգին Ա. Հայրապետին եւ Հայաստանի Նախագահ՝ Ռոպերթ Քոչարեանի հետ: Վատիկանի ձայնասփիռի հայկական բաժինը մանրամասնութիւններ տուաւ Պապի եւ Վեհափառ Հայրապետի միջեւ կայացած շատ սիրալիր հանդիպումի մասին: Հանդիպումի ընթացքին Հոռմի Քահանայապետը դրուատեց հայ ժողովուրդի հաւատքի գօրութիւնը եւ պատմական դժուարութիւններու նկատմամբ դիմադրութիւնը, որու շնորհիւ հայ ժողովուրդը կրցած է իր ակնարկները դարձնել դէպի իր հաւատքի աղբիւրները:

Սրբազան Քահանայապետը անդրադարձաւ երկու եկեղեցիներու յարաբերութիւններուն եւ գոհունակութիւն յայտնեց որ անցեալի ցրտութիւնները յաղթահարուած են շնորհիւ աշխոյժ երկխօսութեան: Պապը իր մտածումները արտայայտեց Քրիստոսի ծննդեան 2000ամեակին եւ Հայոց Քրիստոնէութիւն ընդունելու 1700ամեակին մասին, յիշեց որ 1971ին Պօղոս Զ. Պապը ինչպիսի պատմական հանդիպում ունեցած էր Երջանկայիշատակ Վազգէն Ա. Հայոց Կաթողիկոսի հետ եւ անոնք ինչպէս սիրոյ եւ եղբայրութեան զգացումներով ողջագուրուած էին իրարու հետ, հաստատելով երկու եկեղեցիներու բարոյք յարաբերութիւնները:

Սրբազան Քահանայապետը շնորհակալութիւն յայտնեց Վեհափառ Հայրապետին, այս այցելութեան համար, զոր Նորին Սուրբ Օծութիւնը կուտայ, հակառակ իր առողջական փափուկ վիճակին: Իր խօսքերը արարելէ առաջ, Քահանայապետը շնորհակալութիւն յայտնեց Վեհափառ Հայրապետին եւ Հայաստանի Նախագահ Ռոպերթ Քոչարեանին, որոնք Զինքը հրաւիրած էին Հայաստան այցելել. «Տիրոջ կաղօթեմ որպէսզի կարենամ իրականացնել այս այցելութիւնը», քսաւ Հոռմի Պապը: Երկու եկեղեցիներու Հոգեւոր Պետերու միջեւ տեղի ունեցած այս ջերմ առանձնագրոյցէն ետք, Հոռմի Պապը ընդունեց եկեղեցական պատուիրակութեան բոլոր անդամները: Այս տեսակցութեան ընթացքին ալ Գարեգին Վեհափառն ու Հոռմի Պապը հանդէս եկան ուղերձներով: Երկու հովուապետները իրենց ուրախութիւնը յայտնեցին կրկին անգամ հանդիպում ունեցած ըլլալու այս առիթին համար:

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՅԵՂԱՍԱԿԱՆՈՒԹԵԱՆ ՓՈՍՏԱԼՎՈՒՄԸ ԹՐԹԻԱՆ ՊԱՇՏՈՆԱԿԱՆ ԱՐԻՒՐՆԵՐՈՒ ՀԻՄՆԱԼ ՎՐԱՅ

Գրեց՝ Գրիգոր Ծինեան

Հայկական ցեղասպանութեան հարցին միջազգային մասնագէտ ֆրոֆ. Վահագն Տատրեան տուաւ շահեկան դասախօսութիւն մը, նախաձեռնութեամբ՝ Պոլսահայ Միութեան Մշակութային Յանձնախումբի, Երեքշաբթի, 9 փետրուար 1999, Պոլսահայ Միութեան Վէն Նալի կեդրոնի մէջ, ի ներկայութեան շուրջ 350 հայորդիներու, որոնցմէ շատեր ոտքի վրայ մնացին:

Յանուն Պոլսահայ Միութեան Մշակութային Յանձնախումբի, ատենապետ Տոքթ. Արթո Էրսան իր բացման խօսքին մէջ հրճուանքով նկատեց, որ որևէ դասախօսութեան այսպիսի բազմութիւն չէին ունեցած:

Պոլսահայ Միութեան Մշակութային Յանձնախումբի փոխ-ատենապետուհի Ժպիտ Չէփքինեան կարգաց ֆրոֆ. Տատրեանի կենսագրականը, զոր կու տանք ամբողջութեամբ: Երեսնակայս, ծափող յոյններով բեմ

Փրոֆ. Վահագն Տատրեան

բարձրացաւ ֆրոֆ. Տատրեան, որ մէկ ժամ հայերէնով սպառիչ կերպով ներկաներուն պարզեց, ինչ-որ էական նկատեց ան, հայոց ցեղասպանութեան փաստարկուծ թրքական պաշտօնական աղբիւրներու հիման վրայ:

Ամփոփ ձեւով, ի թիւի հատ կուսակցութեան արիւնարբու ղեկավարներու - Թալաթ, Նազըմ, Պէհաշտտին Շաքիր, Ճեմալ, Էնվեր եւ այլք-սիստեմաթիկ ծրագիրները ի յայտ բերաւ, անոնց հեռագիրները, բանտերէն դուրս հանելով արիւնուշտ ոճրագործները, որոնք տարագրեալ անգէն հայերու վրայ կը յարձակէին, կը ջարդէին զանոնք, ու կը թալանէին անոնց վրայ գտնուող ոսկէդէնները, դրամները և թանկագին իրերը: Այնքան անգութ էին այդ բորենիները, որ նոյնիսկ չէին խնայեր մանուկներու, ծերերու և յղի կիներու:

Ի թիւ հատի ղեկավարները Եւրոպացիներուն կ'ըսէին, թե տեղահանուած հայերուն կը տրամադրէին տնակներ և վրաններ - ըստ պահանջի եւ յարմարութեան:

Փրոֆ. Տատրեան մէջբերումներ ըրաւ ի թիւ հատ կուսակցութեան ղեկավարներու խոստովանութիւններէն, 1918-23 պատահած ցեղասպանութեան ղեպքերու մասին, որով անոնք Առաջին Պատերազմէն պարտեալ, դատի տակ, ու քանի մը 2-րդ եւ 3-րդ պաշտօնեաններու կախուիլը, Պոլսոյ հրապարակին վրայ:

Մուսթաֆա Քէմալ եւս կախել տուաւ քանի մը ղեկավարներ (ի թիւ հատական):

Ի թիւ հատականները - Թալաթ, Ճեմալ եւ Էնվեր - կը վախնային կամ կը խուսափէին այդ ոճրագործներու պետերէն, որոնք ձեւով մը պետութիւն էին պետութեան մէջ:

Նոյնիսկ Մուսթաֆա Քէմալ կը վախնար:

Ուստի, մէկ կողմէն եւրոպական մեծերու ճնշումին տակ ու միւս կողմէ ոճրագործները այնքան մեծցած ու գոռոզացած էին, որ անոնցմէ ազատիլը կախաղանն էր, կամ ալ՝ գիշերով ահաբեկել տալ զանոնք:

Փրոֆ. Տատրեան յարմար կը նկատէ որ նախ պէտք է Գերմանիոյ մեղսակցութիւնը փաստարկել, անոնցմէ աւելի դիւրին է հատուցում ձեռք բերել: Գիտէք որ հրեաները ահագին հատուցում ստացան Գերմանիայէն:

Որքան ալ Գերմանացիները կը զգուշանան եւ ձանձրացած են դրամ վճարելէ, այսուհանդերձ, Գերմանացիները շատ աւելի զարգացած են եւ դրամ

ունին քան թուրքերը:

Փրոֆ. Տատրեան տասնամեակներ տրամադրած է այդ արխիվները քննարկելու, դասաւորելու եւ անգլերէնով գրքեր գրելու ու տարածելու՝ միջազգային հանրութեան մօտ, առանց մոռնալու հայերը, որ պէտք է գիտնան իրենց ցեղասպանութիւնն ու պատմութիւնը, ու ի՞նչ ձեւով կարելի է հետապնդել իրենց արդար ու անժամանցելի դատը:

Դասախօսութենէն ետք, շուտով սպառեցան եւ ապսպրանքներ եղան փրոֆ. Տատրեանի նոր լրջ

Ջուրիխի համալսարանին մէջ միջազգային օրէնսգիտութիւն: Անցնելով Ամերիկա, Շիքագոյի համալսարանին մէջ աւարտած է իր տոքթորային աշխատանքը ընկերաբանութեան ճիւղին մէջ:

Մանուկներու գրականութեան եւ մանուկներու թատրերգութիւններու հեղինակուհի՝ գրող Ատրինէ Տատրեան իր քոյրն է, որ կը հրատարակէր Պոլսոյ «Պարտէզ» շաբաթաթերթը:

Երկու տասնեակ տարիներէ ի վեր կը դասախօսէ ամերիկեան շարք մը համալսարաններուն մէջ. բաց աստի,

պաշտօնավարած է նաեւ իբրեւ աւագ գիտաշխատող, Հարուրտ համալսարանի Միջին Արեւելեան Ուսումնագիտական Կեդրոնի եւ Massachusetts Institut of Technology-ի Միջազգային Ուսումնասիրութեան Կեդրոններուն մէջ: Ասոցմէ դուրս, իբրեւ հիւր փրոֆէսօր դասախօսած է Եւրոպայի եւ Հարաւային Ամերիկայի կարգ մը համալսարաններուն մէջ, ինչպէս Պերլինի, Ջուրիխի, Միլնիխի,

Փրոֆ. Վահագն Տատրեան Մշակութային Յանձնախումբի անդամներու հետ

տեսած Warrant For Genocide հատորները: Հեղինակը սիրով եւ հրճուանքով մակագրեց իր ծախուած տասնեակներով գրքերը:

Փրոֆ. ՎԱՀԱԳՆ ՏԱՏՐԵԱՆԻ ԱԿԱԴԵՄԱԿԱՆ ՀԱԿԻՐՃ ԿԵՆՍԱԳՐՈՒԹԻՒՆԸ

Փրոֆ. Վահագն Տատրեան ծնած է Պոլիս՝ Սկիւտար. իր նախակրթութիւնը ստացած է Ներսէսեան-Երմոնեան Վարժարանին մէջ եւ շրջանաւարտ եղած է Պոլսոյ Միլիթարեան Վարժարանէն:

Իր բարձրագոյն ուսումը ստացած է Եւրոպա, Պերլինի համալսարանին մէջ ուսանելով մաթեմատիք (ուսողութիւն), Վիեննայի համալսարանին մէջ պատմութիւն, եւ Ջուրիքերիոյ,

Իտալիոյ Բարմա եւ Թօրինօ, եւ Շուէտի՝ Ուբաալս համալսարաններուն մէջ, ինչպէս նաեւ ամերիկեան Տիւք համալսարանին մէջ:

1991 Ապրիլ 24-ի սպառնալից առթիւ հրաւիրուած էր դասախօսելու գերմանական պետական հինգ համալսարաններուն մէջ՝ Յրանքթուրթ, Պոխում, Միւնսթէր, Քիօն եւ Էսսէն. իսկ 1992-ին Ապրիլ 24-ի սպառնալից առթիւ, Հոլանտայի մէջ տուաւ երկու դասախօսութիւններ, մին Ամսթէրտամի եւ միւսը Կրոնիկէնի համալսարաններուն, ինչպէս նաեւ Գերմանիոյ Հանովըր համալսարանին մէջ: Այս բոլոր դասախօսութիւնները փրոֆ. Տատրեան ըրած է գերմաներէն լեզուով, բացի Հոլանտայէն, ուր դասախօսած է անգլերէն լեզուով:

Ան կարող է դասախօսել նաեւ երեք լաւելեալ

լեզուներով, այսպես 1990 եւ 1995 Ապրիլ 24-ին, ցեղասպանութեան 75 եւ 80-ամեակներուն առթիւ, Հայաստանի Գիտութիւններու Ակադեմիային մէջ դասախօսեց հայերէն լեզուով, ինչպէս տարիներ առաջ ըրած էր էջմիածին, Վեհափառին հրաւերին ընդառաջելով: Իսկ Զուլիցերիա աշխատող եւ Տիարպէքիր, Սասուն եւ Զըրնախի պէս գաւառներէ գաղթած թրքախօս հայ երիտասարդներու ջերմ փափաքին ընդառաջելով, հոն 1997 Հոկտեմբերին տուած է յաւելեալ դասախօսութիւն մը, այս անգամ թրքերէն լեզուով հայկական ցեղասպանութեան շուրջ: Իսկ 1996-ին Ֆրանսերէն լեզուով դասախօսութիւններու շարք մը տուաւ Ժընեւի եւ Պրիւքսէլի համալսարաններուն մէջ:

Փրոֆ. Տատրեան իր ակադեմիական կեանքը գրեթէ ամբողջութեամբ նուիրած է հայկական ցեղասպանութեան պատմագիտական ուսումնասիրութեան յոյժ կենսական գործին: Այս առթիւ հրատարակած է 50-է աւելի երկասիրութիւններ, որոնց մէկ մասը մենագրութիւններ, միւս մասն ալ ակադեմիական յօդուածներ են: Ե՛լլ համալսարանի իրաւագիտական կաճառի կողմէ հրատարակուած իր ընդարձակ մէկ աշխատասիրութիւնը, որ հայկական ցեղասպանութեան իրաւաբանական մէկ վերլուծումն է, լոյս տեսաւ նաեւ Իսթանպուլի մէջ թրքերէն եւ Բարիզի մէջ Ֆրանսերէն լեզուներով:

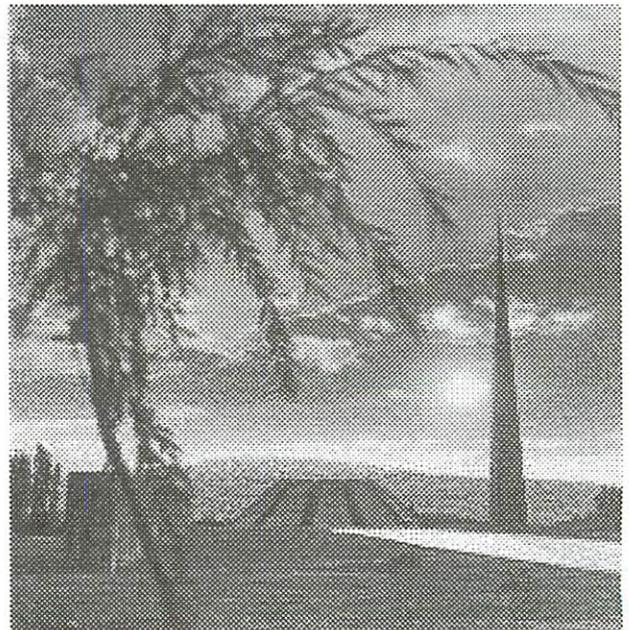
Իր այս բեղուն ջանադրութիւնը արդ հովանաւորուած է ամերիկեան երկու գիտահետազոտական ակադեմիական հաստատութիւններու կողմէ: Արդարեւ National Science Foundation երկու իրարայաջորդ մրցանակային յատկացումներով նիւթապէս սատար հանդիսացած է իրեն եւ արդիւնքը եղած է իր վերոյիշեալ իրաւաբանական լայնածաւալ մենագրութիւնը, միւս հաստատութիւնն է՝ Harry Frank Guggenheim հիմնարկը, որ նոյնպէս երկու իրարայաջորդ մրցանակային յատկացումներով սատար հանդիսացած է իր ցեղասպանական պրպրտումներուն:

Քսան տարիէ ի վեր Նիւ Եորքի պետական համալսարանին մէջ դասախօսելէ ետք, Փրոֆ. Տատրեան ներկայիս կը զբաղի միայն ու միայն պրպրտումներով եւ իր՝ հայկական ցեղասպանութեան նիւթը վերլուծող համապարփակ ձեռագրին պատրաստութեամբը. ասիկա ընդգրկուած է Կոլկիլընհայմ Ֆաունտէյշընի հովանաւորած ցեղասպանութեան պրպրտումներու մէկ ծրագրին մէջ, որուն տնօրէնն է Փրոֆ. Տատրեան:

Իր գլուխ գործոցը համարուող History of the Armenian Genocide հատորը Անգլիա՝ Օքսֆորտի մէջ հրատարակուելէ ետք, Բարիզի մէջ Սթօք մեծ հրատարակչականին կողմէ ֆրանսերէնով լոյս ընծայուեցաւ, 1996-ին: Իսկ նոյն հատորին ուսուերէն թարգմանութիւնը շուտով լոյս կը տեսնէ Մոսկուայի մէջ: Իտալերէնի թարգմանութիւնն ալ սկսուած է:

1998 տարին իր ամենէն բեղմնաւոր տարին եղաւ, 9 ակադեմիական նոր յօդուածներէն զատ, տպագրութեան մէջ է իր վերջին հատորը, որ կը կրէ հետեւեալ մակդիրը՝ Warrant For Genocide. The key elements of the turco-armenian conflict, որ լոյս տեսած է արդէն անցեալ Նոյեմբերին: Իսկ Yale Journal of International Law իրաւաբանական հանդէսին մէջ հրատարակած իր մէկ նոր երկասիրութիւնը ակադեմիական շրջանակներուն մէջ մեծ հետաքրքրութիւն ստեղծած ըլլալով Բ. տպագրութեան արժանացած է: Այդ գործին մակդիրն է՝ The historical and legal interconnections between the Armenian Genocide and the Jewish Holocaust. From impunity to retributive justice. Սա՝ հայկական եւ հրէական ցեղասպանութիւններու բաղդատական գուզակշիռն է, ըստ միջազգային օրէնքի:

Մօտ 3 ամիս առաջ Փրոֆ. Տատրեան Հայաստանի Գիտութիւններու Ակադեմիայի անդամ ընտրուեցաւ Երեւանի մէջ մեծ հանդիսութեամբ: Նոյն առիթով Հայաստանի Հանրապետութեան նախագահ Ռոպերթ Քոչարեան իրեն ընծայեց Մովսէս Խորենացիի անուան շքանշանը: ☉

Յեղասպանութեան Յուշարձանը Երեւանի մէջ

ԹՈՒՐԿ ՊԱՏՄԱԲԱՆ ԴՈԿՏ. ԹԱՆԷՐ ԱՔՋԱՄԻ ԲԱՆԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆԸ ԳԱՐԱԿԷՕԶԵԱՆ ՍՐԱՀԻՆ ՄԷՁ
 Գրեց՝ Մինաս Գոնաթյան

Աննախընթաց երեւոյթ էր ու խիստ չահեկան՝ դասախօսութիւն-հանդիպումը թուրք ընկերաբան-պատմաբան Թանէր Աքջամի հետ։ Նոր երեւոյթ մըն է Թանէր Աքջամ, մի գուցէ անսպասելի, բայց՝ յուսադրիչ։ Թուրք պատմաբանը Լոս Անճելըս կը գտնուէր Armenian International Magazine-ի (AIM) հրաւէրով, ընկերակցութեամբ «Լռութեան Պատը» (Wall of Silence) փաստագրականի հեղինակ, ազնուագոյն հոգի Տորոթէ Ֆորմայի (Հոլլանտայի Մարդասիրական Զայնասփոռմի Հիմնարկութեան արտադրիչ ու տնօրէն)։

21 Ապրիլի դասախօսական երեկոյին լեփ-լեցուն էր վէն Նայսի Սուրբ Պետրոս եկեղեցւոյ Գարակէօզեան սրահը։ Նիւթը այժմէական էր, դասախօսը՝ յոյժ հետաքրքրական անձնաւորութիւն մը - առաջին թուրք մասնագէտը, որ կ'ընդունէր 1915-ի Յեղասպանութիւնը։ Բացման խօսքին մէջ, Պոլսահայ Միութեան Մշակութային Յանձնախումբի Ատենապետ Պրն. Սիմոն Աճըրլաչ, հայերէնով ու թրքերէնով, ներկայացուց օրուան բանախօսը։ Ան Պոլսահայ Միութեան գոհունակութիւնն ու երախտագիտութիւնը յայտնեց Դոկտ. Թ. Աքջամին, որ քաջաբար կ'ընդունէր ահաւոր իրականութիւնը Յեղասպանութեան ու կ'ընդառաջէր իրեն ուղղուած հրաւէրին։

Մշակութային Յանձնախումբի երկրորդ

Ատենապետ փաստաբան Պրն. Էտվին Մինասեան անգլերէն լեզուով կատարեց ներածական մը, որուն նիւթն էր ցեղասպանութիւնը, պատմութեան խեղաթիւրումն ու մարդկային իրաւանց խախտումները թրքական յաջորդական կառավարութիւններուն։ Ան անհեթեթ որակեց թուրք պատմաբաններու և մտաւորականներուն այն անհիմն մեկնաբանութիւնը, թէ «ինչո՞ւ մենք զմեզ պատասխանատու զգանք, երբ իրենք ալ (այսինքն՝ հայերը) նոյնը ըրած են մեզի»։

Այնուհետեւ բեմ հրաւիրուեցաւ AIM ամսագրի երիտասարդ ու գործունեաց վարիչ խմբագիր Պրն. Հրաչ Զիլինկիրեան, որ սահուն հայերէնով մը ներկայացուց փաստագրական ժապաւէնի հեղինակ, մարդասէր ու ազնիւ զգացումներով տոգորուած Տիկ. Տորոթէ Ֆորմայի

գործին կարեւորութիւնը։ Ան գովեց թուրք պատմաբանին խիզախութիւնը, որովհետեւ ան կըցած էր ամէն նախապաշարմունք վեր դասել ճշմարտութիւնը, Պրն. Զիլինկիրեան իր խօսքը աւարտեց Աքջամէն կատարելով սա մէջբերումը.

- Թուրքերը պէտք է նային իրենց անցեալին, եթէ կ'ուզեն ըլլալ ժողովրդավար պետութիւն մը։

Թուրք Պատմաբան Թանէր Աքջամ

Որոտընդոստ ծափահարութիւններու տակ բեմ բարձրացաւ Դոկտ. Թանէր Աքջամ։ Հայ բազմութիւնը կը զնահատէր ու կ'ողջունէր խղճամիտ անձը, որ կը խօսէր բոլոր ժամանակներու մէջ ապրած ազնիւ մարդոց անունով։

Ո՞վ է Դոկտ. Թանէր Աքջամ։ Ան ծնած է 1953-ին Արեւմտեան Հայաստանի Արտահայ քաղաքին մէջ։ Երիտասարդական տարիներէն հակած է յեղափոխական շարժումներու - ընդլզեղով թուրքիոյ մէջ ժողովրդավարութեան ոտնակոխումներու դէմ։ Խմբագրած է «Յեղափոխական Երիտասարդութիւն» թերթը,

ձերբակալուած ու բանտարկուած է իր գաղափարներուն համար, դատապարտուած է 360 տարուան բանտարկութեան, ապա, մեղադրուելով որպէս համայնավար գաղափարներ տարածող վտանգաւոր երիտասարդ, դատապարտուած է 9 տարուան բանտարկութեան: Տարի մը ետք յաջողած է ընկերներով փախչիլ բանտէն և անցնիլ

ընդունելութիւնը վայելելէ ետք, անգամ մըն ալ հասկցայ թէ որքա՛ն լաւ ժողովուրդ մը կորանցուցած է Անատոլիան, որուն բնակիչներէն մէկն եմ ես...:

Դոկտ. Թ. Աքչամ ազնիւ մարդոց խիղճն է ու անոնց խօսափողը: Վստահաբար ինք առանձին չէ, այլ կան շատ արդարամիտ թուրք մտաւորականներ, որոնք նոյնպէս կը բաժնեն իր տրամադրութիւններն ու վերաբերմունքը: Ան լրջօրէն մտահոգուած է իր ազգի «առողջական» վիճակով ու ապագայով: Ան խորապէս մտահոգուած է որ իր ազգը չ'ուզեր հաշուի նստիլ անցեալի հետ, իսկ անոնք որոնք ներքնապէս կը գիտակցին թէ «ահաւոր բան մը կատարուած է» Օսմանեան կայսրութեան մէջ, կ'ամ կը վախնան իրականութիւնը յայտարարելէ, և կ'ամ կը յայտնուին բանտախուցերու մէջ: Ըստ Աքչամին, Յեղասպանութիւնը միայն հայերուն հարցը չէ, այլեւ՝ թուրքերուն: Ան վստահօրէն կը յայտարարէ թէ փաստերը աւելի՛ քան խօսուն են, հետեւաբար անիմաստ է ուրանալը կատարուած ազգային գտումներուն (ethnic cleansing), որուն

Ունկնդիրները հետաքրքրութեամբ կը հետևին Աքչամին

Գերմանիա:

Թանէր Աքչամ առաջին թուրք պատմաբանն է, որ հրապարակայնօրէն ճանչցած և ընդունած է Հայկական Յեղասպանութիւնը: Մասնակցած է 1995-ին Երեւանի մէջ կայացած Յեղասպանութեան նուիրուած գիտաժողովին, ապա յարգանքի իր տուրքը մատուցած Ծիծեռնակաբերդի յուշարձանին յաւերժական կրակին առջեւ: Ան հեղինակ է «Թրքական Ազգային Ինքնութիւնն ու Հայկական Հարցը» (թրքերէն) և «Իսթանպուլի Դատաւարութիւններն Ու Թրքական Ազգային Շարժումը» (գերմաներէն) հատորներուն:

Դոկտ. Թ. Աքչամ հետեւողական է իր գնահատումներուն և անկեղծ զգացումներուն մէջ՝ հայ ժողովուրդին ու բոլոր ճնշուած ազգերուն հանդէպ: Ան իսկապէս կը հաւատայ թէ հահաւոր կորուստ մըն էր հայերու ոչնչացումը յատկապէս բազմազգ թուրքիոյ համար, ի մասնաւորի Անատոլիայի շրջանին մէջ: Հետեւաբար, երբ ան բեմ բարձրացաւ, առաջին խօսքը սա եղաւ.

—Սիրելի բարեկամներ, սա վերջին օրերուն ձեր (հայերուն) կողմէ ինծի ցոյց տրուած

պատճառով թուրքիան կորսնցուց իր ամէնէն արտադրող ու աշխատունակ ժողովուրդը:

Դոկ. Թանէր Աքչամ մեր ապրիլեան տրամադրութիւններուն զուգահեր մխիթարութիւն մը բերաւ: Կը յուսանք որ յառաջիկային նոր Աքչամներ ի յայտ կու գան և դուռ կը բանան երկխօսութեանց՝ հայ ու թուրք ժողովուրդներու միջեւ:

ԱՄԵՐԻԿԱՅԻ ԾՈՐԾԻԱ ՆԱՀԱՆԳԻ ԾԵՐԱԿՈՅՏԸ ԸՆԴՈՒՆԵՑ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՅԵՂԱՍՊԱՆՈՒԹԵԱՆ ԲԱՆԱԶԵԻԸ

Հայաստանի «Նոյեան Տապան» լրատու գործակալութիւնը կը հաղորդէ որ Ամերիկայի Ծորճիա Գաղափարի Ծերակոյտը ընդունած է բանաձեւ մը, որով դատապարտած է թուրքիոյ կողմէ 1.5 միլիոն հայերու դէմ ի գործ դրուած սպանող, որուն մէջ կըսուի Գաւա որ թուրքիա միշտ կը մերժէ ընդունիլ այս փաստը: Բանաձեւը ընդունուած է Աթլանթիկ հայկական համայնքի, Աղասարգետան ընտանիքի, ինչպէս Գաւա Ծորճիա Գաղափարի ծերակոյտական Վան Սթիթի ջանքերով:

ՊՈԼՍՈՅ ԱԶԳԱՅԻՆ ՀԻՒՄՆԴԱՆՈՅԻ ԿԱՌՈՒՅՄԱՆ ԱՄՓՈՓ ՊԱՏՄԱԿԱՆԸ

Իսթանպուլի հիւանդանոցին ամէն տարի Ս. Համբարձման տօնին կատարուած տարեկան սեղանը եւ հաւաքոյթը սովորութիւն մըն է եւ սկսած է դեռ ներկայ հիւանդանոցը չհիմնուած, Նառլըգաբուի յիմարանոցի շրջանին:

Նառլըգաբուի Ս. Յովհաննէս եկեղեցիին տակի նկուղը յիմարանոց էր այդ օրերուն եւ յիմարները ամէնէն նախնական ձեւով կը խնամուէին առհասարակ շղթայի զարնուած եւ հակառողջական պայմաններու տակ: Տասնըութերորդ դարու վերջերը սովորութիւն եղած էր ամէն տարի Որդւոց Որոտման Տօնին երթալ Նառլըգաբու եւ յետ Պատարագի սեղան տալ: Ազգին Ամիրաները եւ հարուստները կը հրաւիրուէին եւ առհասարակ սեղանին վրայ նուիրատուութիւն կը հաւաքուէր: Նառլըգաբուի յիմարանոցի 1832-ի տարեկան Պատարագին ու ճաշին զացած էր նաեւ Պէզճեան բարեպաշտ Ամիրան: «Առէք Կերէքի» պահուն, երբ ժողովուրդը վերացած կը հետեւէր Պատարագին, սոսկալի աղմուկ մը փրթաւ, որ վախցուց ներկաներէն շատերը: Սոսկալի հայհոյութիւն եւ պոռալու ձայներ կը լսուէր:

-Ի՞նչ է այս աղմուկը, հարցուց Պէզճեան ժամկոչին:

-Խենթերն են Ամիրայ:

Ճաշի սեղանը լուռ կ'անցնէր: Ամէն ոք մտածկոտ էր: Բոլորին տրամադրութիւնը փոխուած էր:

Պէզճեան իր մօտ հրաւիրեց յիմարանոցի տնօրէնը:

-Ի՞նչ էր այսօրուան աղմուկը:

-Անզուսպ յիմարներէն մէկն էր Ամիրայ: Այս անկարգ յիմարները շղթայի տակ զարկած ենք եւ եթէ պէտք ըլլայ ֆալախայով ալ կը պատժենք:

-Ա՞յս է յիմարներու հանդէպ ցոյց տրուելիք գուրգուրանքը:

-Թիմարը ոչ գուրգուրանքէն կը հասկնայ եւ ոչ ալ սէրէ: Անոնք միայն շղթայի զարնուելու սարսափով կամ ֆալախայով կը վախնան:

-Ես համամիտ չեմ պարոն տնօրէն:

Յետոյ Պէզճեան դառնալով Ամիրաներուն ըսաւ.

-Միտքս միշտ կարեւոր հարց մը կար: Մենք

մեր յիմարներուն յիմարանոց մը չէ որ տուած ենք հոս, այլ տանջարան մը: Նկուղին օդը սոսկալի է, տնօրէնին շղթայով եւ ֆալախայով յիմարանոցը վարելու սկզբունքը սոսկալի է: Այս խեղճերը վստահ եմ ինծի չափ ձեր խիղճերն ալ անհանգիստ կ'ընեն:

-Այո՛, սարսափելի է վիճակը այդ խեղճերուն, ըսաւ Փիշմիչեան Ամիրայ, բայց ի՞նչ կրնանք ընել անոնց համար:

-Քաղաքէն հեռու, օդաւէտ տեղ մը յիմարանոց մը կրնանք շինել եւ պէտք է որ շինենք, ըսաւ վճռաբար Գազազ:

Այս գաղափարէն ծնունդ առաւ Ետիքուլէի Ս. Փրկիչ Հիւանդանոցը, որ ինչպէս կը տեսնուի նախապէս միայն յիմարանոց մը ըլլալու նպատակով շինուած էր, իսկ այսօր իր բազմաթիւ յարկաբաժիններով արդիական հիւանդանոց մըն է, տեսակ մը առողջապահական սիթէ:

-Ամէնքս պէտք է տանք մեր նուէրները, իսկ ես պատրաստ եմ պակասածը ամբողջութեամբ իմ քսակէս վճարելու:

-Համամիտ ենք, ըսին սեղանին վրայ գտնուող Ամիրաները եւ հարուստ առեւտրականները:

-Կիրակի օրը պիտի խնդրեմ որ ինծի հրամմէք ըսաւ Պէզճեան, մինչ այդ բոլորս խորհինք եւ պատրաստենք մեր ծրագիրը:

-Ուրեմն բաժակս կը բարձրացնեմ Պէզճեան Ամիրային եւ իր յղացած յիմարանոցի գաղափարին համար, ըսաւ Փիշմիչեան Ամիրայ:

Այս խանդավառ մթնոլորտին մէջ է որ Ամիրաները բաժնուեցան:

Թաշնորդ Կիրակի Պէզճեանի տան մէջ ընդունելութիւն կար: Թարութիւն Ամիրայ դարձեալ ստամոքսէն կը տառապէր, բայց չուզեց հիւրերուն յայտնել: Թակոբ Տիւզեան երիտասարդ Ամիրան կանուխ եկած էր իր մեծ հօրը, հօրը եւ հօրեղբօրը բարեբարին տունը: Մեծ յարգանք ունէր անոր հանդէպ եւ հօր պէս կը սիրէր զինք:

-Ամիրայ, դէմքդ տժգունած է, անհանգիստ ես արդեօք:

-Թակոբ վերցուր այդ խօսքը մէջտեղէն: Այսօր կենսական գործ մը ունինք: Ես ալ շատ յոգնած կը զգամ, նախազգացում մը ունիմ որ երկար չպիտի ապրիմ: Բայց ամէն պարագայի կ'ուզեմ այս օրերս յարմար առիթի մը փողերանոցի պետ նշանակել տալ քեզ: Այդ հաստատութեան վարիչները եղած են Տիւզեանները եւ քու նահատակներուդ հոգին պիտի խայտայ քեզ տեսնելով այն պաշտօնին վրայ, ուրկէ անոնք հեռացուեցան այդքան եղերական կերպով:

Յակոբ Տիւզեան չէր խօսեր:

-Եթէ այս գործը յաջողցնեմ եւ եթէ յիմարանոցը շինուած տեսնեմ, այլեւ աչքս բաց չեմ երթար այս աշխարհէն:

-Բայց Ամիրայ, ինչո՞ւ այդքան յուսահատ կը խօսիս: Ես վաղն իսկ ձեզի կը բերեմ Տօքթ. Շամպրիէն, որ Ֆրանսայի ամէնէն մեծ բժիշկն է եւ սա պահուս իսթանպուլ կը գտնուի:

-Դիւրին է, հիմա հիւրերով զբաղինք, ըսաւ երբ լսեց դուռին ձայնը:

Հետզհետէ եկան Ամիրաները: Երբ բոլորը հաւաքուած էին Պէզճեան խօսեցաւ.

-Վստահ եմ բոլորդ այսօր կը պահէք այն խանդավառութիւնը որ ունէինք անցեալ շաբթու:

-Այո, այո:

-Ի՞նչ է ձեր կարծիքը:

-Ազգին դժբախտ հիւանդներուն համար շինել հիւանդանոց մը.

-Բայց ո՞ւր.

-Քաղաքէն դուրս, յարմար վայր մը.

-Ես խորհեցայ Իշխանաց կղզիներէն Բրինջիբօի (Մեծ կղզի) ետեւի մասը: Օղասուն է եւ աղմուկէ ու բնակչութենէ հեռու է, ըսաւ Պէզճեան: Բայց կէտեր կան որոնք խորհիլ կուտան ինծի:

-Ի՞նչ, օրինակի համար, հարցուց Փիշմիշեան Ամիրայ:

-Հեռաւորութիւնը նախ: Եթէ անմիջական պէտք մը ըլլայ դիւրին չըլլար այդտեղ երթալ:

Այդ օրերուն Իշխանաց կղզիները այսօրուան նման զբօսաշրջիկներու կեդրոնը չէր: Շողեհաւային կանոնաւոր սպասարկութիւն չկար:

Վերջապէս ժողովը որոշեց ներկայ Ազգային Հիւանդանոցին վայրը եւ Պէզճեան այս մասին անմիջապէս արտօնութիւն առաւ:

Դիւրին չէր արտօնութիւն ձեռք ձգել, որովհետեւ հողը Պայագիտի վագըֆ էր: Երբ Պէզճեան Սուլթանէն խնդրեց այդ վագըֆ հողը հայ ազգին ծախել, Սուլթանը ըսաւ.

-Քու խնդրանքդ չեմ կրնար մերժել: Եւ գիտես թէ ինչու վագըֆ հող մը քու ազգիդ ծախելու հրաման կուտամ:

-Ինչո՞ւ, Վեհափառ Տէր:

Վերջերս շատ հիւծած ես, կը խորհիմ թէ եթէ այս փափաքդ կատարեմ քիչ մը կը հանգստանաս եւ առողջութեանդ հոգ կը տանիս: Եթէ ազգդ հիւանդանոցի պէտք ունի ես ալ քեզ պէտք ունիմ:

-Վեհափառ Տէր, պատասխանեց Գագագ, մահկանացուին համար հանգիստը պէտք է, իսկ շատ հանգստանալը ինքնին յոգնութիւն է:

Սուլթան Մահմուտ ժպտեցաւ:

-Արթին, իմաստուն խօսքը մարգարիտի պէս կը թափի բերնէդ, որքան ճիշդ է որ շատ հանգստանալը ինքնին յոգնութիւն մըն է: Բայց ոչ քեզի համար: Քեզի պէս սքանչելի ծնունդներու համար հանգիստը անհրաժեշտ է: Ես կը զգամ թէ շատ յոգնած ես մարմնով ու հոգիով, կ'ուզեմ որ կազդուրուիս:

Պէզճեան չպատասխանեց, աչքերը դամուկեցան հորիզոնին եւ մնաց մտածկոտ:

-Ի՞նչ կը մտածես Արթին:

-Վեհափառ Տէր, քրոջս զաւակը ոտանաւոր մը գրած է դպրոցական պարտականութիւն ըլլալով: Այնքան սիրեցի որ յաճախ կը յիշեմ, կարծես թէ ինծի համար գրած ըլլայ:

-Ի՞նչ է ոտանաւորին իմաստը:

«Կեանքի մրցումը լաւ վագեցի,

Կեանքի գործերը լաւ կատարեցի,

Կեանքի յաղթանակս լաւ շահեցայ

Հիմա կուգայ ժամը հանգիստի»:

Սուլթան Մահմուտ յուզուեցաւ:

-Այո՛ Արթին, կեանքի մրցման միշտ առջեւն վագեցիր, քեզ վստահուած գործերը լաւ կատարեցիր, յաղթանակներ շահեցար, բայց թող հանգիստդ ըլլայ ժամանակաւոր, քիչ մը հանգստացիր որ կազդուրուիս եւ շարունակես ըլլալ իմ խորհրդականս:

Պէզճեան երախտագիտութեամբ նայեցաւ Օսմանեան կասրութեան Վեհապետին, կամաց մը աչքերը սրբեց եւ ըսաւ.

-Տէր իմ, շնորհակալ եմ որ հիւանդանոցին հողը մեզ փոխանցելու կարելիութիւնը տուիք: Հիմա պէտք է մինչեւ վերջին շունչս աշխատիմ որ այս հիւանդանոցի շինութիւնը աւարտի: Այնպէս նախզգացում մը ունիմ որ անով պիտի յիշուիմ դարէ դար:

-Գնա՛ ըսէ արքունի ճարտարապետ Պալեանի որպէսզի իր կարելին ընէ հիւանդանոցի շինութիւնը փութացնելու համար:

Այսպէս ահա յաջողեցաւ հիւանդանոցի գործը եւ Միքայէլ Փիշմիշեան եւ Յարութիւն Երկանեան Ամիրաները գործին հսկողութիւնը իրենց վրայ առին: Շինութիւնը պիտի կառուցանէր կայսերական ճարտարապետ Կարապետ Ամիրայ Պալեան, որուն պիտի օգնէր Յովհաննէս Ամիրայ Սէրվէրեան: Հիւանդանոցի կառուցումին համար պէտք կար քսան հազար քսակ ոսկի, որուն կէսէն աւելին տուաւ Յարութիւն Ամիրայ Պէզճեան:

ՅԵՂԱՍՊԱՆՈՒԹԵԱՆ ՈԳԵԿՈՉՈՒՄ

Հայկական Յեղասպանութեան նուիրուած Պոլսահայ Միութեան Մշակութային Յանձնախումբի կազմակերպած ձեռնարկներու շարքին երկրորդը տեղի ունեցաւ 20 Ապրիլ 1999-ին՝ Միութեան վէճն Նալսի Կեդրոնին մէջ (Քալիֆորնիա): Հանդիսականները կը բաղկանային աւագ և երիտասարդ սերունդներու նեկայացուցիչներէ, աշակերտներէ և ուսանողներէ:

Օրուան հանդիսավար Պրն. Միմոն Աճըրլաչի հրաւերով ներկաները յոտընկայս

արցունքներով արտայայտեցին իրենց զգացումները՝ լսելով այս չորս պարմանուհիներու մատաղ շրթունքներէն բխած «աղօթքը»:

Օրուան բանախօսը, նախքան իր դասախօսութիւնը սկսիլը, ցոյց տուաւ վերոյիշեալ վարժարանի շրջանաւարտ դասարանի դէպի հայրենիք կատարած շրջապտոցտէն տեսարաններ (29 Մարտէն 5 Ապրիլ այցելութիւնը Միծեռնակաբերդ ու Սարդարապատ):

Օրուան բանախօսը, Դոկտ. Մինաս Գոճայեան, ընդգծեց հատուցման պարագան, «բայց, ո՞ր հատուցումը, կամ արեան գինը կրնայ հատուցել, երբ կայ մարդկային կորուստ, իսկ մեր պարագային՝ միլիոնաւոր կորուստներ», ըսաւ ան, «նոյնիսկ եթէ ըլլայ հատուցում, ո՞ր նիւթական կամ բարոյական հատուցումը պիտի վերադարձնէ կեանքերը երկու միլիոն նահատակներու»: Այնուհետեւ, հակիրճ կերպով ցեղասպանութեան նախորդող տասնամեակներու քաղաքական իրավիճակը ներկայացնելէ ետք, Դոկտ. Մ. Գոճայեան ներկայացուց Օսմանեան կայսրութեան և Երիտ-թուրքերու իշխանութեան «հայերէն ազատուելու» որոշումին դրդապատճառները:

Բանախօսը արտայայտուեցաւ նաեւ ներկայ օրերուն պայքարելու, հայ դատը հետապնդելու և Արցախի դատին պաշտպանութեան անհրաժեշտութեան մասին: «Շնորհիւ հայ ժողովուրդի միասնականութեան, խելամտութեան, անձնագոհութեան, առաջին նախագահին ու իր վարչակազմին իրապաշտ քաղաքական գործունէութեան ըսաւ ան, «հայկական տարածքներ չկորսուեցան»: Դոկտ. Մ. Գոճայեան չիշեցուց թէ ապրիլեան մեր նահատակները մեզի կը թելադրեն լրջօրէն մտածել ու որոշակի միջոցներու դիմել:

Դոկտ. Մինաս Գոճայեան

յարգեցին աւելի քան մէկուկէս միլիոն մեր նահատակներու անմար յիշատակը, ապա բեմ հրաւիրեց Պոլսահայ ծնողներու զաւակներ, ՀԲԸՄ Մանուկեան-Տեմիրճեան վարժարանէն աշակերտուհիներ վանեսա Էկիսլիսին, Նորին Կիւրեղեանը, Էլիզապէթ Թորոսեանն ու Թինա Թիւմպերեանը, որոնք արտասանեցին Մուշեղ Իշխանի «Հայ Մամիկին Աղօթքը» խորհրդանշական բանաստեղծութիւնը: Ներկաները մեծ հետաքրքրութեամբ ունկնդրեցին այս արտասանութիւնը և յուզումնախառն

որպէսզի Հայաստանի Հանրապետութեան ու Արցախի տնտեսական վերականգնումը գլուխ

հանենք մեր սեփական ուժերով:

Օրուան բանախօսը ըլլալով մանկավարժ-ուսուցիչ, ընդգծեց հայեցի դաստիարակութեան անհրաժեշտութիւնը: «Հայեցի դաստիարակութիւնը այն ապահով միջավայրն է, ուրկէ դուրս պիտի գան մեր ապագայ գործունեայ հայ երիտասարդները, որոնք պիտի ստանձնեն հայութեան ղեկը, պիտի հետապնդեն մեր անմահներու (նահատակներու) անլոյծ մնացած հարցը, այսինքն Յեղասպանութեան համընդհանուր ճանաչումն ու հայերու իրաւունքներու վերահաստատումը»:

Ներկաները կը հետևին Գոճայեանի բանախօսութեան

Դասախօսութիւնը վերջ գտաւ ներկաներու կողմէ ուղղուած բազմաթիւ հարցումներով:

Մ.Գ.

ԷԶՄԻԱԾԻՆՆ ՌԻ ԶՈՒԱՐԹՆՈՅԸ ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒԱԾ՝ ԻԻՆԷՍՔՕ-Ի ՄՇԱԿՈՒԹԱՅԻՆ ՑՈՒՑԱԿԻՆ ՄԷՋ

Ինչպէս յայտնի է, ներկայիս Հայաստանի մշակութային կոթողներէն Հաղբատի վանական համալիրն ու Գեղարդի համալիրը ընդգրկուած են ԻԻՆԷՍՔՕի Մշակութային Համաշխարհային Ժառանգութեան ցուցակին մէջ: Այս օրերուն Հայաստանի մէջ աշխատանքներ կը տարուին նաեւ Էջմիածինը Զուարթնոց տաճարի հետ համատեղ այդ ցուցակին մէջ ներկայացնելու ուղղութեամբ: Այս հարցը քննարկելու նպատակաւ, հանդիպում մը ունեցան Հայաստանի Մշակոյթի եւ Մարզանքի Նախարարութեան Յուշարձաններու Պահպանութեան վարչութեան պետ՝ Գագիկ Քիրքեան եւ ԻԻՆԷՍՔՕի փորձագետ՝ Տէյվիտ Միշէլ Մօր: Նշուեցաւ որ մշակութային ժառանգութիւն մը ԻԻՆԷՍՔՕի ցուցակին մէջ ընդգրկելու համար անհրաժեշտ է տուել մշակութային ժառանգութիւնը ներկայացնել իր սկզբնական տեսքով, բարեկարգել շրջակայքը, հեռացնել կոթողի դիտողականութիւնը խանգարող շինութիւնները: Այս նպատակաւ, մօտ ապագային պետք է հեռացուին առետուրի այն բազմաթիւ կրպակները, որոնք կը գտնուին Էջմիածնի Մայր Տաճարէն դէպի Ս. Գայիանէ եկեղեցին տանող ճամբուն վրայ: Էջմիածնի եւ Զուարթնոցի մասին ծրարը ԻԻՆԷՍՔՕին պետք է յանձնուի մինչեւ Յունիսի

վերջաւորութիւն:

Յայտնենք որ Միշէլ Մօր 1995էն փորձագիտական աշխատանքներ կը տանի Հայաստանի մէջ: Ան Հայաստանի մէջ ուսումնասիրած է աւելի քան 60 պատմական յուշարձաններ, եւ այդ յուշարձաններէն 7ը ընտրած է ԻԻՆԷՍՔՕի մէջ ընդգրկելու համար: Ըստ իրեն, Հայաստան հարուստ է բնական եւ մշակութային ժառանգութեամբ, որ դժբախտաբար յայտնի է միայն մասնագէտներու նեղ շրջանակին:

ԵՐԱԺԻՇՏՆԵՐՈՒ ՄՐՑՈՅԹ-ՓԱՌԱՏՕՆ՝ ԱՏԵՓԱՆԱԿԵՐՏԻ ՄԷՋ

«ՍՕՍ Արմէնի» եւ «Ամադէուս» միջազգային կազմակերպութիւններու համատեղ ջանքերով, «Ամադէուս» պատանի երաժիշտներու 13րդ մրցոյթ-փառատօնը սարքուեցաւ Ղարապաղի մայրաքաղաք՝ Ստեփանակերտի մէջ: «Ամադէուս» հիմնադրամի նախագահ, Պէլժիհայ՝ Յովհաննէս Անաստասեան յայտնեց որ տաղանդաւոր նոր երիտասարդներ որոնելու նպատակով կայացած մրցոյթ-փառատօնը ցանկալի արդիւնքներ կու տայ: Մրցոյթի կը բաղկանար երկու փուլերէ: Դաշնակի, դասական եւ ժողովրդական գործիքներու, երգ-մենակատարի, երգչախումբի, պարախումբի մրցումներէն ետք յաղթող հանդիսացած մանուկներուն յանձնուեցան դրամական մրցանակներ:

**24 ԱՊՐԻԼԵԱՆ ՆԱՀԱՏԱԿՆԵՐՈՒ ՈԳԵԿՈՉՄԱՆ ԱՌԻԹՈՎ
ԽԱՉԱՏՈՒՐԵԱՆ Դ. Դ. ԵՐԳՉԱԽՈՒՄԲԸ
ԵՐԳԵՑ ՀՈԳԵՀԱՆԳՍՏԵԱՆ Ս. ՊԱՏԱՐԱԳ
Ս. ՅԱԿՈՒ ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ ՄԷՋ**

Գրեց՝ Միսոն Աճաբխաչ

Կազմակերպութեամբ Ս. Յակոբ Հայց. Առաք. Եկեղեցւոյ և Տիկնանց Յանձնախումբի ոգեկոչուեցան 24 Ապրիլեան նահատակները կրօնական ու աշխարհիկ հանդիսութիւններով որ տեղի ունեցաւ 25 Ապրիլ 1999 Կիրակի օր Ս. Յակոբ Եկեղեցւոյ և յարակից շան Կոկեան սրահին մէջ:

Եկեղեցին կանուխ ժամերուն արդէն լեցուած էր Սլաուզընի, Սանթա Մոնիքայի և զանազան թաղերու հաւատացեալ ժողովուրդի կողմէ:

Օրուան Ս. Պատարագը մատուցեց Եկեղեցւոյ հովիւ Արժ. Տ. Արշակ Քհնյ. Խաչատուրեան իսկ երգեցողութիւնները ներդաշնակօրէն կատարուեցան Խաչատուրեան Դպրաց Դաս Երգչախումբի կողմէ, իր ամբողջական կազմով, Կոմիտասեան բազմաձայն եղանակով ղեկավարութեամբ՝ Բրչ. Ստեփան Սրկ. Կէօզիւմեանի իսկ երգեհոնահարութեամբ՝ Տէնի Ագարազեանի:

Պատարագիչը տուաւ իմաստալից քարոզ մը բնաբան ունենալով «Համբարձէք զդրունս Ձեր ի վեր համբարձին դրունք յաւիտենից և մտցէ թագաւոր փառաց»:

«Ի շխաններ, վեր բարձրացուցէք ձեր դուռերը, յաւիտենականութեան դուռերը թող բարձրանան և ներս մտնէ փառքի թագաւորը»: Սաղմոս 24:7

Տէր Հայրը հետեւեալ ձևով շարունակեց իր խօսքերուն:

«Ապրիլ 24 է այսօր մեզի համար. իրաւ է թէ՛ այսօր՝ Կիրակի Ապրիլ 25-ն է:

Ինչպէս մեր Տէրը խաչը ուսին Գողգոթա լեռը բարձրացաւ, նոյնպէս ազգ մը ամբողջ մեր Տիրոջ հետքերով զոհաբերուեցաւ Օսմանեան կայսրութեան ձեռքով, այսինքն պատարագուեցաւ:

Մեր Տիրոջ անմեղ արեան առջեւ թագաւորներ, իշխաններ իրենց խղճի դռները բացած էին, ինչպէս նաեւ՝ ճշմարտութեան առջեւ անասնացած: Նոյն և նմանը տեղի ունեցաւ ներկայ յառաջացած դարուն: Կուրացեր էին աշխարհի թագաւորներու ու իշխաններու դուռերը, տեսնելու

ողջ ժողովուրդի մը, օրէ օր կոտորուելու, ջարդուելու ցերեկով նոր գողգոթայի լեռան վրայ, սակայն անապատ, մեկուսացած, առանձին բարձունք: Ապրիլ 24, 1915 խորհրդաւոր անմոռանալի թուական: Թագաւորներ և իշխաններ ձեր դուռերը վեր բարձրացուցէք: Պէտք է վեր բարձրացուին դուռերը, որպէսզի արդարութիւնը և խաղաղութիւնը իրար համբուրեն, ինչպէս՝ սաղմոսերգուն կ'ըսէ: Թէ՛ ինչպէս մարդկային ձեռքը համարձակեցաւ ջարդելու հայ հաւատացեալ, աշխատասէր և ստեղծարար ժողովուրդը:

Թագաւորներ և իշխողներ, հայ ժողովուրդի աղօթքը՝ Տէր Զօրի գողգոթային մէջ եղաւ, ըմբռնելի Յարութեան խորհրդով, ան՝ վեր կանգնեցաւ պարզեց իր դրոշը, ապրելու կամքը և մանաւանդ տեսնելու մարդը որ եկաւ՝ բնակեցաւ իր մէջ և հայ մարդը՝ սիրեց մարդը: Գիտակից մարդը: Հոգեւոր և ֆիզիքական կեանքի դրօշակը սաղմոսերգունին հետ մենք յաղթական կը գոչենք»:

Երգուեցաւ շատ զգացական հոգեհանգստեան Պաշտոնի արարողութիւն մը մեզմէ անդարձ բաժնուած մեր բոլոր նահատակներուն հոգիներուն համար:

Յաւարտ Ս. Պատարագ և հոգեհանգստեան պաշտօնի տեղի ունեցաւ սիրոյ ճաշ և սգահանդէս եկեղեցւոյ շան Կոկեան սրահին մէջ:

Կերարկուեցաւ կոկիկ յայտագիր մը՝ բացման խօսքով Տիկնանց Յանձնախումբի ժրաջան ատենապետուհի Տկն. Արփի Պարսամի որ ողջունեց ներկաները և շնորհակալութիւն յայտնեց Խաչատուրեան Դ. Դ. Երգչախումբին, այս հանդէսին, իր սիրայօժար մասնակցութիւնը բերած ըլլալուն համար:

Ելոյթ ունեցաւ Հայաստանէն հիւրաբար քաղաքս գտնուող խոստմնալից երգիչ Գագիկ Պատալեան որ իր գեղեցիկ ձայնով ներկայացուց ժողովրդական ու տոհմիկ երգեր որոնք ներկաներու արդար գնահատանքին արժանացան:

Խօսք առաւ Պր. Լևոն Թորոս որ իր խորին

երախտագիտութիւնը յայտնեց անոնց, որոնց նուիրատուութիւններով իրականացած էր վերաշինել Արցախի վարուժան Քարեան վարժարանը որ այսօր իր շրջակայքի երեք գիւղերու աշակերտներուն, ընդամենը 83 հոգի, ուսում կը ջամբէ:

Եկեղեցւոյ Շաբաթօրեայ Դպրոցի աշակերտուհիներէն Օր. Իրէնա Ներսիսեան դաշնակով մեկնաբանեց 2 հայերէն գործեր:

Այնուհետեւ բեմ բարձրացաւ Խաչատուրեան Դ. Դ. Երգչախումբի Տնօրէն Խորհրդոյ ատենապետ Պր. Սիմոն Աճրիլաչ: Ան նախ շնորհակալութիւն յայտնեց Տիկնանց Յանձնախումբին, եկեղեցւոյ հոգեբարձութեան և հովիւին անպիսի իւրաքանչիւր հոգեհանգստեան Ս. Պատարագի և սգահանդէսի մը գաղափարը յղացած ըլլալնուն համար: Ան շնորհակալութիւն յայտնեց նաև իրենց ուղղուած հրաւերին որ առիթ ընծայեց որպէսզի Խաչատուրեան Երգչախումբը բերէ իր մասնակցութիւնը այս տեսակի հանդիսութեան ոգեկոչելու համար բիւրաւոր նահատակներուն յիշատակը և ցուցաբերելու իր յարգանքի արտայայտութիւնը անոնց հանդէպ: Աճրիլաչ վերջ տալով իր խօսքերուն ըսաւ, թէ որքան ատեն որ ոգեկոչուինք մեր նահատակները անքան ատեն թարմ կը մնան Հայկական հարցն ու դատը և յարգած կ'ըլլանք անոնք:

Հուսկ բանքը կատարեց Տէր Արշակ Խաչատուրեան: Ան ողջունեց ներկաները, զնահատեց Տիկնանց Յանձնախումբի տարած բեղուն աշխատութիւնները իսկ վեր առաւ Խաչատուրեան Դ. Դ. Երգչախումբի եկեղեցանուէր և Աստուածահաճոյ ծառայութիւնը, որ Գալիֆորնոյ նահանգին մէջ ուր որ ալ հրաւիրուած ըլլան սիրայոժար կը բերեն իրենց մասնակցութիւնը երգելով զմայլելի շարականներ ու Ս. Պատարագը նոյնպէս կը բերէն իրենց նիւթական օժանդակութիւնը: Տէր Հայրը արտայայտուեցաւ օրուայ իմաստին վրայ և փափաք յայտնեց թէ ամէն տարի կրկնուի նոյն սգահանդէսը և տարածուի հայ ու օտար գաղութէն ներս որպէսզի ալ աւելի հաւատացեալ ժողովուրդ իր մասնակցութիւնը բերէ Ս. Պատարագին և սիրոյ սեղանին ոգեկոչելու ու չմոռանալու համար մեր նահատակները: Տէրունական աղօթքով վերջ գտաւ օրուան հանդիսութիւնը:

Երեք Պոլսահայ Մարզիկներ Մասնակցեցան Լոս Անճելըսի Մարաթօնին

Լոս Անճելըսի Քաղաքապետարանի Մարզական Յանձնախումբի կողմէ կազմակերպուած 14-րդ L.A. Maraton՝ը տեղի ունեցաւ 7 Մարտ 1999 ին: Մրցումի մասնակցեցան 20630 մարզիկ և մարզիկուհիներ Պոլսահայեր էին որոնք յաջողեցան մարաթօնը լրացնել հետեւեալ նիշերով:

Նշան Քէչէճիօղլու - 4-54-58 ժամով 7442րդ, Նորայր Փափագօղլու - 6-00-21 ժամով 7262րդ և Արէս Հանչէրօղլու - 7-16-44 ժամով 10321րդ:

Կը շնորհաւորենք Պոլսահայ մարզիկները մաղթելով նորանոր յաջողութիւններ:

ՅԱՐԳԱՆՔԻ ՏՈՒՐՔ՝ ԳՐԱԳԷՏ ՎԱՐԴԳԷՍ ՊԵՏՐՈՍԵԱՆԻ ՅԻՇԱՏԱԿԻՆ

9 Ապրիլը Հայաստանցի ծանօթ գրագետ, Հայաստանի Գրողներու Միութեան նախկին նախագահ Վարդգէս Պետրոսեանի (1932-1994) ողբերգական մահուան օրն է: Հինգ տարի առաջ, իր տան շքամուտքին, ոճրագործներու գնդակին զոհ գնաց հայ մշակոյթի լաւագոյն գաւակներէն մէկը՝ Մշակոյթի Հայկական ֆօնտի նախագահը, Ազգային Ժողովի երեսփոխանը, անուանի արձակագիրն ու հրապարակախօսը:

9 Ապրիլին, Հայաստանի Գաւառ քաղաքի հասարակութիւնը յարգանքի տուրք մատուցանեց Վարդգէս Պետրոսեանի յիշատակին, անորանունով կոչելով մարզային Գրադարանի Կեդրոնական Համալիրը: Այդ առթիւ կազմակերպուեցաւ հանդիսարար հաւաքոյթ մը՝ քաղաքի հասարակութեան, գրագետի հարազատներու մասնակցութեամբ: Գրագետի կեանքի եւ գործունէութեան մասին խօսեցաւ բանասիրական գիտութիւններու տօքթ. Դաւիթ Գասպարեան: Վ. Պետրոսեան 1954 ին աշխատանքային իր գործունէութեան Մարզային Գրադարանի Կեդրոնական Համալիրի շէնքին մէջ: Համալիրին այն սենեակը, ուր աշխատած է գրագետը, վերածուեցաւ թանգարանի:

Այս շաբաթը Գաւառի դպրոցներուն մէջ յայտարարուեցաւ որպէս Վարդգէս Պետրոսեանի ստեղծագործութեան ուսումնասիրութեան շաբաթ: Գրագետի անունով կոչուեցաւ քաղաքի այն փողոցը, որու տուններէն մէկուն մէջ ատենին ապրած էր ան:

Էստեանցիներու «Բաժակի Պահը»

Ալին Տօնիկեան

Պոլսահայ Միութեան Էստեան Սանուց Յանձնախումբի կազմակերպութեամբ տօնուեցաւ Էստեան Վարժարանի աւանդական «Բաժակի Պահը»

16 Յունուար 1999-ի զուգադիպող շաբաթ գիշեր: Միութեան սրահը լեցուած էր էստեանի սան ու սանուհիներով ու համակիրներով որոնք հեռու թաղերէ նոյնիսկ փութացած էին տօնելու՝ այս ուսման ու սիրոյ օճախին բաժակի եւ յիշատակի օրը:

Ինչպէս ամէն անգամ էստեանցիներու այս ձեռնարկն ալ առատ ու համադամ ճաշերով, խմիչք ու զովացուցիչներով ճոխ էր:

Տ.Ճ. Պր. Արշակ Խնդիրեանի մեղեթիներով ու Saksofon ով հաճելի ու խանդավառ ժամեր անցուցին ներկաները: Բաց ամէնէն կարևորը այդ գիշերուայ զգացումներն էին: Յանձնախումբի Ատենապետուհի Տիկ. Ժանէթ Քէօսէեան բեմ բարձրանալով տեղեկութիւններ տուաւ յանձնախումբին մէկ տարուան գործունէութիւններուն մասին, ապա ան Պոլսոյ էստեան վարժարանի Տնօրէնուհի Սաթենիկ Նշանին ուղարկած գրութիւնը ընթերցեց ուր էստեան վարժարանի ներկայ աշակերտութեանց համալսարանի մտից քննութիւններու մէջ ունեցած յաջողութիւններու լուրը մեծ ուրախութեամբ ու հպարտութեամբ դիմաւորուեցաւ սրահը լեցնող էստեանցիներու կողմէ:

Տիկ. Ժանէթ Քէօսէեան օրուայ կրտսերագոյն ու երիցագոյն էստեանցիներ բեմ հրաւիրեց ու անգամ մը եւս միաբերան «Ապրի էստեանը, Ապրի էստեանցին» գոչելով ներկաները բարձրացուցին իրենց գինիի բաժակները:

Կրտսերագոյն և երիցագոյն Էստեանցիները յանձնախումբի ատենապետուհի Տիկ. Ժանէթ Քէօսէեանի հետ

Այս տարուայ կրտսերագոյն էստեանցիին էր Օր. Նատիա Քէսթէքեան իսկ երիցագոյն էստեանցին Պր. Նիկողոս Տեղիրմենճիօղլու:

Օր. Թանիա Քէօսէեան եղիչէ Չարենցի «Ես իմ անուշ Հայաստանի» քերթուածը ասմունքեց: Ատենապետուհի Տիկ. Ալին Տօնիկեան հետեւալ գրութեամբ իր սրտի խօսքը փոխանցեց ներկաներուն.

Մեծայարգ Հրաւիրեալներ ու Սիրելի էստեանցիներ.

Էստեան վարժարանի աւանդական «Բաժակի Պահին» բոլորդ ալ բարի եկած եք: Մեր Ատենապետուհին յանձնախումբի այս տարուայ գործունէութիւններուն ու էստեան վարժարանի մասին տեղեկութիւններ տալով լուսաբանեց ձեզ:

Ես ալ իմ կարգիս էստեան վարժարանի սանուհի ու էստեան Սանուց Յանձնախումբի կազմութեան միջնակ աջօր անխտիր ամէն տարի աշխատած

անդամուհի մը ըլլալով կը բարևեմ ձեզ եւ կողքեմ սրտի խօսք մը ընել:

Ինչպէս բոլոր ձեռնարկներուն, մեր այս օրին ալ շնորհակալական խօսքեր, բարի դալուստի մաղթանքներ եւ աջօրուայ հասած ըլլալու երջանկութեան մասին կաղապար դարձած խօսքեր կը կրկնուին, ու կը ցնդին օդին մէջ: Բաց եթէ պահ մը այդ խօսքերուն խոր իմաստին թափանցենք կը տեսնենք թէ որքան մեծ իմաստութիւն մը կայ այդ բառերուն մէջ:

Այս տարուայ հասնիլ, ողջ առողջ, ընկերներու հետ միանալ, ճաշել, խմել, պարել, զրուցել հին օրերը յիշել: Երանութիւն չէ՞ արդեօք, էստեանի շարճճիութիւնները վերապրիլ նոյն դպրոցին աշակերտ ու աշակերտուհիները ըլլալով, նոյն ուսուցիչ և ուսուցչուհիներէն դասեր առած, ուսում ջամբած, նոյն յուզումները ապրած, զէրօ մը առնելու պարագային լացած, 10⁺ին ուրախացած, բացառիկ տեղացող ձիւնի մը պատճառաւ 15 օր դպրոցներուն փակուելուն

ուրախութեան ճիչեր արձակած, դաս մը լաւ չի պատրաստած ըլլալնուս մարզանքի գոյքերուն դրուած պահարանին մէջ բոլոր դասի ժամ մը կծկտիկ եղած պահուած՝ դպրոցին դրան առջև մեր հաւնած տղուն անցնելը սպասած՝ կեդրոնականցի ընկերներէն քննութեան հարցումները առնելով քննութեան լաւ մը պատրաստուած՝ Պոլսոյ զանազան վարժարաններու սարքած թէյ-պարերուն երթալով

Էստեանցիները միասնաբար նկարուած

անմոռանալի ժամեր անցուցած, Օր. Հերմինէ Գալուստեանի ժէօմէթրիի քննութիւններուն ձախողած, Տքթր. Պարթևեանին սիրահարուած, Օր. Բիրանեանին «Երդաք Բարով, գլխարկդ դիր» ազդարարութիւնը 10 հազար անգամներ իմացած, Տքթր. Շահնուր Շահենին կլորիկ մարմինը խնդուքի պատճառ դարձուցած, Պր. Ափրիկեանին «Hayvan es be, esek es be» երուն խնդացած, Օր.

էլիզը յարգանքով խառն սիրով մը սիրած մենք, եթէ այսօր կըրցած ենք միասնաբար այդ յիշատակները թարմացնել ու քով քովի դալով էսպէս ես ես շունչն ու հոգին ապրեցնել իսկապէս երանի մեզի: Երանի մեր սերունդին որ այսպէս սքանչելի ու մտերմիկ ուսման օճախ մը ունեցած ենք:

Ջանանք ուրեմն ապրեցնել մեր էսպէսնը, անտարբերութեան սատա-

նան վտարենք մեր հոգիներէն պուտ մը սէր, պուտ մը յուշ բաժնենք մեր անմոռանալի էսպէսնի օրերուն և մեզ հասցնողներուն:

Ջգացական պահերէ վերջ ներկաները մէկ հոգի մէկ մարմին պարեցին, զուարճացան, խանդավառուեցան: Առաւօտեան մինչև կանուխ ժամերը տեղեց այս անմոռանալի գիշերը: Վարձքը կատար անոնց որոնք քաջալերեցին մեզ:

**ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՔՈՆԻԱԿՆԵՐԸ
ՇԱՀԵՅԱՆ ՈՍԿԵԱՅ ԵՒ ԱՐԾԱԹԵԱՅ
ՄԵՏԱՅԼՆԵՐ**

Փետրուարի վերջաւորութեան, «Պրոտէքսիօ 1999» վեցերորդ միջազգային տօնավաճառը սարքուեցաւ Մոսկուայի մէջ: Տօնավաճառին մասնակցեցան զանազան երկիրներու աւելի քան երկու հարիւր արտադրողներ: «Նոյեան Տապան» գործակալութեան տեղեկացանք, որ հայկական նշանաւոր քոնիակներէն «Նայիրի»-ն արժանացած է ոսկեայ մետալի, իսկ «Դուին»-ը արծաթեայ մետալի:

**Կարդացէ՛ք, եւ Քաջալերեցէ՛ք
«Ջայնը»**

Յովհաննէս Շիրազ

Մայրս, Հայրս, Յոյսս

Մրոտ, ինչպէս մի հին ճրագ
Մաքուր, ինչպէս մի արեգակ-
Մայրս:
Խեղճուկ, ինչպէս խրճիթը մար,
Հզօր, ինչպէս ջաղացքար-
Հայրս:
Հեռու, ինչպէս Մասիսը խեղճ,
Մօտիկ, ինչպէս Մասիսը պերճ-
Յոյսս:

ՓԻՒՆԻԿԻ ՀԱՄԲՈՒՆ ՎՐԱՅ

Գրեց Յովսէփ Թօքաթ

Տարևոյս Ապրիլի 10-ին այցելեցի Փիւնիկի Մայր Վարչութեան Երևանի գրասենեակը: Ընդառաջ ելով իրենց փափաքին, գրասենեակի ատենապետ Պր. Յակոբ Աբրահամեանի ատաշտորութեամբ այցելեցին ք Փիւնիկի ապագայ կեդրոնի շէնքը, որ նուիրուած էր 18 Յուլիս 1998-ին Հայաստանի Հանրապետութեան կողմէ:

Փիւնիկի ապագայ շէնքը

Այս շէնքը 3200 քառակուսի ոտք չորս յարկի վրայ տարածուած, Յեղասպանութեան Համալիրին մօտ, Երևանի ընտիր Ճարտարապետական նմուշներէն մէկն է: Սակայն ցաւք սրտի կ'ուզեմ նշել թէ շէնքը իր աւարտին չէ հասած Սովետական Միութեան փլուզման որպէս արդիւնք: Երկար տարիներ անուշադրութեան ենթակայ դառնալով՝ դուռերը, պատուհանները, նոյնիսկ ելեքտրական թեկերն ու ջուրի խողովակները ապօրինի տեղահան եղած են անյայտ անձերու կողմէ:

Մեր նպատակը վերանորոգել է այս շէնքը, որպէսզի հայրենիքի հաշմանդամ մեր մարզիկները իրենց սեփական շէնքին տիրանան ու կարողանան ազատօրէն իրենց փորձերը կատարել:

Փիւնիկը կազմուած է 1988ի երկրաշարժին հաշմանդամ մնացած երիտասարդները խնամքի տակ պահելու նպատակաւ և անոնց տարիքը տասնութերկուքէն մինչև քսանի միջև են:

Այսօր Փիւնիկի շրջանակը ընդլայնած է իր հովանաւորութեանը տակ առնելով Արցախի պատերազմին վնասուածները և թերածնունդ երեխաները:

Այս երիտասարդները Հայաստանը կը ներկայացնեն զանազան մարզերու մէջ, ինչպէս պասքէթպօլ, նետաձգութիւն, առաջաստանաւ, լեռնատահուկային մարզ և սայլակ (wheelchair):

Ութը Փիւնիկի մարզիկներ 1988ին Հայաստանը ներկայացուցին մասնակցելով Նականոյի (Japan) ձմեռնային խաղերու և գրաւեցին չորրորդ տեղը: Մարտ 14, 1999ին Հայկ Աբգարեան սայլակով մասնակցեցաւ Լոս Անճելըսի մարաթօնին որ 27 մղոնը լրացուց 2 ժամ 17 վայրկեանէն: Ասկէ

10 օրեր առաջ ան մասնակցած էր Նիւ Եօրքի Մարաթօնին և 2 ժամ 20 վայրկեանով 200 մասնակիցներու միջև գրաւած էր 10րդ տեղը: Նոյն ժամանակ նաև Փիւնիկի առաջատանաւի խումբը կը մրցէր Ֆլօրիտայի մէջ:

Ինչպէս կը տեսնէք վերոյիշեալ տուեալներով տաղանդաւոր հաշմանդամ հայ երիտասարդներ ունինք:

Անոնք կը ջանան իրենց լաւագոյնը ընել

Պասքէթպօլի Խումբը

հայու անունը բարձր պահելու համաշխարհային մակարդակով, իրենց մասնակցութիւնը բերելով շրջանային մարաթօններու և այլ մարզական ճիւղերէն ներս, և նաև արժանանալով մրցանակներու:

Նետաձգութեան խումբը

Առագաստանաւի խումբը (Աթլանթա 1996)

Դժբախտաբար այս երիտասարդները անյարմար պայմաններու ներքեւ կը մարզուին առանց արդիական գործիքներու, նոյնիսկ փորձեր կատարելու հիմնարկ մը չունին: Անոնք լրիւ նախնական պայմաններով կ'աշխատին և յաջողութիւնը ցուցաբերելու համար բացառիկ ջանք կը թափին:

Փիւնիկը կը սպասէ մեր համայնքի աջակցութեան որպէսզի կարենայ արդիականացնել

Հայաստանի Փիւնիկ լեռնատահովայի խումբը որ ներկայացուց Հայաստանը Նականոյի (Japan) մէջ

համալիրը և օժտել այնպիսի սարքաւորումներով

որ կարելի ըլլայ մեր մարզիկներուն տալ այն ինչ որ հարկաւոր է:

Մենք կը շնորհաւորենք Փիւնիկը այս ազգօգուտ աշխատանքին համար և կ'ուզենք մեր համայնքի ուշադրութեան դարձնել, որ մեր պարտականութեան ծիրէն ներս կ'իջնայ նիւթապես օժանդակելու իրեն:

Հաշմանդամներ կամաւոր կը ծառայեն բանակին

**ՊՈԼՍԱՀԱՅ ՄԻՈՒԹԵԱՆ
ՏԻԿՆԱՆՅ ՅԱՆՃՆԱԽՈՒՄԲԻ
ՃԱՇ-ՅԵՐԵԿՈՅԹՆԵՐԸ ԵՒ
ՉԱՏԿՈՒԱՅ BOUTIQUE**
Արշալոյս Զօրեան

անդամուհի արդէն իսկ ներկայ էր սրահին մէջ: Բժախնդրութեամբ պատրաստուեցաւ (Boutique) ի և ճաշի սեղանները:

Հակառակ անձրևոտ ու աննպաստ օդին գրեթէ հարիւրի հասնող համակիրներու հոծ բազմութիւն մը իրենց ներկայութեամբ և գնումներով արդիւնաւորեց անդամուհիներուս աշխատութիւնները ապահովելով կոկիկ հասոյթ մը:

Մեծ պահքի շրջանը ըլլալուն հրաւիրած էինք Տէր Նարեկ Ա. Քհնյ. Մատարեանը բացատրելու պահքի իմաստը:

Տէր Նարեկ անդամուհիներուս կողմէ անձնուիրաբար պահքի զանազան տեսակ ճաշերով պատրաստուած սեղանը օրհնելէ յետոյ ներկաները հիւրասիրուեցան:

Ճաշէն յետոյ Տէր Նարեկ բացատրութիւններ տուաւ պահքի մասին և ուրախութիւնը յայտնեց տեսնելով սեղաններու շուրջ հաւաքուած ներկաներու բազմութիւնը բարի Զատիկ մաղթելով վերջ տուաւ իր խօսքերուն:

Վիճակահանութեան և նուէրներու բաշխումէն յետոյ ներկաները բաժնուեցան սրահէն յաջորդ ամիս դարձեալ միասին ըլլալու խօստումով:

**ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ԿԵԴՐՈՆՆԵՐ՝
ԵՐԵՒԱՆԻ ՄԷՋ**

Ամերիկայի Հաւայեան Համալսարանը համաձայնագրեր կնքած է Երեւանի Պետական Համալսարանի, Մարտարագիտական եւ Միսիթար Հերացիի անուան բժշկական համալսարաններուն հետ՝ այդ համալսարաններուն առընթեր ուսումնական կեդրոններ հիմնելու կապակցութեամբ:

Ուսումնական այդ կեդրոնները նախատեսուած են օտարերկրեայ ուսանողներու համար, որոնք ամբողջ կյանքի ընթացքին Հայաստան:

Տիկնանց Յանձնախումբիս 1999 ի տարեշրջանի առաջին ամսական ճաշը տեղի ունեցաւ փետր. 4, 1999 Հինգշաբթի ցերեկ Միութեան Սրահին մէջ կոկիկ բազմութեան մը ներկայութեամբ:

Յայտագրին հրաւիրած էինք Հայաստանի զանազան շրջաններէն (Լոս Անձէլըս գտնուող) Տոմէ-Մի մրցոյթ փառատօնին մաս կազմող դափնեկիր 8-12 տարեկան փոքրիկներու խումբը:

Անդամուհիներուս կողմէ անձնուիրաբար պատրաստուած ճաշերը հրամցուեցան ներկաներուն և խումբին, որոնք եկած էին իրենց խմբավարուհիին

Տիկ. Նատեա Մարգիսեանի, կազմակերպիչ Պրն. Ճորճ Պաղտօսեանի ու քանի մը օգնականներու հետ:

Ճաշի աւարտին փոքրիկները իրենց երգերու մենակատարութեամբ և խմբային պարերով ելոյթներ ունեցան ու ծափեր խլեցին ներկաներէն հաճելի պահեր ստեղծելով:

Վիճակահանութենէն բախտաւոր ներկաներ շահեցան գեղեցիկ նուէրներ: Երեկոյեան ուշ ժամերուն ամէն ոք գոհ տպաւորութեամբ բաժնուեցաւ սրահէն:

Յանձնախումբիս յաջորդ ամսական ճաշը և Զատիկուայ Boutique ը տեղի ունեցաւ Մարտ 25, 1999 Հինգշաբթի ցերեկ Միութեան Սրահին մէջ:

Առաւօտեան կանուխ ժամերուն իրենց պարտականութեան գիտակից իւրաքանչիւր

Տիկնանց Յանձնախումբի անդամները Boutique ի սեղանի առջև

**ՊՈԼՍԱՀԱՅ ՄԻՈՒԹԵԱՆ
ՏԻԿՆԱՆՑ
ՅԱՆՁՆԱԽՈՒՄԻ
ԲԱՐԵԿԵՆՂԱՆԻ ՀԱԻԱԲՈՅԹԸ**
Արշալոյս Զօրեան

Տիկնանց Յանձնախումբը նախորդ տարուայ

Խումբ մը տարագաւորներ

և Անի Կոպիքեան գրաւեցին իրենց աթոռները, օրուայ լաւագոյն տարագաւորները որոշելու:

Առաջին մրցանակին արժանացան երեք դուստրերու մայր Աշխէն (Տօքթ. Արթօ Էրսան) դուստրերը (Ռօզ Մէնկիչեան, Նատիա և Ստեփան Կէօզիւմեաններ): Երկրորդութիւնը հարուստ գիւղացի ընտանիք մը գլխաւորութեամբ Հայր (Թամառա Նիզամեան) Մայր (Ալիա Սէթեան) և իրենց ամչկոտ աղջնակը (Նատիա Կոպէլ): Իրենց ընկերացած էր նաև բախտագուշակ Տիկ. Աղաւնի Հըտըրշահ գնչուհու տարագով: Երրորդութիւնը շահեցաւ Գլաունի տարագով Պր. Կարօ Քուրեան:

Մրցանակաբաշխութենէն յետոյ, ներկաները հիւրասիրուեցան, Տիկնանց Յանձնախումբիս կարգ մը անդամուհիներուն կողմէ պատրաստուած և շքեղօրէն զարդարուած անուշեղէններու և պտուղի սեղանով:

Գիշերուան ուշ ժամերուն ամէն ոք յոգնած բաց ուրախ տրամադրութեամբ բաժնուեցաւ սրահէն:

Բարեկենդանի հաւաքոյթէն խանդավառ, այս տարի փետր. 13, 1999 Շաբաթ գիշեր դարձեալ կազմակերպեց Բարեկենդանի դիմակաւոր հաւաքոյթը, Պոլսահայ Միութեան շքեղօրէն զարդարուած սրահին մէջ, տարագաւորներու կողիկ բազմութեան մը ներկայութեան: Իսկապէս օրուայ հաւաքոյթը արժեւորելու նպատակաւ, բացի անդամուհիներէս, բաւական թիւով համակիրներ, զանազան մտածումներով և իրենց յարմար տեսած տարագներով ներկայացած էին: Արդէն իսկ դրան մոտեքին տարագաւոր հիւրերը խնդուքներով, գոռում, գոչումով կը դիմաւորուէին ու video ի կառնուէին:

Ճաշի տևողութեան ներկաները սեղանակիցներուն հետ մտերմօրէն խօսակցելով, Extreme Sounds DJ ի մեղմ երաժշտութիւնը ունկնդրելով, տարագաւորները դիտելով հաճելի ժամանց ունեցան: Մերթ ընդ մերթ պարահարդակը կը խճողուէր պարողներով:

Վերջապէս պահը հասած ըլլալով մրցանակաբաշխութեան ժիւղի անդամներ Պր. Սարգիս Սէթեան, Տիկիյններ Թագուհի Էգիզօղլու

**ԳԵՐՄԱՆԻՈՅ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹԻՒՆԸ
ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՆՈՒԻՐԵՑ 1889-
1920Ա.ԿԱՆ ԹՈՒԱԿԱՆՆԵՐՈՒ
ԱՐԽԻՒԱՅԻՆ ԿԱՐԵՒՈՐ ՆԻՒԹԵՐ**

Հայաստանի մօտ Գերմանիոյ արտակարգ եւ լիազօր դեսպան Տիկից Գարոյա Միլլեր Հոլտքէմփեր ընդունուեցաւ Նախագահ Ռոպերթ Քոչարեանի կողմէ: Դեսպանը Նախագահ Քոչարեանից յանձնեց Գերմանիոյ Արտաքին Նախարարութեան արխիւից մէջ ի պահ մնացած 1889-1920ական թուականներու արխիւային փաստաթուղթերու եւ վաւերագրերու մանրապատճէններ՝ 56 հատորի համարժէք տարողութեամբ:

Դեսպան Հոլտքէմփեր, իր խօսքից մէջ յայտնեց որ մանրապատճէնները կը պատկանին վերոյիշեալ տարիներուն Իսթանպուլի մօտ Գերմանիոյ դեսպանութեան: Ան համոզումով նշեց որ անցեալի նկատմամբ հրապարակայնութեան եւ անկեղծութեան դրսեւորումները պիտի դառնան վստահութեան եւ բարեկամութեան կարեւորագոյն ազդակներ՝ Հայաստան-Գերմանիա յարաբերութիւններու մէջ: Յայտնեց նաև որ այդ վաւերագրերու հիման վրայ աշխատութիւն մը պատրաստուած է հայ պատմաբան Փրօֆ. Միքայէլեանի կողմէ:

**Պոլսահայ Միութեան
Տիկնանց Յանձնախումբի
Արարատ Տարեցներու Տուն
Այցելութիւնը**

Տիկնանց Յանձնախումբն նման նախորդ տարիներուն, ֆետր. 2. 1999 Երեքշաբթի օր, ատենապետուհի Տիկ. Աղաւնի Հըտըրչահի գլխաւորութեամբ այցելեց Արարատ Տուն, նարկայացնելու Պոլսահայ Միութեան վարչութիւնը, որը ըստ իր բարի սովորութեան աւանդութիւն դարձուցած է կոկիկ նուիրատուութեամբ մը իր տարեկան նպաստը բերել Արարատ Տան ամսական ճաշին:

Ճաշէն յետոյ վայելեցինք գեղեցիկ յայտագիր մը Հայաստանի զանազան շրջաններէն Տօ-Րէ-Մի մրցոյթ փառատօնին մաս կազմող 8-12 տարեկան դահլիճներ մենակատարներու և խմբային պարերու ելոյթները դիտելով: Իրենց խմբավարուհին Տիկ. Նատեա Սարգիսեան մի առ մի ներկայացնելով երգի, պարի մենակատարները և խմբային պարի մասնակցողները բեմ հրաւիրեց գիրենք: Խումբին ընկերացած էր նաև կազմակերպիչ Պր. Ժօրճ Պաղտօեան:

Իր հայկական երգերով ունկնդիրները հմայեց նաև Երևանէն ժամանած տաղանդաւոր երիտասարդ մը Գագիկ Պատալեան, դաշնակի ընկերակցութեամբ Վիքթօնիա Սիմոնեանի:

Յայտագրի վերջաւորութեան տեղի ունեցաւ վիճակահանութիւն: Հաճելի օր մը անցուցած՝ ներկաներս ցրուեցանք ուրախ տրամադրութեամբ:

Պոլսահայ Միութեան
Տիկնանց Յանձնախումբի
Ատենադպրուհի
Արշալոյս Զօրեան
Փետր. 2, 1999

**ԻԳՆԱ ՍԱՐԸԱՍԼԱՆ
ԱՆԴԱՄ ԹՈՒՐՔԻՈՅ
ԳՐՈՂՆԵՐՈՒ ՄԻՈՒԹԵԱՆ**

Հաճոյքով կը տեղեկանանք թէ բանաստեղծ եւ գրագէտ Իգնա Սարըաւան անդամ նշանակուած է Թուրքիոյ Գրողներու Միութեան: Թուրքիոյ Գրողներու Միութեան վարչութիւնը այս որոշումը ընդունած է նկատի առնելով այն նպատակն ու ներդրումը գոր Սարըաւան ունեցած է «Թուրքիոյ մէջ ի գործ դրուած գրականութեան»: Իգնա Սարըաւան այս անդամակցութեամբ կը հանդիսանայ առաջին հայագիր բանաստեղծ եւ հեղինակը, որ կընդունուի այս միութեան շարքերուն մէջ:

Սրտանց կը շնորհաւորենք մեր սիրելի ու տաղանդաւոր բանաստեղծ բարեկամը իր այս պատուաբեր յաջողութեան համար որ պատիւ կը բերէ Իսթանպուլահայ գրականութեան:

**ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՄԷՋ ԼՈՅՍ ՏԵՍԱԻ
ԶԱՀՐԱՏԻ ՀԱԻԱՔԱԾՈՆ**

Հաճոյքով կը հաղորդենք թէ Հայաստանի մէջ «Նաիրի» հրատարակչատունը հրատարակած է Զահրատի ընտրեալ գործերէն նոր հաւաքածոյ մը՝ «Առանց Խաչի Առանց Քարի Խաչքար» անուան տակ, գրող ու լրագրող Ալտին Մորիկեանի խմբագրութեամբ:

Մորիկեան ծանօթագրական գրութիւն մըն ալ ունի կողքի ետեւի մասին վրայ: Գեղեցիկ գործ մըն է, որ Զահրատի ինքնատիպ ու սքանչելի արուեստին մասին ճշգրիտ գաղափար մը կուտայ Հայաստանի ընթերցողներուն, որոնք արդէն շատ լաւ կը ճանչնան Զահրատը: Գիրքը իր փոքրիկ ծաւալին մէջ կը համադրէ շատ լաւ ընտրուած կտորներ Զահրատի «Եսագրութիւն», «Մեծ Քաղաքը», «Կիկո որ դուրը բացաւ», «Կաղանդ», «Մէկ քարով երկու գարուն», «Յատուկ անուններ», «Քարանուագ», «Կեղանաշրջան», «Մաղ մը ջուր» շարքերէն: Զահրատը, իսթանպուլահայութեան քերթողութեան պարծանքն է, բայց ան պարծանքն է ամբողջ հայ գրականութեան: Կը շնորհաւորենք զինքը եւ իրեն կը մաղթենք նորանոր գիրքեր, հոս թէ արտասահման:

**«Ա.Զ.ՆԱԻՈՒՐԸ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻՆ»
ՀԻՄՆԱԴՐԱՄԸ ՄԱՆՈՒԿՆԵՐՈՒՆ**

«Ազնաւորը՝ Հայաստանին» հիմնադրամը Երեւանի քաղաքապետարանի Կրթութեան վարչութեան տրամադրած է 2760 մանկական հագուստներ: Օգնութիւնը բաշխուած է Երեւանի Ծէնգաւիթ համայնքի թիւ 35 մանկապարտեզի սաներուն:

**Սիրելի Հայորդիներ, Ձեր
արձակուրդը անցուցէք
ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՄԷՋ**

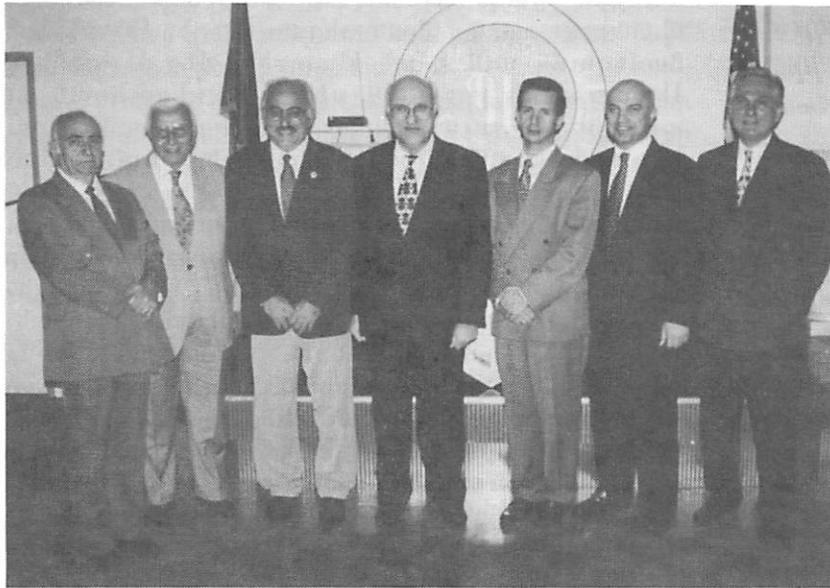
**ԿԵԴՐՈՆԱԿԱՆՅԻՆԵՐՈՒ
ԸՆՏԱՆԵԿԱՆ ՃԱՇՐ
Ի ՆՊԱՍՏ ԻՐԵՆՅ ՎԱՐԺԱՐԱՆԻՆ**
Գրեց՝ Սիմոն Աճառյան

Լոս Անճեյլոս հաստատուած Կենդրոնականցիները, որոնց թիւը կը հասնի գրեթէ 120 հոգիներու, սարքեցին սիրոյ ճաշ մը նպատակ ունենալով անգամ մը ևս համախմբել հին ու նոր սաները. վերջիշեղ անցեալի յիշատակները և նիւթական աջակցութիւն բերելով յայտնել իրենց երախտագիտութիւնը հանդէպ իրենց սիրելի և պատմական Ազգային Կենդրոնական վարժարանին:

Այս իւրաջատուկ ճաշկերոյթը տեղի ունեցաւ 10 Ապրիլ 1999 Շաբաթ գիշեր Պոլսահայ Միութեան սրահին մէջ ուր հաւաքուած էին աւելի

Պր. Ծերունեան նախ շնորհակալութիւն յայտնեց Կենդրոնականցիներուն և համակիրներուն որոնք այսօր բերած են իրենց ներկայութիւնը այս սիրոյ սեղանին, ան շնորհակալութիւն յայտնեց նաև Պոլսահայ Միութեան վարչութեան որ սիրալոյսով միութեան սրահը տրամադրեցին այս գիշերուայ նպատակին:

Պր. Ծերունեան ընթերցեց Թրքահայոց Պատրիարք Մեսրոպ Մուրաֆեանի Մ. Զատիկուն առթիւ տուած պատգամէն հատուած մը ուր Պատրիարք Հայրը իր հայրական սիրոյ յատուկ ողջոյններն ու գնահատանքը կը փոխանցէր սփիւռքի բոլոր Պոլսահայ մշակութային միութիւններուն և բարեպաշ եկեղեցանուէր Պոլսահայերուն որոնք նոր երկիրներու մէջ ըստ կարելոյն կ'ապրեցնեն Պոլսահայ ականդրութիւնները պահելով հոգևոր և տոհմիկ կապը իրենց ծննդավայրին հետ:

Կեդրոնական Սանուց Յանձնախումբի անդամներ որոնք այս ճաշը սարքելու գաղափարը յղացած էին

քան 60 կեդրոնականցիներ իրենց կողակիցներով և համակիրներով մօտաւորապէս 130 հոգիներ:

Բացման խօսքը կատարեց Պոլսահայ Միութեան Կեդրոնական Սանուց Յանձնախումբի ատենապետ ծանօթ հանդիսավար Պր. Յակոբ Ծերունեան, որ բարի գալուստ և բարի ախորժակ մաղթանքներէ յետոյ բեմ հրաւիրեց խաչատուրեան Դպրաց Դաս Երգչախումբի ղաջնակահար Պր. Գէորգ Կիւլօղլեանը որպէսզի նուագէ ճաշի երաժշտութիւն:

Մանուէլ և Սուզան Եփրեմեան զոյգը ներկայացուց 5 ժողովրդական երգեր:

Նախապէս որոշ յայտագիր մը պատրաստուած չէր բայց երբ Կեդրոնականցիները կը մէկտեղուին որևէ առիթով տեղուցն վրայ կը պատրաստուի գեղարուեստական յայտագիր մը և ներկայ կեդրոնականցիները կը ցուցաբերեն իրենց կարողութիւնները:

Առաջին անգամ բեմ բարձրացաւ կեդրոնականի սաներէն և խաչատուրեան Դպրաց Դաս Երգչախումբի մենակատարներէն Պր. Հրանդ Ռազմբեան որ ներկայացուց մի քանի կատակախօսութիւններ և երգ մը որոնք արժանացան ներկաներու ջերմ ծափահարութեան:

Այնուհետև հրաւիրուեցաւ Տօքթ. Յովհաննէս Գ. Աւետիքեան որ փափաք յայտնեց թէ կեդրոնականցիները բացի բաժակի օրերէն, պէտք է սարքեն այս տեսակի սիրոյ սեղաններ և համախմբուելով յայտնեն իրենց

Ալին Գուլթան Մոնթրեալի Notre Dame տաճարին մէջ ներկայացուցած Մոցարթի «Պատարագ»ին գլխաւոր մենակատարը հանդիսացաւ

Մոնթրէալի Սեմֆոնիք Նուագախումբը աւանդութիւն դարձուցած է ամէն Աւագ Ուրբաթ երեկոյան. Notre Dame գեղեցիկ տաճարին մէջ ներկայացնելու դասական երաժշտութեան լուրջ յայտագիր մը: Այս տարուան յայտագիրն էր Մոցարթի «Պատարագ»-ը, որուն չորս մեներգիչներէն գլխաւորը նշանակուած էր գանասահայ երիտասարդ քոլորաթուրա սոփրանօ Ալին Գուլթան: Նուագախումբին կ'ընկերակցէր նոյնանուն երգչախումբը, Notre Dame-ի երգչախումբին հետ միասնաբար ղեկավարութեամբ Իվան Էտուրտսի:

The Gazette օրաթերթի երաժշտական քննադատ՝ Արթւր Գաիթէյնիս այսպէս կը նկարագրէ Ալին Գուլթանի մասնակցութիւնը այս կոթողային համերգին:

«Գանասացի չորս մեներգիչները գլխաւորող քոլորաթուրա սոփրանօ Ալին Գուլթան ամենաչորհալի հեզասահութեամբ կարողացաւ տաճարը լեցնել իր երկու մեներգներու խոշոր բաժիններով: Իր թաւալային հպումը պահելով նոյնիսկ ամենագոր թուիչ քններու ընթացքին, այս ելույթը աւելին ակնկալելու տեղ չթողուց:

Մեցցօ Լինտա Մակուայը եւ երկու տենորներ՝ Պենճըմին Պաթըրֆիլտ եւ Նորմընտ Ռիչըրտ իրենց աւելի փոքր բաժիններով կատարելապէս ամբողջացուցին «Պատարագ»ին կլորիան: Գեղեցիկ երեկոյ մըն էր, որ գոհացուց օրուան պահանջած լրջութեան ու վեհութեան զոյգ պայմանները:

ՀԱՅ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹԵԱՆ ԵՒ ԵՐԱԺՇՏՈՒԹԵԱՆ ԵՐԵՎՈՅ՝ ՈՒԱՇԻՆԿԹԸՆԻ ՄԷՋ

Ուաշինկթընի Հայաստանի դեսպանատան մէջ սարքուցաւ հայ գրականութեան եւ երաժշտութեան գողտրիկ հանդիսութիւն մը: Իրենց նոր յայտագիրը հրամցուցին բանաստեղծուհի Ալիսիա Կիրակոսեան (Լոս Անճէլըս) եւ յօրինող Կոստանդին Պետրոսեան (Փրովիտանա): Հանդիսութեան հրաւիրուած էին զանազան երկիրներու դիւանագէտներ, արուեստագէտներ եւ այլն:

Բացման խօսքը արտասանեց Ամերիկայի մօտ Հայաստանի դեսպան՝ Ռուբէն Շուկարեան, որ զնահատեց Ա. Կիրակոսեանի եւ Կ. Պետրոսեանի ստեղծագործական գործունէութիւնը:

Յայտնեց որ Ա. Կիրակոսեան եւ Կ. Պետրոսեան իրենց նոր յայտագիրը ներկայացուցած են նաեւ Պոսթըն եւ Փրովիտանա քաղաքներու մէջ:

ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԵՑԱԻ ԵՐՈՒԱՆԴ ՕՏԵԱՆԻ «ՀԱՅ ՏԻԱՍԲՈՐԱ»Ն ՎԵՊԸ

Երեւանի Եղիշէ Չարեցի անուան գրականութեան եւ արուեստի թանգարանը, արեւմտահայ ծանօթ գրող, երգիծաբան Երուանդ Օտեանի ծննդեան 130ամեակին առիթով, հրատարակեց անոր «Հայ Տիասբորան» վէպը՝ ամերիկահայ գրասէր Յարութիւն Սիմոնեանի աջակցութեամբ:

Վէպին մէջ հեղինակը անդրադարձած է Համաշխարհային Ա. պատերազմի շրջանի իրադարձութիւններուն եւ հայ ժողովուրդի ճակատագրին: Սարիբէկ Մանուկեան գիրքի յառաջաբանին մէջ գրած է հետեւեալը. «Ճիշդի առումով, ասիկա առաջին վէպն էր Տիասբորայի՝ Սիւրբի հայութեան կեանքի, թափառումներու, հայրենի բնօրրանի կարօտի, ազգի ներկայի ու ապագայի մասին»:

1924ին Գաֆիրէի «Արեւ» օրաթերթի մէջ հրատարակուած վէպին առաջին բնօրինակը կը պահպանուի Գրականութեան եւ Արուեստի թանգարանին մէջ, իսկ վէպին ձեռագրին ճակատագիրը անյայտ է: Գիրքի մէջ ընգրկուած են նաեւ հանրայայտ ծաղրանկարիչ՝ Ալեքսանդր Սարուխանի կարգ մը ծաղրանկարները: Թանգարանի հրատարակչատունը մօտիկ ապագային լոյս պիտի ընծայէ Երուանդ Օտեանի «Նոր Հարուստներ» վէպը եւ գրողի նամակները:

ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ՉԷՔԻՃԵԱՆ ՊԱՐԳԵԻԱՏՐՈՒԵՑԱԻ «Ս. ՍԱՀԱԿ-Ս. ՄԵՍՐՈՊ» ԾՔԱՆՇԱՆՈՎ

Ն.Ս.ՕՏ.Տ. Գարեգին Ա. Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսի Հայրապետական կոնդակով ծանօթ խմբավար Յովհաննէս Չէքիճեան պարգևատրուցաւ Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսութեան «Ս. Սահակ-Ս. Մեսրոպ» շքանշանով:

Մայր Աթոռի մամուլի դիւանէն տեղեկացանք որ 14 Փետրուարին, Տեառնընդառաջի օրը, յաւարտ Ա. Պատարագի, Մայր Աթոռի վեհարանին մէջ հանդիսատարապէս կարդացուցաւ Հայրապետական կոնդակը եւ Գերշ. Տ. Ներսէս Արք. Պօգապալեանի ձեռամբ խմբավարին յանձնուցաւ Հայոց եկեղեցու պատուի շքանշանը:

Խմբավար Յ. Չէքիճեան, երջանկայիշատակ Վազգէն Ա. Կաթողիկոսի հրաւերով 38 տարի առաջ Իսթանպուլէն Հայաստան մեկնելով, հոն հիմնեց ակադեմիական պետական երգչախումբը՝ նոր որակ հաղորդելով հայ երգչաչափութի արուեստին: Նշանաւոր խմբավարը իր բարեմաղթութիւնները հաղորդեց Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսին, ներկաներու հետ մեկտեղ աղօթելով Վեհափառ Հայրապետի արագ ապաքինման համար:

Արարողութեան արարտին, Վեհարանին մէջ սարքուցաւ ընդունելութիւն մը՝ ի պատիւ Յ. Չէքիճեանի:

**ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՑԵՂԱՍՊԱՆՈՒԹԵԱՆ 84
ԱՄԵԱԿԻ ԱՌԹԻՒՆ ԱՆԱԳԱՀ
ՊԻԼ ՔԼԻՆԹԵՆԻ ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆԸ**

Սպիտակ Տունը Ապրիլ 19-ին հրապարակեց յայտարարութիւն, մը որ կատարած է Ամերիկայի Միացեալ Նահանգներու նախագահ Պիլ Բիլքլըն 1915 թուականի Հայոց Ցեղասպանութեան տարելիցի առթիւ: Ստորեւ՝ յայտարարութեան թարգմանութիւնը:

«Այս շաբաթ մենք կը յիշենք այս դարու ամենատխուր գլուխներէն մէկը, մէկուկէս միլիոն հայերու բռնագաղթը ու կոտորածը Օսմանեան կայսրութեան մայրամուտին: Մենք կը վշտակցինք ամերիկահայերուն եւ աշխարհով մէկ տարածուած հայոց սփիւռքին անմեղ սպաննուածներու համար: Այսօր, այն իրադարձութիւններու հենքին, որ տեղի կ'ունենան Քոստվոյի մէջ, բոլոր ամերիկացիները պէտք է կրկին պարտաւորութիւն յանձն առնեն կառուցելու աշխարհ մը, որ նման իրադարձութիւնները վերստին չկրկնուին:

Անցեալէն դասեր քաղելով, մենք կը կառուցենք մեր ապագան: Այս երկրէն ներս ամերիկահայերը հսկայական աւանդ մուծած են բոլոր բնագաւառներու մէջ, սկսած գիտութենէն եւ վերջացած առեւտուրով ու մշակոյթով: Մինչդեռ, Հայաստանի ժողովուրդը, որ ապրած է ոչ միայն կոտորած, այլեւ երկու համաշխարհային պատերազմներու սարսափներն ու եօթանասունամեայ խորհրդային կառավարման ցաւը, վերջապէս, ձեռք ձգեց անկախութիւն եւ ազատութիւն:

Հայաստանը կը վարէ ժողովրդավարական եւ շուկայական բարեփոխումներու քաղաքականութիւն, նուաճելով իր իրաւ տեղը ազգերու Եւրոատլանտեան համագործակցութեան մէջ: Մենք Հայաստանի ժողովուրդին, ինչպէս նաեւ Հայաստանի դրացիներուն կովկասեան տարածաշրջանէն ներս, կը մաղթենք յաջողութիւն, տեւական խաղաղութեան եւ բարգաւաճման հասնելու իրենց ջանքերուն մէջ, որուն անոնք արժանի են:

Ամերիկան, իր հերթին, պիտի շարունակէ օժանդակել այդ ջանքերուն:

Ամերիկայի ժողովուրդի անունով եւ լաւագոյն մաղթանքներ կը յղեմ բոլոր հայերուն յիշատակման այս պահին»:

**ՀՌՈՄԻ ՊԱՊԸ ՀԱՅԱՍՏԱՆ ԿԱՅՅԵԼԷ
ՅՈՒԼԻՍԻՆ**

ԵՐԵՒԱՆ, ԱՐՄԵՆՓՐԵՍ: Վեհափառ Հայրապետի, ինչպէս նաեւ ՀՀ նախագահի հրաւերով եւ ըստնախնական պայմանաւորումութիւնների՝ Յուլիսի 2-4-ը Հայաստան կ'այցելի Հռոմի Պապ Յովհաննէս Պօղոս II-ը: »Այցը նաեւ Պապի ցանկութեան իրականացումն է. Հայաստանում լինելու իր ճի մասին նա արտայայտել է քանիցս«, -ասել է կաթողիկոսական ընդհանուր փոխանորդ, Արարատեան հայրապետական թեմի առաջնորդ Գարեգին Արք. Ներսիսեանը:

**ՓՐՈՖ. ՏԱՏՐԵԱՆ ՄԱՍՆԱԿՑԵՑԱԻ
ՑԵՂԱՍՊԱՆՈՒԹԵԱՆ ՆՈՒԻՐՈՒԱԾ
ԽՈՐՀՐԴԱԺՈՂՈՎԻՆ**

Ապրիլ 10-ին, Փարիզի մէջ, ԵՈՒՆԵՍԿՕ-էն ներս տեղի ունեցաւ միօրեայ խորհրդաժողով՝ նուիրուած ցեղասպանութեան կանխարգիլման եւ պատժուելու ՄԱԿ-ի Ուխտին:

Խորհրդաժողովին հրաւիրուած գիտնականներու շարքին էր նաեւ Հայկական Ցեղասպանութեան հարցի մասնագէտ՝ Փրոֆ. Վահագն Տատրեան, որ միակ ոչ-ֆրանսացի մասնակիցն էր: Ֆրանսերէնով արտասանած իր ելոյթին մէջ, Փրոֆ. Տատրեան անդրադարձաւ «Մարդասիրական միջամտութեան» պատմական հոլովոյթին, ինչպէս որ այժմ կը կիրարկուի Քոստվոյի եւ Մերպիայի մէջ ՆԱԹՕ-ի միացեալ ուժերուն կողմէ: Դասախօսը եկաւ այս երեւոյթը կապելու Հայկական Ցեղասպանութեան եւ 19. դարու Մեծ Ուժերուն կողմէ կատարուած ձախող միջամտութեան, որ չկարողացաւ առաջը առնել Օսմանեան Թուրքիոյ կողմէ Հայ ազգաբնակչութեան դէմ կատարուած ցեղասպանութեան:

**ԿԱՆԱՆՉ ԹԷՅԸ ԿԸ ՊԱՅՔԱՐԻ
ՔԱՂՑԿԵՂԻ ԴԵՍ**

Սթոքհոլմի «Քարոլինսքա» բժշկական հիմնարկին մասնագէտները հրապարակած են ուսումնասիրութիւն մը, ըստ որուն, կանանչ թէյը կը նպաստէ քաղցկեղի դէմ պայքարին, կասեցնելով քաղցկեղի ուռերուն աճումը: Հակառակ այն իրողութեան, որ ասիական այս թէյին օգուտները հաստատուած են, գիտնականները միայն վերջերս սկսած են բացայայտել թէ ի՞նչպէս թէյին մէջ գտնուող քիմիական նիւթերը կը կասեցնեն քաղցկեղի որոշ տեսակներու տարածումը: Ըստ գիտնականներուն, աճումը զսպող Դը-Փը քիմիական նիւթն է «բուն Ֆերոլը», սակայն հաւանաբար այլ նիւթեր եւս կարելիոր դերակատարութիւն ունին:

Գիտնականները, որոնք կասեցուցած են մուկերու մօտ թոքերու քաղցկեղին աճումը, կը յայտնեն, թէ քաղցկեղի բոլոր տեսակները արեան շարունակական պահեստի մը կարիքն ունին: Անոնք կը շեշտեն, որ կանանչ թէյին միայն շարունակական եւ կանոնաւոր օգտագործումը՝ օրական առնուազն երկուքէն երեք գաւաթ, կրնայ օգտակար ազդեցութիւն ունենալ:

**Սատարէ՛ Հայ Արուեստի
Չարգացման**

ՍԻԼՎԱ ԿԱՊՈՒՏԻԿԵԱՆԻՆ ՆՈՒԻՐՈՒԱԾ ՄԵԾԱՐԱՆՔԻ ԵՐԵԿՈՆ՝ «ԱՐԱՄ ԽԱՉԱՏՈՒՐԵԱՆ» ՍՐԱՀԻՆ ՄԷՋ

ՄԵԾ ԵՂԵՌՆԻ ՏԱՐԵԼԻՑԸ ԵՐԿԻՐԷ-ԵՐԿԻՐ

ԼՈՍ ԱՆՃԵԼԸՍ

Թուրք ջարդարար պետության կողմէ հայրենի
դեմ գործադրում 1915 թուականի Ցեղասպանության 84-րդ
տարելիցը Լոս Անճելլասահայ գաղութն ներս նշուեցաւ
բազմաթիւ միջոցառումներով:

Կեդրոնական ձեռնարկը տեղի ունեցաւ Շարքս,
Ապրիլ 24-ի կ.ե. ժամը 2-ին, Մոնթեպելլոյի Եղեռնի
Յուշարձանի մօտ, ուր հայութիւնը, աւելի քան հազար
հոգիներու մասնակցութեամբ, համախմբուած էր իր
բողոքի ձայնը լսելի դարձնելու եւ ցոյց տալու համար
աշխարհին թէ զոհերու յիշատակը կը մնայ անմար,
իսկ անոնց կտակը կը փոխանցուի սերունդէ-սերունդ:

ՆԻՒ ԵՈՐՔ

Ապրիլ 25-ին Ցեղասպանության զոհերու
յիշատակին նուիրում սգոյ պատարագ մատուցեցաւ Նիւ
Եորքի Սբ. Վարդան մայր տաճարին մէջ: Պատարագի
արարողութենէն ետք ժողովրդային թափօրը ուղղուեցաւ
»Թայմզ Սքուէր«, ուր բազմահազար հոգիներու
մասնակցութեամբ կայացաւ հանրահաւաք: Հանրահաւաքի
ընթացքին ելոյթ ունեցան ծերակուտականներ,
Գոնկրէսականներ, հայ եւ ամերիկացի քաղաքական
գործիչներ, որոնք դատապարտեցին Օսմանեան
կայսրութեան կողմէ իրագործուած հայկական
ցեղասպանութիւնը:

ԼՈՒՏՈՆ

Հայաստանի Հանրապետութիւնը համայնքային եւ
եկեղեցական Խորհուրդի հետ համատեղ անցկացուցին Մեծ
Եղեռնի տարելիցին նուիրում շարք մը միջոցառումներ:
Լոնտոնի Ս. Սարգիս Եկեղեցոյ մէջ Ապրիլ 22-ի երեկոյեան
տեղի ունեցաւ ժամերգութիւն եւ հոգեհանգիստի
արարողութիւն: Այնուհետեւ եկեղեցոյ բակին մէջ գտնուող
Եղեռնի զոհերուն նուիրում Յուշարձանին մօտ Եղիշէ
Սրբազան կատարեց աղօթք: Ելոյթ ունեցաւ դեսպան Արմէն
Սարգսեան:

Նոյն օրը թրքական դեսպանատան առջեւ տեղի
ունեցաւ 1915 թուականի Ցեղասպանության ճանաչման
յանձնախմբի կողմէ կազմակերպուած ցոյց:

ԺՆԵՒ

Ապրիլ 24-25-ին Ժնեւի ՄԱԿ-ի գրասենեակէն ներս
տեղի ունեցաւ 84 ամեակի ոգեկոյնման հանդիսութիւն, որուն
մասնակցեցան ՀՀ մշտական ներկայացուցչութիւնը եւ
Չուիցերիահայ կազմակերպութիւններն ու միութիւնները:
Ապրիլ 24-ին Ժնեւի Ս. Յակոբ եկեղեցոյ մէջ տեղի ունեցաւ
հոգեհանգիստ եւ յարգանքի երեկոյ, որու ընթացքին ելոյթ
ունեցան Հայաստանի մշտական ներկայացուցիչը եւ
Չուիցերիահայ Միութեան նախագահը:

Այս օրերուն Հայաստանի մէջ մեծ պատիւներու
կ'արժանանայ հայ մեծագուն բանաստեղծուհի եւ
հրապարակախօս, հասարակական գործիչ,
Հայաստանի Գիտութիւններու Ազգային Ակադեմիոյ
անդամ՝ Սիլվա Կապուտիկեան: 1999ը Սիլվա
Կապուտիկեանի յրելեանական տարին է՝ ծննդեան
80 ամեակը, որու աւելի քան 60 տարիները
բանաստեղծուհին նուիրած է հայ գրականութեան եւ
մշակոյթին:

Յունուարի ընթացքին կազմակերպուած
հանդիսութիւններուն յաջորդեց 19 Ապրիլին «Արամ
Խաչատրեան» համերգարահին մէջ սարքուած
յրելեանական երեկոն՝ որուն ներկայ գտնուեցան
Նախագահ Ռ. Քոչարեան, Ազգային Ժողովի
Նախագահ Խ. Յարութիւնեան, Վարչապետ՝ Ա.
Դարբինեան, պետական այլ պաշտօնեաներ,
արտասահմանեան դիւանագէտներ եւ Սփիւքաբայ
հիւրեր:

Գիտութիւններու Ազգային Ակադեմիոյ
նախագահ Ֆատէյ Սարգսեան բացման իր հանդիսաւոր
խօսքին մէջ նշեց որ Սիլվա Կապուտիկեան մէկն է
երջանիկ այն անձերէն, որոնք տիտղոսներու կարիքը
չունին հասարակութեան ներկայանալու համար:

Կապուտիկեան հայ է, բնիկ վանեցի, իր
ստեղծագործութեան բոլոր երեսակներով, իր ամբողջ
էութեամբ: Ատոր վկայութիւնն են ո՛չ միայն իր
հայրենասիրական, այլ նաեւ քնարական
բանաստեղծութիւնները: Կապուտիկեան ամուր կերպով
յեանած է իր ազգային արմատներուն, միաժամանակ ան
համամարդկային արժէքներու երգիչ մըն է:

Կապուտիկեանի մասին իր սրտի խօսքը ըսաւ
նաեւ Վարչապետ Ա. Դարբինեան:

Իսկ Կաթողիկոսական Ընդհանուր Փոխանորդ
Գերշ. Տ. Գարեգին Արք. Ներսիսեան կարդաց
Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Գարեգին Ա. Ամեանայն Հայոց
Կաթողիկոսի շնորհաւորագիրը, ըստ որոյ,
բանաստեղծուհին կը պարգեւատրուի Մայր Աթոռ Ս.
Էջմիածինի «Ս. Սահակ - Ս. Մաշտոց» շքանշանով:

Սիրուած բանաստեղծուհիին մասին
արտայայտուեցան, Ռուսաստանի, Չինաստանի,
Ուրբանիոյ եւ այլ երկիրներու դեսպաններ,
Գրականութեան եւ արուեստի գործիչներ:

Ներկաներուն շնորհակալութեան իր սրտի
խօսքը արտասանեց Սիլվա Կապուտիկեան:

Աւելի քան երեք ժամ տեւող յայտագրի
ընթացքին հրամցուեցաւ զեղարուեստական զեղեցիկ
յայտագիր մը, մեկնաբանուեցան Սիլվա
Կապուտիկեանի ստեղծագործութիւններու վրայ
յօրինուած զանազան երգեր: Սիլվա Կապուտիկեան
մնաց ծաղկեփունջերու տեղատարափի մը տակ:

**ՊՈԼՍԱՀԱՅ ԹԱՏԵՐԱԳԻՐ
ԱՐՄԱՆ ՎԱՐԴԱՆԵԱՆԻ
«ԱԽԱՅԵԼ» ԳԻՐՔԻ
ՇՆՈՐՀԱՀԱՆԴԵՍԸ
ԵՐԵՒԱՆԻ ՄԷՋ**

1999 թուականը Հայաստանի մէջ յայտարարուած է որպէս գրական-մշակութային տարի: Այս տարուայ ընթացքին պետական մակարդակով պետք է նշուին հայոց մեծանուն արուեստագէտներու յոբելեանները: Յաջորդաբար կը կազմակերպուին մշակութային զանազան ձեռնարկներ, հանդիսութիւններ, գիրքերու շնորհահանդէսներ ելն.:

Ահա այս հանդիսութիւններու շրջագծով, վերջերս Երեւանի «Եղիշէ Չարեանց» Գրականութեան եւ Արուեստի թանգարանի դահլիճին մէջ տեղի ունեցաւ Պոլսահայ ծանօթ թատերագիր՝ Արման Վարդանեանի «Ախացել» թատերգութեան ռուսերէն լեզուով հրատարակութեան շնորհահանդէսը:

Շնորհահանդէսին, բացի սրահը լեցնող գրասէր հասարակութենէն, ներկայ էին նաեւ խումբ մը մտաւորականներ եւ հիւրեր՝ Հայաստանէն եւ արտասահմանէն: Հանդիսութեան բացման խօսքը արտասանեց Թանգարանի տնօրէն, Բանասիրութեան Տօքթ. Հենրիկ Բախչիճեան, որ ներկաներուն ծանօթացուց Արման Վարդանեանը եւ համաօտ կերպով խօսեցաւ Պոլսահայ գրագէտի թէ՛ նախորդ թատերգութիւններուն եւ թէ՛ «Ախացել»-ին մասին:

Այնուհետեւ գրագէտին եւ անոր ստեղծագործական վաստակին մասին խօսեցան թատերական գործիչ՝ Երուանդ Մանարեան, Բանասիրութեան Տօքթ. Սուրէն Դանիէլեան, նոյն Թանգարանի թատերական բաժնի վարիչ՝ Պախթիյար Յովակիմեան, թատերագիր Վարսենիկ Տէր Կարապետեան եւ ուրիշներ: Բոլոր զեկուցողները դրուատեցին Պոլսահայ գրագէտի վաստակը եւ ունեցան գնահատանքի ջերմ ու մտերմիկ արտայայտութիւններ:

Շնորհահանդէսի վերջաւորութեան, իր սրտի խօսքը արտասանեց թատերագիր Արման Վարդանեան: Ան շնորհակալութիւն յայտնեց Թանգարանի տնօրէնութեան եւ ձեռնարկի կազմակերպիչներուն, որոնց նախաձեռնութեամբ սարքուած էր այս գեղեցիկ հանդիսութիւնը:

ԱՐՄԱՆ ՎԱՐԴԱՆԵԱՆ՝ ՈՐՊԷՍ
«ԲԱՐԵՒ» ՅԱՅՏԱԳՐԻ ՀԻՒՐ
Յաջորդ օր, Հայաստանի Ազգային Հեռատեսիլի

Կիրակնօրեայ «Բարեւ» յայտագիրը հիւրընկալեց Արման Վարդանեանը: Յայտագիրը, որ կը հեռարձակուի կենդանի սփռումով, Հայաստանցիներու ամենէն սիրուած յայտագրերէն մէկն է եւ մեծ հետաքրքրութիւն կը վայելէ մշակութասէր հասարակութեան մօտ:

Յայտագրի խօսնակը դիտորդներուն ծանօթացուց Պոլսահայ թատերագիրը, խօսեցաւ անոր ստեղծագործական գործունէութեան մասին եւ կարդաց հատուածներ՝ Վարդանեանի զանազան թատերգութիւններէն: Յայտնեց որ Արման Վարդանեանի ստեղծագործութիւնները աչքառու են ինքնատիպ ոճի եւ մտածողութեան ստանձնաչափութիւններով: Այնուհետեւ, Արման Վարդանեան խօսեցաւ ստեղծագործական իր ուղիի, յառաջիկայ ծրագիրներու, Պոլսահայ համայնքի մշակութային կեանքի մասին:

Թատերագրի անկեղծ ու իրօրինակ պատասխանները մեծ հետաքրքրութիւն ստեղծեցին հեռատեսիլի դիտորդներու մօտ, որոնք յայտագրի ամբողջ տեւողութեան՝ հեռաձայնով բազմաթիւ հարցումներ ուղղեցին Պոլսահայ թատերագրին:

**ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ՉԷՔԻՃԵԱՆ
ԲԱՅԱՏՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ ՏՈՒԱԻ
ԵՐԳՉԱԽՈՒՄԲԻՆ ԶՈՒԻՅԵՐԻՈՅ ՄԷՋ
ԱՐՋԱՆԱԳՐԱԾ ՄԵԾ
ՅԱԶՈՂՈՒԹԵԱՆ ՄԱՍԻՆ**

Հայաստանի Ակադեմական Երգչախումբը Հայաստան վերադարձաւ Զուիցերիոյ Մոնթրէօ քաղաքի միջազգային փառատօնին մասնակցելէ եւ ուրիշ քաղաքներու մէջ ալ ելոյթներ ունենալէ ետք:

Յովհաննէս Չէքիճեանի գլխաւորած երգչախումբը մեծ յաջողութիւններ արձանագրած էր Զուիցերիոյ մէջ իր հիւրախաղերով: Իսկ Մոնթրէօ-ի փառատօնին մասնակցած էին 18 երկիրներու երգչախումբեր: Հայաստանի Ակադեմական Երգչախումբը այս փառատօնի ընթացքին արժանացաւ ամենաբարձր մրցանակին:

Յովհաննէս Չէքիճեան եւ երգչախումբի վարիչները մամլոյ ասուլիս մը սարքեցին եւ բացատրութիւններ տուին Զուիցերիոյ մէջ երգչախումբին արձանագրած մեծ յաջողութեան մասին: Յ. Չէքիճեան շատ խանդավառ գոհունակութեամբ մը կը պատմէր թէ մինչեւ այսօր այսքան ջերմ ընդունելութիւն որեւէ տեղ չէր տեսած եւ աննախընթաց էր այն ոգետրութիւնը, զոր երգչախումբը ստեղծեց Զուիցերիոյ երաժշտական աշխարհէն ներս:

ORGANIZATION OF ISTANBUL ARMENIANS
STATEMENT OF ACTIVITIES
For the Year Ended December 31, 1998

Support & Revenues:	
Donations	\$ 37,726.30
Membership fees	8,025.00
Endowment interest income	21,948.67
Committies' auxiliary activities	21,793.40
Banquet and other activities	39,524.02
Miscellaneous revenues	<u>1,233.00</u>
Total Support and Revenues	130,250.39
Expenses:	
Depreciation	4,000.00
Donations	5,212.00
Events	4,447.28
Rent	28,942.70
Miscellaneous	17,137.37
Salaries	20,500.00
Scholarship aids	19,450.00
Total Expenses	99,689.35
Increase in Net Assets	<u><u>30,561.04</u></u>

STATEMENT OF FINANCIAL POSITION

ASSETS	
Cash - unrestricted	\$ 530,300.22
Cash - scholarship funds	106,175.82
Supplies	1,288.00
Accounts receivable	21,592.00
Net property and equipment	16,702.38
Total Assets	<u><u>\$ 676,058.42</u></u>
LIABILITIES AND NET ASSETS	
Accounts payable	\$ 1,947.00
Operating - unrestricted	567,935.62
Endowment funds	<u>106,175.80</u>
Total Net Assets	<u>674,111.42</u>
Total Liabilites and Net Assets	<u><u>\$ 676,058.42</u></u>

1999-2000 O.I.A. Board of Directors

The Annual General Assembly meeting took place on Friday, February 12, 1999. The following is a list of the new executive board and the respective committees of Organization of Istanbul Armenians for 1999-2000:

Board of Directors

Dr. Vahram Biricik President
Dr. Arto Ersan Vice President
Etil Anan Arm. Secretary
Dr. Mark Kosker Engl. Secretary
Aram Aginian Treasurer
Sevan Matatyan Assist. Treasurer
Vahram Ekmekci Advisor
Hovsep Tokat Advisor
Migirdic Menzilciyan Advisor
Garo Gobikyan Advisor
Karekin Goncu Advisor
Osep Ardic Advisor
Onnik Balyan Advisor
Esayi Balciyan Alternate
Jibit Cepkinian Alternate

Audit Council

Raffi Huverserian
Yetvart Nizamian
Mirican Guregyan

Disciplinary Council

Stepan Gozumian
Dr. Dikran Tahtaburunian
Aram Kocumian

1999-2000 O.I.A. Committee Members

Ladies Auxiliary Committee

Agavni Hidirshah	Chairlady
Nora Akarakian	Vice Chairlady
Arshaluys Zoryan	Secretary
Etil Anan	Asst. Secretary
Azniv Zorian	Treasurer
Alis Setian	Accountant
Ani Kocekian	Custodian
Hayganus Ozsemeryan	Custodian
Tamara Nizamian	Advisor
Ani Guregian	Advisor
Agavni Kurian	Advisor
Eliz Shahnazoglu	Advisor
Agavni Kocekian	Advisor
Nadia Gobel	Advisor
Zaruhi Aydin	Advisor
Rita Balta	Advisor
Shnorik Urun	Advisor

Cultural Committee

Simon Acilacoglu	Chairman
Edvin Minassian	Vice Chairman
Jibit Cepkinian	Secretary
Alin Donikyan	Arm. Secretary
Vera Istanbuluoglu	Eng. Secretary
Christine Balciyan	Treasurer
Hilda Acilacoglu	Asst. Treasurer
Dr. Arto Ersan	Advisor
Dr. Ohannes K. Avedikyan	Advisor
Levon Cepkinian	Advisor
Ari Demiral	Advisor
Ani Oruncakciel	Advisor
Hera Jamgotchian	Advisor
Murat Kazanci	Advisor
Garbis Sarafian	Advisor
Anet Tomaskesis	Advisor
Tanya Koseyan	Advisor
Yervant Donikyan	Advisor
Bitra Cetinyan	Advisor
Tilda Acilacoglu	Advisor
Bertan Minassian	Advisor
Aren Kavcioglu	Advisor

YGIA Youth Committee

Vera Istanbuluoglu	Chairlady
Leda Ardic	Vice Chairlady
Alin Cemcem	Secretary
Belinda Kurian	Accountant
Elizabeth Koseyan	Treasurer
Avedis Aydin	Advisor (sports)
Kevin Sahagian	Advisor (sports)

Kokor Ozsemirciyan	Advisor
Garo Ohanian	Advisor
Linda Purtu	Advisor
Aret Nizamian	Advisor
Hera Hur	Alternate
Karolin Kilarciyan	Alternate

Mekhitarian Alumni Committee

Mihran Alacayan	Chairman
Garbis Sarafyan	Vice Chairman
Anahid Kojayan	Secretary
Esayi Balciyan	Treasurer
Ari Demiral	Accountant
Dr. Dikran Tahtaburunian	Advisor
Agop Kojayan	Advisor
Aram Aginian	Advisor
Vahram Ekmekci	Advisor
Raffi Huverserian	Advisor
Raffi Maroukoglu	Advisor
Edi Sarafoglu	Advisor

Esayan Alumni Committee

Janet Koseyan	Chairlady
Ani Movsesian	Vice Chairlady
Alin Donigian	Secretary
Nadia Kestekian	Treasurer
Silva Degirmenciyan	Advisor
Arpi Salgin	Advisor
Julia Markarian	Advisor
Sime Mayıs	Advisor

Scholarship Committee

Vatche Artinian	Chairman
Tilda Acilacoglu	Vice Chairlady
Naro Cilingirian	Secretary
Vace Kilavuz	Advisor
Edvin Minassian	Advisor
Prof. Rupen Cetinyan	Advisor
Anto Paylan	Advisor
Dr. Minas Kochumian	Advisor
Ari Citak	Advisor
Puzant Ozbag	Advisor

Getronagan Alumni Committee

Hagop Zerunyan	Chairman
Avedis Tekolian	Vice Chairman
Parseh Demirjian	Treasurer
Saro Unanian	Accountant
Gulbenk Movsesian	Advisor
Avedis Kavci	Advisor
Aram Duhanci	Advisor

The Married Guy's Guide to CD Shopping

by Ara and Sosi Klijian

Every now and again, The Wife unilaterally decides that the family CD collection is deplorably lacking in diversity and variety.

This determination usually arises from a predictable set of circumstances, occurring in the following order: First, The Wife's being seized by an incomprehensible urge to vacuum the carpet (The Married Guy's innocent observation that The Unwalked Dog already ate all the crumbs off the floor having been met with an icy stare); second, a declaration by The Wife that suitable music is required prior to the commencement of any and all household activities, for motivational and inspirational purposes; third, twenty minutes of The Wife's peering at the existing CD collection in a futile attempt to locate such suitable vacuuming music; and finally, a loud expostulation involving the question of why on God's merciful green earth did we spend a small fortune on all this worthless stereo equipment if we don't even have any decent CDs, for Pete's sake. Having grown accustomed to answering all such theoretical questions posed of the Almighty, The Married Guy realizes that the time is ripe for CD Shopping.

Now, unlike The Wife's other shopping expeditions, The Married Guy actually looks forward to CD Shopping. This is so not only because CDs are inherently more interesting than the latest moisturizer from Clinique, but also because ten years of marriage has resulted in a highly negotiated procedure designed to give The Married Guy at least some small say as to which CDs are actually purchased—thereby differentiating CD Shopping from shopping for the family car, the family house, or a decade's worth of anniversary gifts, among other things.

After years of experience and fine-tuning, The Married Guy and The Wife have developed The CD Shopping Procedure, which The Married Guy believes all able-bodied men who are currently involved in A Relationship would be well-advised to follow. Indeed, able-bodied men will be pleased to note that The CD Shopping Procedure in many ways resembles baseball arbitration, if The Wife were ever into baseball, which she most decidedly is not.

The CD Shopping Procedure may be summarized as follows: First, prior to any trip to Tower Records, The Married Guy is required by The Wife to prepare and submit for The Wife's inspection a list of ten CDs that he would like to purchase. Next, The Wife carefully scrutinizes such list, announces that no CD identified thereon is worth purchasing, and promptly disposes of such list in the wastepaper basket.

The Married Guy then insists that what's good for the goose is good for the gander and demands that in fairness The Wife prepare and submit her own list. The Wife vigorously disputes any resemblance to a goose or a gander, cites years of male oppression and asserts that as a woman she is categorically exempt from all list-making procedures. However, after heated debate, The Wife reluctantly prepares her own list, being careful to note that she does so under protest.

Two lists having now been prepared (and The Married Guy's list having been retrieved from the trash), the rules are quite simple: each spouse is entitled to veto, with exaggerated glee, five CDs from the other spouse's list. By way of example, on a recent shopping expedition, The Wife's veto power resulted in the sorry demise of such proven rock legends as Jimmy Buffett, The Grateful Dead, Pink Floyd, Led Zeppelin and Stevie Ray Vaughn (the latter being part of a boxed set which The Married Guy unsuccessfully argued should count as just one CD). Having endured such humiliation, The Married Guy typically retaliates by vetoing from The Wife's list such discriminating selections as Ace of Base, Jewel, Spice Girls, Wilson Philipps and Gloria Estefan (the latter being part of The Wife's recent campaign to express her Inner Latina). Of course, these negotiations frequently result in the indignant shredding of all lists amid tears and protestations that Lincoln freed all the slaves but one, but we won't get into that.

In any event, a truce is ultimately reached, resulting in peace, harmony, and good tunes for all. Below is a list of ten CDs purchased on one such shopping expedition. Some are old, some are new, all have been tested. We hope you enjoy them!

1. Pilgrim (Eric Clapton)
2. Last Train to Memphis (Johnny Rivers)
3. Catie Curtis (Catie Curtis)
4. Brahms Concerto No. 1, Opus 15 (Helene Grimaud, piano)
5. Hourglass (James Taylor)
6. Puccini's Turandot (London Philharmonic, Zubin Mehta conducting)
7. All for You (Diana Krall)
8. Lay it Down (Cowboy Junkies)
9. Deuces Wild (B.B. King)
10. Ulysses' Gaze (Kim Kashkashian, viola)
11. Pet Your Friends (Dishwalla)*
12. Saint-Saens, Carnival of the Animals*

* Nos. 11 and 12 denote favorites of The Unwalked Dog.

O.I.A in Cyberspace

by Murat Kazanci

Last year, through the efforts of Garo Gobikyan, the Organization of Istanbul Armenians staked its own claim on the Internet with the launch of the O.I.A..net web site. The purpose of this site was to make information on O.I.A. activities readily available to members of our community as well as publicize our organization and its efforts to interested parties around the world. Nowadays, presence on the Internet is expected of almost any organization, and the O.I.A. was not about to be left behind. Several months ago, I contacted Mr. Gobikyan, expressing my interest in helping him with this project. However, since he had little time outside his other commitments to continuously maintain and update the site, my role quickly expanded. Ultimately, soon after the new-year, I took over the task of developing oia.net in my spare time. Mr. Gobikyan continues to provide the hosting services which give us a home on the Internet.

As previous visitors may have noticed, the web site has recently undergone a number of changes and continues to expand and evolve. With the help of Garbis Sarafian, who oversees all web content, we have attempted to create a place where information on O.I.A. events, as well as those of its numerous committees, are readily available. As the organization of the site is relatively new, perhaps it would help to go over what exactly oia.net has to offer.

Currently the oia.net home page lists the most important upcoming events and provides links to the home page of each O.I.A. committee. These individual committee pages contain a list of current committee members, news about that committee, and information on upcoming events it is sponsoring. Of note is the Scholarship Committee home page where students can access information on available O.I.A. scholarships and download a copy of the application.

Other portions of the site include a page for news, an events calendar, a page for announcements (nuptials, births, obituaries or graduations), a chat room, guest book, and links to related sites. The news page contains recent articles of interest gathered from various Armenian news sources and links to popular Armenian newspapers. The calendar page lists all upcoming O.I.A. events and provides links to more information when available. In addition, the announcements page allows O.I.A. members to advertise their events on the web site free of charge. Finally, we are beginning to place the Cultural Committee's VOICE publication on-line where visitors will be able to read current as well as past issues.

Ultimately, oia.net exists to keep our members informed about their community and hopefully encourage them to participate in the

Organization and its events. Consequently, suggestions and comments about the content of the site as well as submissions regarding the history and activity of individual committees are heartily welcomed.

And in case you missed it, that address was www.oia.net(<http://www.oia.net/>)

If you have questions or suggestions about the site, I can be reached at: mkazanci@earthlink.net (mailto: mkazanci@earthlink.net)

Please direct all announcements and other submissions to: Garbis Sarafian luckyhand@earthlink.net (mailto: luckyhand@earthlink.net)

Technical Note: As a good deal of the site is in Armenian, visitors are encouraged to first download the set of Armenian fonts used on the site by clicking on the "Fonts" button found on the home page.

Y.G.I.A. News...

On April 11th, Y.G.I.A. had its first event featuring the Los Angeles Lakers vs. the Seattle Supersonics basketball game. Despite the Lakers' loss, the event itself was a great success. The crowd was made up of a mixture of old faces as well as new ones with a total of 63 people. Aside from watching the basketball game, activities such as ping-pong games, "okey", and card games took place during the event. Background music was also provided during these activities.

As the president of Y.G.I.A. and on behalf of all the new committee members, I would like to thank all our supporters and guests. It was very nice to see so many people show up to our first event. Hopefully in the future, these numbers will double and even triple. We hope to see continued support from you in our upcoming events.

Upcoming events are May 8th, "Salsa Night" at O.I.A., and June 19th, "Luau at the Castaways" in Burbank. We hope to see you there. Look for our flyer in the mail. Also, visit us on the web, www.oia@oia.net.

—Vera Istanbuluoglu

Poetry Corner, A Look at Taniel Varoujan

Letter of Longing

(translated by Shant Norashkharian)

My mother writes: "O, my little emigrant son,
Until when will you remain under foreign moon?
Your days go by, until when will I not squeeze
Your unlucky head in my warm lap?"

Enough that your feet, which one day I warmed in my palms,
Rise up foreign steps;
Enough that your heart, where I have emptied my breasts,
Perish away from my empty heart.

My working arms have become weary of the weaver;
I am now weaving my shroud from my white hair;
Oh, let my eyes see you once and then be closed
And let them close my soul under them as well.

I always sit in front of my door full of sorrow,
From every crane which passes I ask for your news,
That willow tree which you planted with your own hands,
Now shades me and shelters me.

In the evenings I wait for your return in vain,
All the brave men of the village come and pass by me,
The sower passes, also the noble shepherd,
But I remain alone with the moon!

In the ruined house I am abandoned,
At times thirsty for my tomb, always thirsty for our home,
Like a turtle whose broken intestine
Still sticks to its shell.

Come, my son, revive your father's home,
They have broken the door and emptied its cellar entirely,
All spring swallows enter
Through its crushed window.

From that numerous herd, alas,
Only a brave ram has remained in the stable,
Whose mother—remember, son—still a lamb,
Ate barley from your hand.

With superb rice flakes and the brook,
I nourish its gorgeous tail;
With boxwood brush I comb its tender wool,
It is a precious sacrifice.

On your return, I shall adorn its head completely with roses,
I shall slaughter it for your youthful life,
And in its blood I shall wash, sweet son,
Your tired emigrant's feet."

Taniel Varoujan (1884-1915)

Taniel Varoujan was born in 1884 to Armenian parents in Sivas, Turkey. He became well-traveled and educated, calling Turkey, Italy, and Belgium home at one time or another. At the age of fourteen, he attended the Mkhitarian school in Istanbul, Turkey. He completed his high school education at the Mourad-Rafaelian school in Venice, Italy.

From 1905 to 1909, Varoujan pursued a college education at the University of Gand, a city in Belgium, where he studied literature, economics, and sociology. Varoujan later returned to Istanbul to head the St. Gregory The Illuminator School.

Varoujan wrote many poems during his short life, with subjects ranging from love to anguish over separation, represented in the poem, Letter of Longing. His works include The Light (Luyse), Shivers (Sarsoorner), The Heritage's Heart (Tzegheen Seerdu), and The Bread's Song (Hatzeen Yerku).

Taniel Varoujan was a martyr of the Armenian Genocide. In 1915, Taniel Varoujan was murdered along with many other intellectuals during a mass extermination of Armenians by the Ottoman government. Other literary figures include Siamanto (Adom Yarjanina, 1878-1915), Roupén Sevag (Chilingirian 1885-1915), Roupén Zartarian (1885-1915), Hrant (Melkon Gurjian, 1879-1915), and Hagop Terzian (1879-1915).

Taniel Varoujan's work is a symbol of the power of the Armenian people. Though Varoujan died a tragic death, his works remain some of the most renowned pieces of poetry in the history of the Armenian people.

—Tania Koseyan

More Precious than a Jewel

With a smile to share
And a heart to mend.
A Mother is a forever friend.
For all you do so lovingly.
You're the Sweetest Mom to me!

—Vera Istanbuluoglu

Love is...

... like a flower
 Starts out little
 Blossoms into a beautiful creature
 And starts to fall apart
 Just like your heart.
 One by one, torturing itself
 With every falling petal,
 Then it just disappears.
 Just like love, feels like
 It's been gone for years.
 Then it rains,
 But you're in tears.
 The flower will grow again.
 So that means,
 Your love may not have an end.

Love is...

... like a butterfly
 It is created in a world of its own.
 Developing into an extravagant creation
 And flying away for another home.
 It offers you colorful thoughts
 And calm mental support.
 Then it leaves you for another pal
 Cutting the relationship short.

Mother

You're the blood in my veins.
 You're the beat of my heart.
 You're the air in my lungs.
 You're the light of my eye.
 You're the smile on my face.
 You're my shelter on a rainy day,
 And my sun in the month of May.
 You're my warmth during the coldest days,
 And my moon in my darkest nights.
 You're my energy to survive.
 You're my guide,
 Counselor,
 Best friend,
 Sister,
 You are my Mother
 Without you, I can not live.

—L.A.

In Memory of Dad

Years later, yes, one more look at you before
 You disappear again into the cloudy gates for
 Heaven, today indeed is what I ask for.
 Living a full life is hard, is not like before.

Living without eternal teachings is a tragedy.
 What more do I have but memories of yesterday.
 Short life lived by you but full to last today,
 A lifetime of good upbringing for all days.

One look at you and my deadly fever is away,
 I hear you sing and my troubles are away,
 I hear you talk of God and I give up my way,
 I see you smile and eternal peace is my way.

Who cares where and why amongst us the devil lives,
 Or who is always really full of evil thoughts and lies.
 God has created you to show only the good to us.
 Isn't this more than enough to go around for all of us?

—Hermine Kabbendjian, November 15, 1997

One Last Glance

She lies in the cold, desolate room upon a white mattress as I peek slowly through the crack in the slightly open door. The light from the setting sun is peering grimly through the shutters lightening her weakened body with soft, orange rays. The sweet scent of the pink carnations and white roses are no match for the odor of the dreary hospital room. The balloons, deflating like her body, are no longer plump and full of life, but thin and helpless. The music of the respiratory machine aids her to breathe while the cardiac monitor beeps with every heartbeat... breathe in, breathe out, beep... breathe in, breathe out, beep... Her chest heaves, dancing up and down to its music. The IV bag drips the medication drop by drop into her fragile veins, now visible to the eye. I creep inside cautiously, as to not disturb the serenity of her deep sleep. I lean over to take a glance of her face, stepping on the chair and holding on to the rail on the side of the bed, careful not to tip the vase of water over. Her head, wrapped in a silk scarf, hides the nakedness which lies under it. The tubes in her nose are wound across her pale face like serpents trying to suck the life out of her. The tears in her eyes are still fresh, and have dampened her eyelashes. Her lips, dry and cracked, look rigid and have become discolored and infected. I lay my small hand upon hers, feeling the veins under my touch. Her skin is warm, soft, very thin and fragile. The door opens and a woman in white walks in looking at me with sorrowful eyes. She checks the IV bag and jots down her information on a pad. She then helps me down from the chair and smiles at me with a tear in her eye as I look at her confused. "Just remember that she will always love you," she says; and I understand. I take one last glance at the coffin-like bed and then walk out of the room never to see my mother again.

—Margrit Manoukian

To Donate or Not to Donate?

Is this the right question? Or should it be, why to donate? How many times have we asked ourselves these questions as someone approaches us knowing that they are probably going to ask for money "again" to send to Armenia for some reason or another?

A common motto among current Armenian Organizations seems to be "help Armenia" but many may doubt whether these aims are naive. Since our Bolsahay community consists mainly of people born in Turkey or their offspring, sometimes it is hard for us to feel any kind of compassion toward Armenia, a country some of us have never seen before and most of us have no relatives or friends in.

So how is it that anytime we see an organization collecting money to help Armenia we are always ready to give them money? A lot of us feel that it is our obligation to do this. After all a lot of the Armenians in Armenia are poor, hungry, in need of schools, factories, and other necessities of a young nation trying to survive and grow. Therefore, Armenia is in dire need of money and who should help if not us?

But why us? As Bolsahays living in California, our obligation should be to help our own community. After all we can use more Armenian schools or other Armenian Organizations in California. We also need to think of our obligation to Armenians in Turkey. Armenian schools and organizations in Turkey also have financial needs. Don't we feel a stronger bond toward Armenians in Turkey struggling to keep schools, organizations, churches, etcetera from closing? Yet, we may think that there are enough Armenians in Turkey with adequate resources to invest in the survival and growth of these institutions.

Of course there are Armenians who have emigrated from Armenia who are assumed to have more money; but their help is not enough to lead Armenia into prosperity. It should be the goal of all Armenians regardless of their place of birth to help Armenia, although they may feel more at home in the country they were actually born.

Now that we have actually thought about all this for a few seconds, we have again decided that it is probably our obligation as Armenians to help Armenia. The person approaching us is now a few steps closer to us and we think again. Why should I send money to Armenia through this specific organization? Does the nice fellow Armenian approaching me know if the money actually gets where it is

intended to go? What if half of the money that I send which is, let's say, intended to build a bridge in Armenia goes elsewhere? There are many stories about the alleged existence of an Armenian mafia. We have also heard our share of stories about how there are a lot of "crooked" people at the head of the organizations in Armenia who pocket portions of the money sent there.

We are told that a certain amount of money is needed to build a school, a mile of a road, a factory, etcetera, but is this the real amount needed? We always hear about how cheap labor is in Armenia. What if the person selling the cement to build this school or bridge, who knows it is being built by money sent from abroad, decides to add an excessive mark-up? He may think that no one will question this since we are all so far away. The people there probably do not care either since the money comes so freely. If an extra mile of a road is not built today it will be built tomorrow, or if a factory is built with \$20,000 rather than \$10,000 it does not make a difference to them as long as it is built. We, the obligated noncitizens, go on donating money to whoever comes our way thinking the people in Armenia need our help. When was the last time any of us asked to see an accounting of the money sent to Armenia? How is the money disbursed? How much of what is bought? After all, we think it rude to ask for an accounting from the person who is only a liaison. Chances are he does not know the accounting details himself.

Finally, the person is right next to us and our time to analyze the situation is limited. Here comes the question. "Will you please write a check to help Organization X build a Y in Armenia? You know they desperately need our help." So after all that thinking process we just went through, what do we do? We smile, pull out our checkbook, pick up a pen and start writing numbers, hesitantly adding zeros and having a mental picture of an Armenian in Armenia with a cigarette in his mouth, driving a nice car, who has just allegedly pocketed half of our money. We rip the check, give it to the person and wish them luck.

Wait a minute. What happened here? We did it again. Yes, yes we remember. From the cement seller who might overcharge, to the carpenter who might pocket some of the money, to the member of Organization X who might have a nice dinner on us, they are all our brothers and sisters. As long as we are alive and healthy and can take care of our own families, we should help these people out because they are our extended families, as far extended as they may be.

—Tilda Acilacoglu

Famous Armenians

Okay, so we know Cher is Armenian. Well, so is the infamous "Dr. Death," Dr. Jack Kevorkian. But who else? In celebration of Armenian Memorial Day, April 24, here is a list of some famous (and not-so-famous) Armenians who have made a difference:

Andre Agassi—

Tennis Player and winner of Wimbledon, the U.S. Open, and a gold Olympic medal

Hovhanness Aivazovski—

Painter, featured on numerous postage stamps around the world

Charles Aznavour—

Famous French singer

Ross Baghdasarian—

Creator of the "Alvin and the Chipmunks" cartoon

Raffi (Cavoukian)—

Canadian singer and songwriter most famous for writing children's songs

Dr. Raymond Damadian—

Inventor of the MRI diagnosis machine

Calouste Gulbenkian—

Oil Baron whose foundation has donated millions to children's education

Viktor Hambartsumian—

Astrophysicist who developed theories of young star clusters, and computing the mass ejected from nova stars

Gary Kasparov—

World chess champion who beat IBM's Big Blue in a chess match

Howard Kazanjian—

Producer of "Return of the Jedi" and "Raiders of the Lost Ark"

Artem Mikoyan—

Creator of the MiG jet fighters

Michael Connors (Ohanian)—

Star of '60's TV show "Mannix" (my parents confirmed this one)

Steve Zallian—

Oscar-winning screenwriter of the Holocaust movie, "Schindler's List"

Check out the web site for a list of more Famous Armenians, www.cilicia.com.

—Tania Koseyan

Flour Helva

- 1 glass flour
- 1 glass margarine
- 1 glass granulated sugar
- 5 glasses water

Heat the margarine in a saucepan very gently, and sauté the flour until golden brown in the margarine for 40 minutes over low to moderate heat. When the flour turns light golden, put the sugar and water in a separate saucepan and make syrup by boiling gently. Add the syrup to the saucepan with flour and simmer for 20 minutes, then take out the small pieces of the helva with a wooden spoon, form into balls and place on a serving plate. Serve warm and enjoy.

Answers to Fun Page

PORTRAIT: The man is looking at a portrait of his daughter.

OCCUPATION: Alyssa is the saleslady, Irene is the auctioneer, Rose is the professor, Ruth is the author, Sue is the nurse, and Teresa is the secretary. Like Marcia, the paramedic, the letters spelling each friend's name are contained in her occupation.

LIGHTHOUSE ON DESERT ISLAND: Zero. Just look up! Wait until dark and you could see a lighthouse that tall from anywhere on such a small desert island.

BRAIN TEASERS:

1. The word "incorrectly."
(Almost cracked your brain, didn't you?)
2. 1:45. The man gave away a total of 25 cents. He divided it between two people. Therefore, he gave a quarter to two.
3. None, the boat rises with the tide. Duh.
4. White. If all the walls face south, the house is at the North pole, and the bear, therefore, is a polar bear.
5. Three. Well, it seems that it could almost be either, but if you follow the mathematical orders of operation, division is performed before addition. So... half of two is one. Then add two, and the answer is three.
6. Sloppy is a (gold)fish. The wind blew the shutters in, which knocked his goldfish-bowl off the table, and it broke, killing him.
(Poor Sloppy.)
7. None. No matter how big a hole is, it's still a hole: the absence of dirt. (And those of you who said 36 cubic feet are wrong for another reason, too. You would have needed the length measurement too. So you don't even know how much air is in the hole.)
8. Both questions, same answer: the ball in the bucket of 45 degree F water hits the bottom of the bucket last. Did you think that the water in the 30 degree F bucket is frozen? Think again. The question said nothing about that bucket having anything in it. Therefore, there is no water (or ice) to slow the ball down...
9. The time and month/date/year American style calendar are 12:34, 5/6/78.
10. An umbrella.
11. One. If he combines all of his haystacks, they all become one big stack.
12. The temperature.

—Leda Ardic

THE ARMENIAN EMPEROR: ROMANUS LECAPENUS

In past issues of the Voice, I provided you (our readers) with brief summaries of the history of Armenians in Istanbul exclusively limited to the Ottoman Empire. Although we may return to that era in future issues, I would like to take you a little farther back in history. Let us go back to 10th Century Byzantium and let me introduce you to the person and the times of Emperor Romanus Lecapenus who was an Armenian. There were at least four, if not more, Emperors of Armenian origin, but Romanus stands out as the most interesting, influential, and relatively successful one.

Historically, the interaction between the Byzantine Empire and Armenia was almost unbroken. The latter lay across the great trade route of Persia, and itself provided many raw materials from its mines and pastures for the workshops of Constantinople (pre-1453 Istanbul). As a result, there was a continual flow of Armenians into the city who were tempted by its riches and opportunities to leave their own crowded valleys and desolate mountains.

Romanus Lecapenus was crowned Emperor on December 17, 919. As Emperor, he was the central authority figure, the supreme autocrat, head of the civil government, the army, navy and church, God's deputy on earth, and responsible to God alone.

Romanus was recognized as a usurper who turned out to be a good, if not great, Emperor both domestically and on the military front. This view has been shared by the majority of his contemporaries as well as historians. Who was Romanus Lecapenus? How did he manage to beat the entrenched aristocrats in Constantinople to become a significant Emperor in 10th Century Byzantium?

His father was an Armenian peasant known as Theophylact the Unbearable who had earned a place in the imperial guard when he rescued Emperor Basil I from the Saracens (warriors from the Syrian/Arab deserts) in the Battle of Tephrike in 872. Romanus certainly did not receive the ordinary education of a Byzantine gentleman. He basically had to fend for himself. It is clear, however, that Romanus took advantage of his opportunities and rose to stardom within the Empire. While in his thirties, Romanus occupied the important naval port of Stratage of the Samian Theme, which included much of the western coast of Asia Minor (Aegean Coast) and the neighboring islands. This was a position of considerable authority where he exercised responsibility for both civil and military administration. Due to his distinctive service, he was appointed Grand Admiral Drungarius of the Fleets in 912.

Romanus became Emperor through a lot of intrigue, cunning and luck. It was a time of chaos in

Constantinople. The Bulgarians led a strong attack from the northwest under Symeon, who had a formidable army. As the future Emperor Constantine Porphyrogennitus was a child, his mother Empress Zoe was in charge as Regent. Following a major defeat at the hands of the Bulgarians, Empress Zoe had to choose between two rivals: Leo Phocas, a rich aristocrat and military leader (albeit a discredited one since he lost the battle to the Bulgarians;) and Romanus Lecapenus, an Armenian peasant's son who had risen to his present rank entirely on his own merit and had never been defeated. The Empress made the mistake of choosing Phocas, against the advice of palace advisers, the protectors of the child Emperor Constantine, and the Patriarch who considered Romanus more trustworthy. In any event, following a lot of Byzantine intrigue, Romanus first became Regent and, after eliminating his enemies one by one, was crowned Emperor. Technically, he was a Co-Emperor with Constantine, but held absolute power throughout his over a quarter century rule lasting until December of 944. The evidence that such an Armenian upstart held the position of a senior Emperor is not only what the historians have recorded. There are full portraits of Romanus which appeared on the coinage issued by the Empire.

To strengthen his position and entrench his family as a dynasty, Romanus married his daughter to Constantine and declared his two sons to be Co-Emperors. He also placed his younger son in line to be Patriarch of the Church. However, Romanus by nature was neither a violent nor a brutal man. Unlike his fellow Armenian, Basil I, who had been Emperor earlier in Byzantine history, Romanus' road to power was not marked by assassinations. Therefore, although he would have wished Constantine to die of illness or be dispossessed of his office through any means, he never used violence against him. In fact, when Romanus' wife passed away, his daughter, who was Constantine's wife was made Empress by Romanus. Romanus' big test came when Symeon of Bulgaria continued his vehement and violent attack on Constantinople. By the year 921, Symeon's army was within sight of the land walls of Constantinople; in 922 he advanced to the European shore of Bosphorus, inflicted a humiliating defeat on a Byzantine army, sacked the whole area around Stenum (the modern Istinye), and burnt one of Romanus' favorite palaces at Pegae near Kasimpasa.

However, the Bulgarians had no hope of capturing Constantinople itself without the help of the formidable navy of Fatimid Caliph of North Africa. However, Romanus' cunning won the day. In the high seas, his navy intercepted a vessel containing both Bulgarians and Arab diplomats. He brought them back to the city of Constantinople under heavy guard while keeping the Bulgarians interned in the city. In a great

example of his diplomatic skills and tactfulness, he loaded the Arabs with presents and sent them back to their Caliph with a promise of peace and an annual tribute far more certain than anything that Symeon of Bulgaria could have hoped for.

After that threat was put out, it was time to negotiate with Symeon to avoid war.

He invited Symeon to the city. In typical Byzantine fashion, Romanus treated his adversary to a sermon; rather than beg for peace as Symeon had expected, Romanus appealed to Symeon's better nature as a Christian and pressed him earnestly to mend his ways while there was still time. The historians report that by all accounts, it was a masterful performance by Romanus. He spoke, as everyone knew, from a position of weakness; it was he, not the Bulgar who was suing for peace. Moreover, as the son of an Armenian peasant, his origins were considerably more humble than those of Symeon who could boast a proud ancestry of Khans going back at least four generations to the great Krum, possibly a good deal further. But when the Emperor spoke, he did so with the majesty and authority of the thousand-year-old Roman Empire compared with which Bulgaria was still nothing more than a parvenu principality of semi-civilized barbarians. Consequently, Romanus talked his way into a very advantageous peace deal for the Empire.

Nevertheless, Romanus also made sure that he had a strong army as he had plans for the East. He was very successful in his choice of a military commander. In 923, he appointed one of the most brilliant generals that Byzantine was ever to produce as commander in chief of the army. His name was John Curcuas—sometimes known by his baptismal name of Gourgen—who like the Emperor himself was Armenian. A long-time friend of Romanus, Curcuas had primarily been responsible for eliminating all enemies who were attempting to block Romanus' assumption to power. To his admiring contemporaries, Curcuas seemed a giant from the age of Justinian, and his genius brought a new dawn to the Eastern border (Armenia). Moreover, no one gave Romanus more loyal or devoted services to the end. Under John Curcuas' leadership, the Byzantine armies of Emperor Romanus ran successful campaigns at further consolidation of imperial authority in Armenia.

Their major enemy were the Saracens, who as the forces of Islam, were a major threat to Christian Armenians. Curcuas' armies captured from the Saracens the city of Manzikert (Malazgirt), most of the towns on or around the shore of Lake Van and the more southern district of Vaspurakan. However, whether or not all Armenians appreciated these conquests by the Empire is uncertain. At that time, Armenia comprised of numerous principalities who were in competition with each other. In addition, some princes and other leaders feared the cosmopolitan and Christian civilization of the Byzantines as more threatening than the Arab civi-

lization and religion which was too different from their own. An analogy to that in our modern day would be a fear of some that the melting pot of America is more threatening to Armenian culture than that of somewhat hostile host Muslim nation where Armenians live. It is amazing that this fear and suspicion was prevalent amongst some Armenians, even during a time when both the Emperor and his chief General were of pure Armenian birth.

The most important conquest by Romanus and Curcuas was the capture of Melitene (modern day Malatya), the first important Arab Emirate to be incorporated into the Empire. They also conquered another major and ancient city, Edessa (modern day Urfa). Basically, through their efforts the Empire acquired complete control of the main road to Armenia as well as the roads down the Euphrates, down the Tigris, into Mesopotamia, and over the hills to Erzurum and the Black Sea on one side and the Araxes Valley in the heart of Armenia on the other. We find that subsequent to this campaign the Arabs never acquired influence in Armenia again.

The bulk of Romanus' reign as Emperor was uneventful and peaceful. He instituted major domestic reforms including land reform that had been unprecedented at his time. Simply, he was a friend of the people. Unfortunately, that also made him some domestic enemies. As they aged, both the Emperor and General were more prone to attack.

Ironically, the enemies used Romanus' two sons, Steven and Constantine, who were notorious for their immorality and corruption to first move against Curcuas and then on the Emperor himself. However, just before he left power, Romanus confirmed the seniority of his son-in-law Constantine Porphyrogenitus over his sons. Constantine defeated the two sons and he came to be known as the intellectual Emperor who reigned over the Empire for a long time. In fact, some of what we know today of Romanus is based upon the writings of his successor.

As to Romanus, in his old age, he committed himself to a monastery on the nearest of Princes' Islands to the city which was then called Proti. This island today is known Kinali where a substantial number of Armenian residents of Istanbul spend their summers! The old Emperor lived in his monastery and passed his days in prayer and penitence. He died on June 15, 948. His body was carried back to Constantinople and he was buried in the monastery of Myrelaeum beside that of his wife. Today that sight is known as the Bodrum Camii, of which only a wall remains in the Laleli district of Istanbul. ♦

—Edvin Minassian
*Sources: Romanus Lecapenus
by Steven Runciman
Byzantium, the Apogee
by John Norwich*

Kosovo: An Ill Reminder of the Armenian Genocide

April 24, 1999 marked the 84th anniversary of the Armenian Genocide. This year, we are reminded of the Armenian Genocide through the commemoration of Armenian Martyr's Day, and by listening to the news. The "ethnic cleansing" in Kosovo is an atrocious reminder of what our ancestors went through the beginning of this century. The news showing ethnic Albanian refugees reminded me of my ancestors being driven out of their lands 84 years ago. I was disgusted and appalled because I realized that after all these years, we still have not learned how to prevent or even handle situations like Kosovo.

As we reach the end of this century, we must look back and see what we have done and learn from our mistakes. The Armenian Genocide was the first genocide of the century. Since then there has been the Jewish Holocaust, the Cambodian genocide, the genocide in Rwanda, and now the "ethnic cleansing" of Kosovo.

The failure to accept the Armenian Genocide of 1915 helps explain why these atrocities re-occur. When the Armenian Genocide was overlooked, the world opened a path for those like Hitler and Milosevic to commit similar acts of hate and intolerance. We cannot close our eyes to the inhumane treatment of people all around the world.

The debate over whether NATO should have intervened in Kosovo would not be necessary if the world looks back at the Armenian Genocide. That event alone is why intervention is imperative. Although recognition and intervention will not prevent the occurrence of future genocides and "ethnic cleansings", it will show that society is dedicated to the perseverance of the human race, no matter what religion, ethnicity, or color.

The lack of recognition of the Armenian Genocide is due to economic and political motives which drive the actions taken in the international system. This shows us that society is not solely concerned about the humane treatment of individuals. We must recognize inhumane actions, intervene when necessary, get our priorities straight and learn to tolerate others who are not like us.

—Ani Oruncakciel

The Inner Workings of Inhumanity

Human history is filled with a vast catalogue of aggression and injustice instigated by the ruling elite, executed by the "mainstream" of society and inflicted upon a relatively powerless minority. In the last century alone, there have been two well-documented cases of mass genocide—with the Armenian Massacre of 1915 and the near-extirmination of the Jewish population during World War II—as well as a continuous stream of politically and racially motivated brutality in many regions of the Third World which continue to this day without arousing the least bit of outrage or concern. When examining these dark events, it is easy to fall prey to human emotion and quickly attribute the acts to the workings of depraved souls harboring purely evil motivations. While not wholly untrue, the true inner workings of inhumanity go far beyond a simplistic "black/white" or "good/evil" analysis. Therefore, savagery is rather the final link in a long chain of psychological, political, and historical conditions that over time create the necessary environment for evil to flourish, rather than simply a matter of "bad people doing bad things."

Inhumane actions cannot run rampant within a vacuum. As is the case in chemistry, certain materials must interact with one another in the presence of a catalyst to achieve the desired effect. A group of people, calling themselves Nazis, did not suddenly come to power and decide out-of-the-blue to exterminate groups just to "be evil." Instead, the "final solution" was the real-life result of several dominant schools of thought to their logical extreme. The same logic applies to the actions of the Ottomans administering mass murders against the Armenian population. Both of these events were part of a racial purification process intended to exterminate human beings considered to be "dangerous."

In conclusion, the examples of Nazi Germany and the Armenian Genocide show that the act of extermination is not an isolated act independent of external influences. The atrocities were not perpetrated "for evil's sake," but were rather the by-product of philosophical, historical and psychological influences interacting with each other over many years. It is only under such analysis that one can gain true insight into the inner-workings of man's darker side. Once we shed moralistic value judgments and look to the true causes of such behavior, we realize that anyone can fall prey to these actions.

—Hera Jamgocyan

Istanbul Armenian Patriarch, in Radio Interview, Discusses Current Issues of Armenians in Turkey

The following is an excerpt from an interview broadcast on Armenian Radio Hour of New Jersey, WSOU, conducted on March 26, 1999. In the interview Archbishop Mutafyan discussed a number of substantive topics which included present-day Armenian life in Turkey, current issues relating to the Diaspora, and those of the Armenian Church in general.

Armenians in Istanbul

Q. What is the current state of Armenians living in Istanbul?

A. If, by current state, you mean the statistics—according to official statistics there are some 82,000 Armenians all over Turkey. However, that's not a very realistic figure—you have to subtract from that number 15,000–20,000 Armenians who are Turkish citizens and hold Turkish passports but who live in the Benelux countries and Germany. So, subtracting that number, you get a more realistic figure of around 60,000. Those are the official Armenians. Then you have many more thousands of people who are of Armenian descent but who are Turkish Muslims on their identity cards, especially in the Black Sea region in the eastern provinces of Anatolia. Of this number, some 20–30,000 read, write and speak Armenian fluently but the rest feel more comfortable in using Turkish—which is not peculiar to Turkey. We did not use to consider Turkey diaspora because of our deep roots and heritage and tradition; however, more and more, the Turkish Armenian community is showing signs of becoming a diaspora territory.

[Furthermore], there are two daily papers [Marmara and Jamanak], which are published in Armenian with a circulation of some 2,000 copies a day. Then, there is the bilingual weekly, Agos, published in Turkish and Armenian, which has a circulation of over 5,000. The Lraper (Bulletin) of the Armenian Patriarchate, published weekly, sometimes fortnightly—also bilingual—has a circulation of around 8,000 and is distributed freely in the churches. Then, we also have some six monthly magazines—all in Armenian. There is a tendency to have new publications in simpler Armenian so that the youth will be attracted to reading these publications. Apart from these, we can add, the fact of some 38 churches functioning in Istanbul, governed by 33 parish councils, 19 schools—15 of which are Armenian Apostolic, and 4 of them belonging to the Armenian Catholic community. We have 20 alumni associations, and 18 choir associations and “tbrats tasses.” Then the Sourp Prgich National Hospital in Yedikule. These are the main institutions we have in Istanbul.

We have some small—altogether 16 communities in Anatolia—outside of Istanbul, the largest one being in Ankara and in historic Cilicia in the Adana and Hatay region.

There are also worrisome figures we should talk about: According to baptismal and funerary records, the community is not getting larger or smaller, because the exodus to foreign countries has almost stopped. We even have some people returning to Istanbul. However, intermarriages are increasing—and the rate is as high as 50% today, mostly among the college students.

Q. Could you also address the economic and social standing of Armenians living in Istanbul? It is often said that Armenians living in Istanbul are second-rate or second-class citizens. Could you comment please?

A. Well, economically we don't have any more tycoons left in Istanbul. Most of our really wealthy people have left for foreign countries during the last three decades; however, there are some 40–50 well-to-do people who are bearing the responsibility of underwriting most of the expenses of our communal institutions in Istanbul.

I wouldn't say as persons per se Armenian citizens in Turkey are second-rate or second-class citizens. They have before the law equal opportunity in almost everything. I said “almost,” because there are certain things, certain professions that Armenians are not allowed into. Although that is a silent arrangement. For example, they can not become commissioned officers in the army. They can not become police officers. But they can become politicians or parliamentarians, if they have the backing. They do become professors; they do become municipality officers. So as persons, as citizens of Turkey, they are not second-rate citizens. However, there are some problems, which we encounter as a community. So, Turkish citizens of Armenian descent, as persons, don't have a problem, but the Armenian community has some problems. But, again, that is not peculiar to Turkey. I would say that in every country that I know, there are minorities. And, in every country that I know, minorities have problems. And, so in Turkey too, not only Armenians, but also other minorities of every type, be they ethnic or religious minorities, do encounter problems—which the parliament has to work on. But, as a country that is going through a fast transitional period of course, usually the parliament is busy with the majority issues. And, when you have issues that 65 million people face in the country, you

wouldn't expect the parliament to busy itself with the problems that 60,000 people face—to be pragmatic. However, I am happy to say that in the parliament, as well as council of ministers, there are commissions which are busying themselves with the problems of the minorities—and I am hopeful. As we face the year 2000—the Great Jubilee—and as Turkey is approaching membership in the EU, some of the problems that we are facing today, which are residues of the first decades of the Turkish Republic and the formative period—residues from the one-party regime during the first half of the republic's history—I hope these issues of the community will be solved, one by one. I would like, as the religious head of the community, to be hopeful in this sense, I do see a spirit of cooperation in the political leadership of the country, the way they meet us, and the way they discuss problems with us, and I appreciate the openness.

Q. Could you briefly elaborate on the kinds of problems the community faces with the leadership?

A. For example, a decision which was made in 1936, which is a wrong interpretation of the Lausanne Treaty, claims that minorities cannot own any new property other than what they had at the time when the Lausanne Treaty was signed. As such, in 1936, the government asked the minorities to submit a list of all the properties they had, and the Armenian and other minority institutions did submit those lists. And, suddenly, in the late 1970's another government came and said, "O.K., what you had submitted in 1936 is what you can own and anything else that you have received after then you have to return." This is a nonsensical decision that has to be, in some way, remedied. Another, again nonsensical thing is that to be a member of a church and to be able to elect and to be elected in a church assembly—you have to live in the quarter of that church—in the geographical quarter of that particular church building. In other words, you're not free to be an official member of a church in NJ if you live in NY. In other words, you can attend a religious service on a given Sunday if you want, you can drive from NY to NJ to that particular church, you can do so every Sunday, but when the time comes for parish elections you're not allowed to be a part of that parish assembly in the church you attend and in which you worship. Why? Because someone says, you live in NY and you have no right to be a part of the NJ church. Well, that's very untimely. That's not a modern approach to things. And, that's restrictive—it reminds you of the 1920-1930's in any country. It's not a modern way of dealing with elections. There are these kinds of problems that have to be dealt with.

Intermarriages

Q. You mentioned the 50% rate of intermarriages, and

we've also have heard about schools being closed, churches shut down, enrollment in schools decreasing. How does this endanger the community?

A. Well, as I said, the community is not diminishing in numbers—it is following a rather constant line right now; however, the culture is overwhelmingly Turkish. The TV is in Turkish; the higher education is in Turkish. Istanbul is a multi-ethnic, multi-faith society, although overwhelmingly Muslim and Turkish. And, whatever an Armenian child receives in an Armenian primary school setting is very easily washed away in a senior high school, in a foreign school, in a Turkish school, especially, in a college environment. And, where there are all sorts of different ethnic groups and cultural groups represented, intermarriage is a fact, like in any other country in the Diaspora. And, only after intermarriage, do young people tend to think about what will happen to their children. Not before marriage, but after. And, unfortunately, many young people are not ready to seek pastoral counseling before they get married. So, we have some 50% intermarriages right now. According to the established norms in Turkey and in many other Middle Eastern countries, if the father of the child is Armenian, regardless of the ethnicity of the mother, the child is considered Armenian and, by law, is allowed to attend an Armenian minority school. But, if the mother is Armenian, and the father is of some other ethnic group, then, by law, the child cannot attend an Armenian minority school. So, you lose a person from your community and, in this case, we lose twice because if the father is Armenian and the mother is Turkish, usually half of the children from those intermarriage families come to our minority schools, and because the mother doesn't speak any Armenian, whatever the child learns as a second language at school—Armenian—is not usable in the home. Then, if the father is not Armenian, the child cannot be enrolled in the Armenian school anyway, so we lose a lot of blood there.

The Church

Q. What role does the church play in the community and, as the 84th patriarch of Istanbul, what do you personally wish to attain for the community there?

A. Well, the church is the foundation of the community. The church provides the main leadership of the community, and everything that is Armenian and Christian can only be found around the church and in the church. And, without the Patriarchate, and without the church in the Turkish Armenian community, you can not talk of any community at all. And Armenians know that. This is why I would say, whether it's good or bad, whenever you enter any home, you will find 50% of any conversation centering around the church and the Patriarchate. Although the Patriarchate is only a spiritual leader-

ship and by law has no bearing on other institutions in the community, the people know the important role of the institution, and whatever the law and the regulations say, they feel themselves bound to and responsible before the Patriarchate.

What I wish to attain during my tenure as the 84th Armenian Patriarch of this historic city is, first of all, to preserve the heritage, to preserve the rich treasures—the spiritual treasures that we have received from our forefathers—for the future generations. The Armenian Patriarchate of Istanbul has, I would say, three important missions. First, the universal mission of preaching the gospel, preaching the Christian message. Secondly, to provide pastoral attention and care to Armenians living in Turkey and on the island of Crete, which is under our jurisdiction. Thirdly, as one of the hierarchical four Sees of the Armenian Church, we have a responsibility in wider Armenian affairs, including Armenian Church affairs. So, we intend to keep the Istanbul Patriarchal See as an active center, which pays attention to all of these duties that have been handed down to us by our predecessors.

Q. You used to be considered a controversial leader by the Turkish government. How do you feel about that? And, how are you seen today?

A. Well, the Turkish government has never said anywhere that I am viewed as a controversial person. We have read this kind of material, only in ultra-nationalistic Turkish papers like *Turkiye*, *Ortadogh*, and *Hergun* and one TV channel called *TGRT*. But, we have also found out that most of this material was pumped to these newspapers and particularly to that TV station by Armenian dissidents in the community who were in charge of certain councils where there were controversial ways of handling church property. And, those dissidents were also the ones who were quite apprehensive about my election. They did not want to see, I presume, a more dynamic or energetic, younger leader who would poke his nose into what was going on in certain corners of the community. So, they wanted to use their connections here and there in the Turkish government. And, they were successful in delaying the elections. But, again, it was the Turkish government—the chief leaders in the Turkish government—who solved the problem and overrode the impasse and allowed the elections by declaring that it was not in the interest of the Turkish government to hinder these elections. And, that the Armenian community, according to its own traditions, in a democratic way, would elect the religious leader of their choice, and whoever they elected would also be accepted by the Turkish government as the Armenian Patriarch of Turkey. To that effect, His Excellencies Suleyman Demirel, the president of Turkey, and also the President of the Turkish nation-

al government, Mr. Hikmet Cetin, both sent open messages to the Armenian community a couple of days before the elections, which were published in our two dailies and our *Agos* weekly. So, the Armenian community members, with a free conscience, could go to the polls and elect their leader—and they did. And, all the uproar before the elections and the delay in the election only caused more people to vote—and, for the first time in the history of the Turkish Republic, we had 16,000 people going to the ballot boxes to vote for an Armenian Patriarch.

Patriarch's Message

Q. In closing, what is your message to our community?

A. First, I like to ask you all to forgive me for sounding so monotonous—I am still experiencing an extreme jet lag.

To the community at large, I would like to extend my best wishes for their family life, for their community life. I would advise them to reap the benefits of living in this blessed and free country. On the one hand, to prosper, to have blessed, large, nice families; on the other hand, I would ask them to pay full allegiance to their heritage, to what has been handed down from our forefathers—the spiritual wealth, the moral strength—which is embodied in our Church today. There are many Christian churches in this country, there are many ways of worship, and there are many ways of approaching the Bible. But what is Armenian—what has been handed down to us by the Armenian monks, by our Armenian fathers of the past—is for us, is ours, and if we stop experiencing, if we stop patronizing this heritage, no one else will. This is a language; this is a church; this is a tradition; this is a culture that is ours. And an Englishman, a Frenchman, a Turk, an Arab, a Jew, with due respect to all of them, will not keep our heritage, will not adhere to our Church, will not live according to our tradition. It is us, and us only, who can keep these things going. So, I would ask, especially the new generation, to have a feeling of belonging to these values, and not to keep these values only as something they have to carry along with them by a mandate, because they have to, but I would ask them to experience deeply the spirituality of these values. Let them be like the air they breathe in and out, let them be like the blood that circulates in their veins, and this way they will be able to live them out as naturally as possible and to extend them to the next generation—to their children. I pray and wish that this will be made possible in their lives.

—Submitted by Ari Citak with permission from Gregory King, manager of WSOU

ՕՐ ՄԱՌԼԻՆ ԷՕԶՍԷՄԷՐՃԵԱՆ
ԵՒ

ՊՐ. ՀԵՐՄԱՆ ԳԱՐԱՊՈՒԼՈՒԹ
ամուսնացած Խաչեղբայրութեամբ
ՏԷՐ ԵՒ ՏԻԿԻՆ ԱՐԷՏ ՍԷՐՈՒԲԵԱՆԻ
2 փետրուար 1999

Ս. Պետրոս Հայց. Առաք. Եկեղեցույ մէջ
(Վէն Նայս)

Մեր խնդակցութիւնները նորապսակ
ամուսին, ինչպէս նաև մեր
չնորհաւորութիւնները Գարապուլութ
և Էօզսէմէրճեան ընտանիքներուն:

ՄՎՊՅՈՒԹԻՒՆ

ՏԷՐ ԵՒ ՏԻԿԻՆ
ԿՐԷԿ ԵՒ ՇՈՂԵՐ ԱԳԱՐԱԳԵԱՆԻ
որդին, փոքրիկն
ԱՐԱ ՓԱՆՈՍ

Մկրտուած, կնքահայրութեամբ
ՏՈՔԹ ԵՒ ՏԻԿԻՆ ՍԱՐԳԻՍ
ՄԵՍՐՈՊԵԱՆԻ

24 Յունուար 1999

Ս. Յակոբ Հայց. Առաք. Եկեղեցույ մէջ
Երկար ու քաջառողջ կեանք կը
մաղթենք մկրտեալ երախային և կը
չնորհաւորենք Ագարագեան
ընտանիքը:

ՕՐ. ԹԻԼՏԱ ԱՃԻԼԱԶՕՂԼՈՒ
ԵՒ

ՊՐ. ՊԷՐԹԱՆ ԷՐՏԻ ՄԻՆԱՍԵԱՆ
ՆՇԱՆՈՒԱԾ
6 փետրուար 1999

Մեր չնորհաւորութիւնները խօսեցեալ
զոյգին ինչպէս նաև Մինասեան և
Աճիլաչօղլու ընտանիքներուն:

ՕՐ ՊԷԼԻՆՏԱ ՓԱՓԱԶՕՂԼՈՒ
ԵՒ

ՊՐ. ՌՈՊԷՐ ՕԹՕՂԼՈՒ
ՆՇԱՆՈՒԱԾ
20 փետրուար 1999

Մեր չնորհաւորութիւնները խօսեցեալ
զոյգին ինչպէս նաև Օթօղլու և
Փափազօղլու ընտանիքներուն:

Յովհաննես Շիրազ

Մայրս

Մայրս փոքրիկ, մայրս խեղճ
Մայրս մի մայր հասարակ,
Մայրս այս մայր երկրի մէջ
Արևի դէմ մի ճրրագ:

Բաց արևի լոյսի տակ,
Երբ ցաւեր էք ինձ բերում՝
Սրտիս մռաշն անյատակ
Այն խեղճ ճրագն է ցրում:

Մայրս փոքրիկ, մայրս խեղճ
Մայրս մի մայր հասարակ,
Մայրս մի բուռ սրտիս մէջ
Գիշեր ու զօր արեգակ:

Այրի Տիկին Գարօլին Թապաքեան, Տէր և Տիկին Սողոմոն-Սիմէ Մայիս և զաւակները, Տէր և Տիկին Խաչիկ Թապաքեան և զաւակը, Տիկին Թալին Թապաքեան և զաւակը դժբախտութիւնը ունեցած են կորսնցնելու իրենց շատ թանկագին ու անմոռանալի ամուսինը, հայրը, աները, կեսրայրը և մեծ հայրիկը՝

ՏԻԱՐ

ՎԱՀԷ ԹԱՊԱՔԵԱՆԸ

որ կնքեց իր մահկանացուն 19 փետրուար 1999-ին, թորոնթօ:

Այս տխուր առթիւ փոխան ծաղկեպսակի, Պոլասհայ Միութեան եւ յարակից մարմիններուն, եղած են հետեւեալ նուիրատուութիւնները:

ԿՐԹԱԹՈՇԱԿԻ ՖՈՆՏԻՆ	տողար
Էստեան Ս. Թանձախումբի անդամուհիներ	100
Տէր և Տիկին Սիմոն Աճիլաչօղլու	50

Օրիորդ Մարի Նիկողոսեան, Տէր և Տիկին Վարուժան և Նէլլի Պարսամեան և զաւակը, Տէր և Տիկին Արև և Նատիա Գայաճան և զաւակը, Տէր և Տիկին Ռոպէր Նիկողոսեան դժբախտութիւնը ունեցած են կորսնցնելու իրենց թանկագին ու անմոռանալի մայրը, զոքանչը, մեծ մայրը և հարսը՝

ՏԻԿԻՆ

ԱՍՏՂԻԿ ՆԻԿՈՂՈՍԵԱՆ

որ կնքեց իր մահկանացուն 21 փետրուար 1999-ին, Պոլիս (Թաղումը կատարուեցաւ Լոս Անճելլոս):

Այս տխուր առթիւ փոխան ծաղկեպսակի, Պոլասհայ Միութեան եւ յարակից մարմիններուն, եղած են հետեւեալ նուիրատուութիւնները:

ՊՈԼՍԱՀԱՅ ՄԻՈՒԹԵԱՆ	տողար
Տէր և Տիկին Արի Սէզկիին	100
Տէր և Տիկին Ժիրայր Տաղտէվիրէնէլ	100
Տէր և Տիկին Միհրան Ալաճաեան	100
Տիկին Էթիլ Անան	100
Տէր և Տիկին Շանթ Անան	100
Տէր և Տիկին Ժիրայր Արսլան	50

ԿՐԹԱԹՈՇԱԿԻ ՖՈՆՏԻՆ	
Տէր և Տիկին Վահէ Ուրուն	100

Տէր և Տիկին Արսէն Ուրուն	100
Տէր և Տիկին Նուրհան Զէլիք	50

ԳՐԻԳՈՐ ԵՒ ԱՂԱԿՆԻ ԷՐՍԱՆ ՖՈՆՏԻՆ

Տէր և Տիկին Ռոպէր Մարտին	200
Տէր և Տիկին Հերման Գազանճը	100
Տօքթ. Արթօ Էրսան	100

ԹԱՅԻՍ ՊԱԼԹԱՅԱՆ ՖՈՆՏԻՆ

Տէր և Տիկին Գէորգ Պայթա	100
-------------------------	-----

ՄՇԱԿՈՒԹԱՅԻՆ ԹԱՆՁՆԱՆՈՒՄ ԲԻՆ

Տէր և Տիկին Հաննա Հրաւրչահ	50
----------------------------	----

Տիար Գեղամ Բարունեան, Տէր և Տիկին Թարութիւն և Այտա Չաքարեան և զաւակները, Տէր և Տիկին Խաչիկ և Հիլտա Բարունեան և զաւակը, Տէր և Տիկին Թակոր և Հայկուհի Բարունեան և զաւակները դժբախտութիւնը ունեցած են կորսնցնելու իրենց թանկագին ու անմոռանալի կողակիցը, մայրը, զոքանչը և մեծ մայրը՝

ՏԻԿԻՆ

ՀԵՐՄԻՆԷ ԲԱՐՈՒՆԵԱՆԸ

որ կնքեց իր մահկանացուն 9 Մարտ 1999-ին Լոս Անճելլոս:

Այս տխուր առթիւ փոխան ծաղկեպսակի, Պոլասհայ Միութեան և յարակից մարմիններուն եղած են հետեւեալ նուիրատուութիւնները:

ՊՈԼՍԱՀԱՅ ՄԻՈՒԹԵԱՆ	տողար
Տէր և Տիկին Խաչիկ Բարունեան	500
Տէր և Տիկին Ժիրայր Տաղտէվիրէնէլ	250
Տէր և Տիկին Շանթ Անան	100
Տէր և Տիկին Վարուժան Փանոսեան	100
Տէր և Տիկին Միհրան Ալաճաեան	100
Տէր և Տիկին Կարպիս Քայսերեան	100
Տէր և Տիկին Ստեփան Կէօզիլմեան	100
Տիկին Էթիլ Անան	50
Տէր և Տիկին Սիմէոն Բիրան	50
Տէր և Տիկին Ուլիս Շէքէրճիօղլու	50
Տիկին Արշալոյս Զօրեան	50
Տէր և Տիկին Հրաչ Զաքըրեան	50

<i>Տէր և Տիկին Կարապետ Վարվար</i>	<i>50</i>
<i>Տիար Թորոս Հալպուրեան</i>	<i>20</i>

ԿՐԹԱԹՈՇԱԿԻ ՖՈՆՏԻՆ

<i>Տէր և Տիկին Վահէ Ուրուն</i>	<i>100</i>
<i>Տէր և Տիկին Արսէն Ուրուն</i>	<i>100</i>
<i>Տէր և Տիկին Կարպիս Սարաֆեան</i>	<i>50</i>

ԹԱԵՒՍ ՊԱԼԹԱԵԱՆ ՖՈՆՏԻՆ

<i>Տէր և Տիկին Պէպօ Իշխանեան</i>	<i>100</i>
<i>Տէր և Տիկին Նուրհան Իշխանեան</i>	<i>100</i>
<i>Տէր և Տիկին Նուրան Քէսէնճի</i>	<i>50</i>
<i>Տէր և Տիկին Սիմոն Աճիլաչօղլու</i>	<i>25</i>

Պոլսահայ Միութեան «Զայն» Պարբերաթերթի խմբագիրներէն Տիկին Պիթա Չէթինեան և կողակիցը նախկին խմբագիրներէն Փրոֆ. Ռուբէն Չէթինեան դժբախտութիւնը ունեցան կորսնցնելու իրենց շատ թանկագին ու անմոռանալի եղբայրն ու աներձագը՝

ՏԻԱՐ

ՍՈՀԱԻԼ ԻՏԸՄԸ

որ կնքեց իր մահկանացուն 3 Ապրիլ 1999-ին Լոս Անճելոս:

The Organization of Istanbul Armenians wishes to express its condolences to Bitu Cetinyan (English Editor of the Voice) for the loss of her brother, Soheji Adham, who passed away April 3, 1999 at the age of 44

Տէր և Տիկին Ափօ Թորոսեան և զաւակները, Տոքթ. և Տիկին Նուպար և Արշօ Տիշէր, Տէր և Տիկին Արմէն և Նատիա Աշըք և զաւակները, Տէր և Տիկին Միհրան և Մատլէն Օզինեան և զաւակը դժբախտութիւնը ունեցած են կորսնցնելու իրենց թանկագին ու անմոռանալի մայրը, զոքանչը և մեծ մայրը՝

ՏԻԿԻՆ

ՄԱՐԻ ԹՈՐՈՍԵԱՆԸ

որ կնքեց իր մահկանացուն 6 Ապրիլ 1999-ին Լոս Անճելոս:

Այրի Տիկին Թագուհի Գարատէմիր և զաւակները Արտի և Արտէն, Այրի Տիկին Վարդուհի Գարատէմիր, Տէր և Տիկին Սարգիս Էմմա Քիւլէկէչ, Տէր և Տիկին Մարտիրոս, Վեհանոյշ Գոչար և զաւակը դժբախտութիւնը ունեցած են կորսնցնելու իրենց շատ թանկագին ու անմոռանալի ամուսինը, հայրը, զաւակը, եղբայրը, քեռայրը և փեսան՝

ՏԻԱՐ

ՏԻԳՐԱՆ ԳԱՐԱՏԷՄԻՐԸ

որ կնքեց իր մահկանացուն 6 Ապրիլ 1999-ին Լոս Անճելոս: (Թաղումը տեղի ունեցաւ Պոլիս):

Այս տխուր առթիւ փոխան ծաղկեպսակի, Պոլսահայ Միութեան և յարակից մարմիններուն, եղած են հետևեալ նուիրատուութիւնները:

ՊՈԼՍԱՀԱՅ ՄԻՈՒԹԵԱՆ	<i>տոլար</i>
<i>Տէր և Տիկին Կարպիս Զօրեան</i>	<i>100</i>

ԿՐԹԱԹՈՇԱԿԻ ՖՈՆՏԻՆ

<i>Տէր և Տիկին Տիրան Ագբուլաթ</i>	<i>200</i>
<i>Տէր և Տիկին Սահակ Թունա</i>	<i>100</i>
<i>Տիկին Էթիլ Անան</i>	<i>100</i>
<i>Եաբլըճան ընտանիք</i>	<i>100</i>
<i>Տէր և Տիկին Կիւլպէնք Մովսէսեան</i>	<i>50</i>
<i>Տէր և Տիկին Կէրի Սիմոնեան</i>	<i>50</i>
<i>Տէր և Տիկին Հրանդ Ռագըճըեան</i>	<i>50</i>
<i>Տէր և Տիկին Դանիէլ Զաքմաք</i>	<i>50</i>

ՄՇԱԿՈՒԹԱԵԻՆ ԅԱՆՁՆԱԽՈՒՄԲԻՆ

<i>Տէր և Տիկին Թովհաննէս Գ. Աւետիքեան</i>	<i>100</i>
<i>Տէր և Տիկին Հաննա Հըտըրչահ</i>	<i>50</i>

Տէր և Տիկին Կղմէս Ռոզա Սիմոնեան և զաւակը դժբախտութիւնը ունեցած են կորսնցնելու իրենց թանկագին մօրաքոյրը՝

ՏԻԿԻՆ

ԵՂԻՍԱԲԷԹ ՃԱՆՏԱՆԸ

որ կնքեց իր մահկանացուն 21 Ապրիլ 1999-ին Լոս Անճելոս:

Տէր և Տիկին Վահէ և Արմաւենի Ուրուն և զաւակը Արման, Տէր և Տիկին Արսէն և Շնորհիկ Ուրուն և զաւակը Նուրհան, Տէր և Տիկին Մկրտիչ և Վեհանոյշ Կէօզիւմեան, Տէր և Տիկին Նուրան և Վիլլիամ Չէլիք, Տէր և Տիկին Խաչիկ և Ալին Ուրուն, Տէր և Տիկին Ստեփան և Նատիա Կէօզիւմեան՝ դժբախտութիւնը ունեցած են կորսնցնելու իրենց թանկագին ու անմոռանալի մայրը, զոքանչը, քոյրը, քենին, մեծ մայրը և մորաքոյրը՝

ՏԻԿԻՆ

ԱՐՇԱԼՈՅՍ ՄՈՎՍԷՍԵԱՆԸ

որ կնքեց իր մահկանացուն 22 Ապրիլ 1999-ին Լոս Անճելոս:

Այս տխուր առթիւ փոխան ծաղկեպսակի, Պոլյահայ Միութեան և յարակից մարմիններուն, եղած են հետևեալ նուիրատուութիւնները:

ՊՈԼՍԱՀԱՅ ՄԻՈՒԹԵԱՆ	տոլար
Տէր և Տիկին Պետրոս Ագբուլաթ	200
Տէր և Տիկին Յակոբ Գալթա	100
Տէր և Տիկին Յակոբ Սարաֆօղլու	100
Comex Jewelry	100
Տէր և Տիկին Հէրի Զաքարեան	100
Տէր և Տիկին Յարութիւն Մաթաթեան	100
Տէր և Տիկին Հրանդ ձէմճեմ	100
Տիար Գրիգոր Զուլհաօղլու	100
Տէր և Տիկին Լեւոն Աթլաս	100
Տէր և Տիկին Մկրտիչ Մէնգիլճեան	100
Տէր և Տիկին Միհրան Ալաճաեան	100
Տէր և Տիկին Յովհաննէս Քիւրքչիւօղլու	100
Տէր և Տիկին Յովհաննէս Գոչօղլու	100
Տէր և Տիկին Յովսէփ Արարչ	100
Տէր և Տիկին Սեֆիկ Վուրկէչ	100
Տէր և Տիկին Վահէ Ագբուլաթ	100
Տիար Վարուժան Ժամկոչեան	100
Տէր և Տիկին Սարօ Մարուքօղլու	100
Տէր և Տիկին Ռաֆֆի Մարուքօղլու	100
Տէր և Տիկին Բէգլար Փիլալճեան	100
Տիար Պարզև Շիրինօղլու	50
Տիար Խորեն Ասլանեան	50
Տէր և Տիկին Գրիգոր Ժամկոչեան	50
Տէր և Տիկին Լեւոն Կէտիքօղլու	50
Տէր և Տիկին Մամաս Կուլազեան	50
Տէր և Տիկին Եղուարդ Զօրլուեան	50
Տէր և Տիկին Վարդգէս Գաբրիէլեան	50
Տիկին Արշալոյս Զօրեան	25

ԿՐԹԱԹՈՇԱԿԻ ԹԱՆՁՆԱԽՈՒՄԲԻ	
Տէր և Տիկին Վահէ Ուրուն և Տէր և Տիկին Արսէն Ուրուն	500
Տէր և Տիկին Խաչիկ Ուրուն	250
Տէր և Տիկին Ժիրայր Շահնազօղլու	250
Տիկին Էթիլ Անան	250
Տէր և Տիկին Հերման Գարազայա	250
Տէր և Տիկին Տիրան Ագբուլաթ	200
Տէր և Տիկին Նշան Չէլիք	150
Տէր և Տիկին Արամ Ակիլեան	100
Տէր և Տիկին Նուրհան Չէլիք	100
Տէր և Տիկին Յովսէփ Թոքաթ	100
Տիկին Թամար Քիւրքչիւօղլու	100
Տէր և Տիկին Խաչիկ Պարսամեան	100
Տէր և Տիկին Էտուարտ Շաքարեան	50
Տէր և Տիկին Միլիթան Կիւրեղեան	50
Տէր և Տիկին Վարուժան Կիւրեղեան	50

ՄՇԱԿՈՒԹԱՅԻՆ ԹԱՆՁՆԱԽՈՒՄԲԻՆ	
Տէր և Տիկին Հերման Գազանճը	100
Տէր և Տիկին Գրիգոր Քիւրքչիւօղլու	100
Տէր և Տիկին Հաննա Հըրըրչահ	100
Տէր և Տիկին Յովհաննէս Գ. Աւետիքեան	50

ԹԱՅԻՍ ՊԱԼԹԱԵԱՆ ՖՈՆՏ	
Տէր և Տիկին Գէորգ Պալթա	100
Տէր և Տիկին Պէպօ Իշխանեան	100
Տէր և Տիկին Նուրան Քէսէնճի	100
Տէր և Տիկին Նուրան Իշխանեան	75
Տիկին Նուրիճա Պալթաեան	50

ԳՐԻԳՈՐ ԵՒ ԱՂԱԻՆԻ ԷՐՍԱՆ ՖՈՆՏԻՆ	
Տքթ. Արթօ Էրսան	100

ՀԸՏԸՐՇԱՀ ՖՈՆՏԻՆ	
Տէր և Տիկին Անդրանիկ Գարակէօզեան	100

Տէր և Տիկին Ազատ և Ժանէթ Ալթընթօփեան և զաւակը Այգ, Տէր և Տիկին Արթօ և Ջապէլ Գալաֆեան և զաւակները, Տէր և Տիկին Երուանդ և Սիլվա Պաճը, դժբախտութիւնը ունեցած են կորսնցնելու իրենց թանկագին ու անմոռանալի մայրը, զոքանչը, կեսուր մայրը, մեծ մայրը և հօրաքույրը՝

ՏԻԿԻՆ

ՄԱՐԻԱՄ ԳԱՎԱՖԵԱՆԸ

որ կնքեց իր մահկանացուն 26 Ապրիլ 1999-ին Լոս Անձելըս:

Այս տխուր առթիւ փոխան ծաղկեպսակի, Պոլսահայ Միութեան և յարակից մարմիններուն, եղած են հետևեալ նուիրատուութիւնները:

ԿՐԹԱԹՈՇԱԿԻ ՖՈՆՏԻՆ	տոլար
Տէր և Տիկին Ազատ Ալթընթօփեան	500
Տէր և Տիկին Արթօ Գալաֆեան	300
Տէր և Տիկին Հերման Կիւլտաղ	250
Տէր և Տիկին Քերոլթէ Ալթընթօփեան (Պոլիս)	100
Տէր և Տիկին Գաբրիէլ Թակոբեան	100
Տէր և Տիկին Վահէ Բենպէ (Ֆլորիտա)	100
Տիկին Սեթա Միսեան (Ֆլորիտա)	100
Տէր և Տիկին Արման Պետրքեան (Ֆլորիտա)	100
Տէր և Տիկին Առաքել Աճէմեան	100

Տէր և Տիկին Ստեփան Թէկէլճեան	100
Տէր և Տիկին Միհրան Ալաճաեան	100
Տէր և Տիկին Խաչիկ Բարունեան	100
Տէր և Տիկին Առէն Քէլէշեան (Ֆլորիտա)	50
Տէր և Տիկին Թօրոս Մկրտիչեան	50
Տէր և Տիկին Յովսէփ Արտըչ	50
Տիկին Անի Քայսէրեան	50
Տէր և Տիկին Կէվիկ Նալպանտեան	50
Տէր և Տիկին Գրիգոր Ռէիսեան	50
Տէր և Տիկին Արտաշէս Չալըքեան	50
Տէր և Տիկին Սահակ Չալըքեան	50
Տիար Միհրան Գովան	40
Տէր և Տիկին Նուրան Չիչէքճի	40
Տէր և Տիկին Սիմոն Աճիլաչօղլու	30
Տիկին Մարի Արթան	20
Տիար Վահան Ճանճիկ	20
Տէր և Տիկին Սեդրաք Քիրէչ	15

ՄՇԱԿՈՒԹԱԹԻՆ ԹԱՆՁՆԱԽՈՒՄԲԻՆ	
Տոքթ. և Տիկին Յովհաննէս Աւետիքեան	50
ԳՐԻԳՈՐ ԵՒ ԱՂԱՒՆԻ ԷՐՍԱՆ ՖՈՆՏԻՆ	
Տոքթ. Արթօ Էրսան և Ռոպ Մէնկիւշեան	100

ԹԱԹԻՍ ՊԱԼԹԱԵԱՆ ՖՈՆՏԻՆ	
Տէր և Տիկին Ռաֆֆի Հիւվէսէրեան	50

Միութիւնս իր խորին ցաւակցութիւնները կը յայտնէ վերոյիշեալ բոլոր հանգուցեալներուն հարազատներուն ու պարագաներուն և կը հայցէ երկնային մխիթարութիւն:

ՋԱՆԱՋԱՆ ՆՈՒՒՐԱՏՈՒՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

ԹԱԹԻՍ ՊԱԼԹԱԵԱՆ ՖՈՆՏԻՆ	տոլար
Տէր և Տիկին Վահան Գալաֆեան (Colorado)	100
Տէր և Տիկին Օննիկ Կիւզէլսէս ողբացեալ Թայիս Պալթանեանի չիչատակին	50

ԿՐԹԱԹՈՇԱԿԻ ՖՈՆՏԻՆ	
Տէր և Տիկին Հերման Աֆարեան՝ ողբացեալ Մարի Ուզասլանեանի չիչատակին	100
Տէր և Տիկին Արթօ Կիւնայտըն՝ ողբացեալ Մարի Ուզասլանեանի չիչատակին	100
Տէր և Տիկին Գէորգ Կիւնայտըն՝ ողբացեալ Ճան և Արաքսի Մլարրիբաններու չիչատակին	100
Տիկին Մելինէ Կարապետեան՝ ողբացեալ Ճան և Արաքսի Մլարրիբաններու չիչատակին	50
Տէր և Տիկին Ժիրայր Շահնազօղլու՝ ողբացեալ Աքսէլ Ալթընայի չիչատակին	100
Տէր և Տիկին Ազատ Ալթընթօփեան՝ ողբացեալ Արաքսի Չալըօղլուի չիչատակին	100
Տիար Ճէլէսդ Գասպարեան՝ ողբացեալ Արաքսի Չալըօղլուի չիչատակին	25
Տիար Արմէն Քէլէշեան՝ Արաքսի Չալըօղլուի չիչատակին	25

ՄՇԱԿՈՒԹԱԹԻՆ ԹԱՆՁՆԱԽՈՒՄԲԻՆ	
Տէր և Տիկին Հաննա Հըտըրչահ՝ ողբացեալ Աքսէլ Ալթընայի չիչատակին	100

ՀՏԸՐՇԱՀՕՂՈՒ ՖՈՆՏԻՆ	
Տէր և Տիկին Վարդան Վարդանեան՝ Մարի Ուզասլանեանի չիչատակին	50

fun page

brain teasers

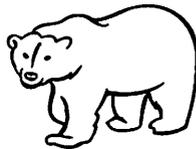
1. There is one word in the English language that is always pronounced incorrectly. What is it?

2. A man gave one son 10 cents and another son was given 15 cents. What time is it?

3. A boat has a ladder that has six rungs, each rung is one foot apart. The bottom rung is one foot from the water. The tide rises at 12 inches every 15 minutes. High tide peaks in one hour. When the tide is at its highest, how many rungs are under water?

4. There is a house with four walls. Each wall faces south. There is a window in each wall. A bear walks by one of the windows. What color is the bear?

5. Is half of two plus two equal to two or three?

6. There is a room. The shutters are blowing in. There is broken glass on the floor. There is water on the floor. You find Sloppy dead on the floor. Who is Sloppy? How did Sloppy die?

7. How much dirt would be in a hole 6 feet deep and 6 feet wide that has been dug with a square-edged shovel?

8. If I were in Hawaii and dropped a bowling ball in a bucket of water which is 45 degrees F, and dropped another ball of the same weight, mass, and size in a bucket at 30 degrees F, both of them at the same time, which ball would hit the bottom of the bucket first? Same question, but the location is in Canada?

9. What is the significance of the following: The year is 1978, thirty-four minutes past noon on May 6th.

10. What can go up a chimney down, but can't go down a chimney up? (hint... chim chiminy)

11. If a farmer has 5 haystacks in one field and 4 haystacks in the other field, how many haystacks would he have if he combined them all in the center field?

12. What is it that goes up and goes down but does not move?

portrait

A man looks at a portrait and says: "Sons and brothers, I have none, but this person's father is my father's son." At whose portrait is he looking?

occupation

A paramedic named Marcia is the host of a special luncheon for six friends—Alyssa, Irene, Rose, Ruth, Sue and Teresa. Their occupations, not in this order, are: auctioneer, author, nurse, professor, saleslady and secretary. Marcia says, "I invited you all to lunch today because I discovered that each of us has the same relationship between her name and her occupation." What is each woman's occupation?

lighthouse on desert island

The island is 5 miles long, 5 miles wide, and 5 people are living on it: Joe, who always tells the truth; Jim, who always lies; Jack, who tells the truth one time and lies the next; Jason, who tells the truth one day; and Jacob, who does not talk to anyone at all. When you get there, you find 3 people waiting, but you don't know their names. What is the minimum number of questions you need to ask to locate the lighthouse?

—Submitted by Ari Citak

Passages from:

"Chicken Soup for the Soul of Woman"

You don't get to choose how you're going to die or when. You can only decide how you're going to live.

—Joan Baez

What is right for one soul may not be right for another. It may mean having to stand on your own and do something strange in the eyes of others.

—Eileen Caddy

Making the decision to have a child—it's momentous. It is to decide forever to have your heart go walking around outside your body.

—Elizabeth Stone

Submitted by Vera Istanbuluoglu

Westmor Mortgage Corporation

Where Service and Speed Are a Matter of Fact!

**APARTMENT LOANS, REFINANCE
100% REFINANCING**

ARMAN PIRIM

Real Estate Finance

(818) 801-6500 Pager

22020 CLARENDON ST., #300
WOODLAND HILLS, CA 91367

TEL. (818) 594-4962 FAX (818) 594-0852

OLGA S. HALLACOGLU, RECI

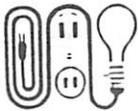
REALTOR®

Licensed Since 1990

(949) 650-5321 RESIDENCE
(949) 631-1400 BUSINESS
(949) 631-1442 FAX

RESIDENTIAL BROKERAGE
2436 WEST PACIFIC COAST HIGHWAY
NEWPORT BEACH, CA 92663

PETER KADEYAN

HYEMAN ELECTRICAL CONTRACTING, INC.

CA LIC. # 510052

PHONE: (213) 627-0921
FAX: (213) 622-5322

712 S. OLIVE ST., #208A
LOS ANGELES, CA 90014

ARTO

KEVIN

DONER DIAMONDS

DIRECT IMPORTERS

THE JEWELERS MALL
625 S. Hill Street #132
Los Angeles, CA 90014

Tel: (213) 488-0372
Fax: (213) 488-0016
Pager: (213) 812-5311

GARO KURIAN
DANNY KURIAN

ARBEL JEWELRY MFG. CORP. Manufacturers of Fine Jewelry

650 S. Hill Street, Suite #613, Los Angeles, CA 90014
Phone: (213) 622-1194 - Fax: (213) 622-1017

ALLEN CEM., INC.

D.B.A.

MALIBU JEWELRY

Jewelry Imports & Wholesale

18kt & 14kt Benchmark Wedding Band Distributor

St. Vincent Jewelry Center
650 S. Hill Street, K9, Plaza Level, L.A., CA 90014
Tel: (213) 488-1428 (213) 488-1431 Fax: (213) 488-0783

Simon

John

Majestic Art Jewelry

**Designer Handmade Jewelry *Special Order
*Any Kind Loose Diamond *Diamond Setting*

**Invisible Setting *Special Engraving*

**Gold & Silver Enamel Jewelry*

**Special Order Wax Carving*

650 S. Hill St., Plaza 2 K-11, Los Angeles, CA 90014

Tel: (213) 489-2325 Fax: (213) 489-1089

Toll Free: (800) 889-9898

INVISIBLE
REWEAVING
ALL MATERIALS

MOTH HOLES
TEARS- BURNS
KNITS

VELVET HANGER REWEAVING

Mender

Vahan Cetinlian

Phone: (714) 673-4434

Mon.-Fri. 9:00 to 6:00

3355 Via Lido, Suite C

Newport Beach, CA 92663

Sat. 10:00 to 4:00

VOICE SUPPORTERS

We would like to thank the following persons for their contributions to help defray the cost of publishing the issue of the "VOICE"

Mr. & Mrs. Maksut Kazanci	100	Mr. & Mrs. Migirdic Gozumyan	50
Mr. & Mrs. Levon Cepkinian	100	Mrs. Sake Yariciyan	25
Mr. & Mrs. Migrdich Azadian (Pennsylvania)	100	Mr. & Mrs. Nisan Celik	25
Diamantine West	100	Mrs. Kiganus Keledjian (Walnut Creek)	25
Mr. & Mrs. Nubar Zoryan	50	Mrs. Sirvart Nalbantian	25
Mr. Dikran Yazmaciyan (Geneve)	50	Mr. Sebuhan Sahinoglu	25
Mr. & Mrs. Kirkor Istepanyan (New York)	50	Mr. Levon Seyhan Aprahamian	25
Mr. & Mrs. Bedros Lusbaronyan	50	Mr. & Mrs. Hacatur Savsa	25
Mr. & Mrs. Nick N. Adourian	50	Mr. Movses Kocakjian (Canada)	25
Mr. & Mrs. Vahram Takvoryan (San Francisco)	50	Mrs. Berjouhi Darakjian	25
Mr. & Mrs. Hirant Rakijian	50	Mr. & Mrs. Ara Sareaylian	20
Mr. & Mrs. Vartkes Kaprielyan	50	Mr. & Mrs. Hermine N. Kabbendjian (N. Carolina)	15
Mrs. Takuhi Zulemyan (Oregon)	50	Mr. Mardig Devletyan (San Jose)	15
Mr. & Mrs. Armenak Balian	50		

AVEDIS TEKOLIAN

Designs by AVEDIS
Special Orders, Diamond Setting
Repairs

314 W. 6th Street, Suite 304
Los Angeles, CA 90014

(213) 629-3981

LAW OFFICES OF

EDVIN E. MINASSIAN

Specializing

in Workers' Compensation

1101 North Pacific Ave. Suite 200
Glendale, California 91202

TEL: (818) 551-9990

Peter Balyan

Factory Trained Technician

PETE'S AUTOHAUS

*Complete Service and Repair
for Mercedes Benz Vehicles*

(310) 320-3033

1719 Abalone Avenue, #405
Torrance, CA 90501

CENTRAL OPTICAL

Specialty Boutique

LEVON AVAKIAN, ABOC, NCLC, RDO

*Prescription Eye Glasses
Designer & Casual Eyewear
Extended & Colored Contact Lenses*

O.I.A Members 20% OFF

610 N. Central Ave., Suite 101, Glendale, CA 91203
Phone: **(818) 240-7772** - Fax: **(818) 240-7793**

AREK BALCI, D.D.S.

FAMILY DENTISTRY / IMPLANTS

Member of American Dental Association

10% NEW PATIENT DISCOUNT

Saturday & Evening appointments available

19231 Victory Blvd., Suite #453
(Corner of Victory & Tampa)
Reseda, California 91335

Tel: (818) 343-0664 * Fax: (818) 343-0110

*Best Wishes
to Voice*

**MR. AND MRS.
BEDO & PENNY HACHATORYAN
AND THEIR CHILDREN**

TEL: (818) 760-0550

Los Angeles, California

*with
complements
of*

SIERA

JEWELRY INC.

Los Angeles, California

M. & S.

Remodeling Company

**General Building
Contractor**

Lic. # 692726

(213) 614-1151

Commercial - Industrial - Residential - Institutional
Electric Motor & Compressor Rebuilding

AIR CRAFTERS

Heating - Air Conditioning

Contractors License #449360

OSCAR GONZALEZ

RENE GONZALEZ

4314 E. Gage, Bell, CA 90201

Tel: (818) 913-9299

(562) 692-0880

Fax: (213) 771-3409

S & J

DISCOUNT PHARMACY

Hours:
Mon. - Fri. 9 - 7
Sat. 10 - 5

Pharmacist Seta Kulak Avedikyan
Դեղագործ Սեդա Գուլակ Աւետիքեան

(818) 700-2956

- ❖ Կ'ընդունինք Medi-Cal եւ զանազան տեսակի ապահովագրութիւններ
- ❖ 10% զեղչ տարեցներուն ❖ Անմրցելի զեղչուած գիներ
- ❖ Ամէն տեսակի վիթամիններ

ՉԻՆԱԿԱՆ ԵՒ ԲՆԱԿԱՆ ԴԵՂԱԲՈՅՍԵՐՈՒ ԾՈՒՆ ՀԱԻԱՔԱԾՈՅ,
ՄԱՍՆԱԳԷՏ ՏՈՒԹ. ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ԱԻԵՏԻՔԵԱՆԻ ՀՍԿՈՂՈՒԹԵԱՆ ՏԱԿ

Now Offering A Great Selection Of

Chines Herbs • Homeopathic Remedies • Nutritional Supplements

• *Medical Supply* •

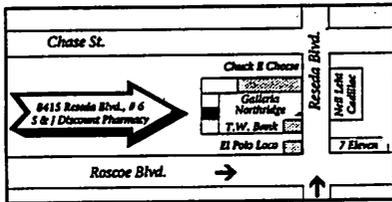
* Free Consultation With Herbal Specialist Dr. Ohannes Avedikyan

* Medical & Other Insurance Plans Accepted

• Free Blood Pressure Check

* **FREE, FAST AND FRIENDLY SERVICE**

8415 Reseda Blvd., Suite 6, Northridge, CA 91324

Gulsatarian Accountancy

CERTIFIED PUBLIC ACCOUNTANT

"For all your
accounting &
tax needs"

RAFFI GULSATARIAN, CPA

(213) 624-0162

640 S. Hill Street, Ste. 264, Los Angeles, CA 90014

AGINIAN & Company

CERTIFIED PUBLIC ACCOUNTANT

We'll Get
The
Balance
Right

ARAM AGINIAN, CPA

(213) 627-8050

650 South Hill Street, Suite 1017,
Los Angeles, CA 90014

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՔԱՐԵՐՈՒ ԿԵԴՐՈՆ

ՏՈՒՖ, ՖԵԼԶԻԹ ԵՒ ԴՐԱՎԵՐԴԵՆ
Կը ներածուի Ամերիկա ուղղակի իր կանգերէն

ԽԱԶՔԱՐ ՓՈՐԱԳՐԵԼՈՒ ՅԱՐՄԱՐ
8'x3' միակաուր պլաքներ

**European & Middle Eastern
MARBLE - GRANITE - LIME STONE**

Այցելեցէք Modul Marble'ի ցուցադրութեան սրահը
մօտէն տեսնելու համար մեր հայրենիքի քարերը:

BERMUDA IMPORT-EXPORT, INC.
dba **MODUL MARBLE & GRANITE**

8525 TELFAIR AVENUE, SUN VALLEY, CALIFORNIA 91352

TEL: (818) 767-4528 • FAX: (818) 767-0793

ՏԲԹ. ԱՐԹՈ ԽԱՉԵՐԻԱՆ ԷՐՍԱՆ

Ընտանեկան Ատամնաբույժ

ARTO HATCHERIAN ERSAN, D.D.S.

General Dentistry

Proudly announces the opening of his second office at

8719 Woodley Avenue, North Hills, California 91343

(Corner of Parthenia)

Tel: (818) 830-6181

6253 Hollywood Boulevard, #1200, Hollywood, California 90028

(Corner of Vine)

Tel: (323) 465-9581

Organization of Istanbul Armenians
16525 Sherman Way, Unit C #3
Van Nuys, CA 91406

(Address Correction Requested)

BULK RATE
U.S. POSTAGE
PAID
Permit No. 65
Van Nuys, CA